

Maija Stenius

**METSÄHALLITUKSEN
VASTUULLISUUSKUVAN RAKENTUMINEN -
HAKKUIDEN LEGITIMOINTI JULKISISSA
KESKUSTELUISSA**
Diskurssianalyysi

Johtamisen ja talouden tiedekunta
Pro Gradu
Huhtikuu 2022

TIIVISTELMÄ

Maija Stenius: Metsähallituksen vastuullisuus kuvan rakentuminen - hakkuiden legitimointi julkisissa keskusteluissa
Pro Gradu -tutkielma
Tampereen yliopisto
Julkinen talousjohtaminen, Hallintotieteiden maisteriohjelma
Ohjaaja: Eija Vinnari
Huhtikuu 2022

Metsillä on keskeinen rooli niin suomalaisessa yhteiskunnassa kuin myös tavallisten ihmisten arjessa. Valtion omistamien metsien hoidosta vastaa maa- ja metsätalousministeriön sekä ympäristöministeriön alaisena toimiva Metsähallitus. Metsähallituksen toimintaan kohdistuu paineita ja odotuksia niin valtiomistajan kuin sidosryhmien toimesta. Tiivistettynä Metsähallituksen tehtäviin kuuluu julkisomisteisten metsien käytöstä, hoidosta ja suojelusta huolehtiminen. Metsähallituksen toiminnassa erityisesti sen toteuttamat hakkuut ovat herättäneet kautta aikojen runsasta julkista keskustelua eri medioissa. Tämän päivän mediakeskusteluissa korostuvat erityisesti hakkuiden ja luonnonsuojelun välinen ristiriita sekä huoli metsien tulevaisuudesta. Voidaankin todeta, että metsien taloudelliset merkitykset ovat saaneet haastajan muista metsiin liittyvistä odotuksista.

Tämän tutkimuksen tarkoituksena on selvittää, millä keinoin Metsähallitus pyrkii median kautta käytävissä julkisissa keskusteluissa oikeuttamaan tekemiään hakkuita. Tutkimuksen tarkoituksena on hahmottaa niitä keinoja, joiden avulla Metsähallitus pyrkii legitimoimaan hakkuiden tapahtumista. Tutkimuksen teoriapohja rakentuu pääkäsitteiden erityisesti legitimointistrategioiden varaan, jotka toimivat analyysia ohjaavina työkaluina. Ymmärtämällä hakkuiden taustalla vaikuttavia legitimointistrategioita tutkimus pyrkii hahmottelemaan kuvaa, jonka Metsähallitus pyrkii vastuullisuudestaan rakentamaan median keskustelujen kautta.

Tutkimus toteutettiin laadullisena tutkimuksena, jossa aineisto muodostui median Metsähallituksen hakkuista käsittelevistä kirjoituksista ja julkaisuista 2010-luvun alusta tähän päivään. Aineisto analysoitiin kriittisen diskurssianalyysin avulla. Analyysissä korostuivat vuoropuhelu aineiston ja legitimointistrategioiden välillä.

Tutkimuksen tuloksena julkisista keskusteluista tunnistettiin useita eri keinoja hakkuiden legitimoinnin taustalla. Aineistosta nousseiden havaintojen perusteella tämä tutkimus tukee aikaisempia havaintoja hakkuiden ja luonnonsuojelun välillä vallitsevasta ristiriidasta. Tutkimus alleviivaa ristiriitaisten odotusten luomaa painetta, joka Metsähallituksen toimintakenttään kohdistuu eri toimijoiden suunnasta niin valtiohallinnon kuin kansalaistenkin toimesta. Taloudellisen toiminnan turvaaminen sekä auktoriteettien toimesta asetettuihin velvoitteisiin vetoaminen olivat aineistosta tehtyjen havaintojen perusteella yleisin legitimoinnin muoto. Samaan aikaan huoli metsien tulevaisuudesta ja luonnon monimuotoisuuden katoamisesta vaikuttivat hakkuiden oikeuttamiskäytäntöihin sidosryhmien vakuutteluna. Tutkimuksessa todetaan, että valtionhallinnolla on keskeinen rooli eturistiriitojen yhteensovittamisessa. Tutkimuksesta nousseet havainnot ovat linjassa aikaisemman legitimointistrategioita ja Metsähallitusta käsittelevän tutkimuskirjallisuuden kanssa tuoden samalla ilmi Metsähallituksen hakkuiden oikeuttamisprosessia viimeisen kymmenen vuoden ajalta.

Avainsanat: Metsähallitus, hakkuut, legitimointi, vastuullisuuskuva

Tämän julkaisun alkuperäisyys on tarkastettu Turnitin OriginalityCheck –ohjelmalla.

Sisällysluettelo

1	JOHDANTO	1
2	TUTKIMUSASETELMA	4
2.1	<i>Aikaisemmat tutkimukset ja aiheen raja</i>	4
2.1.1	AIKAISEMPI TUTKIMUS LEGITIMITEETIN RAKENTUMISESTA	4
2.1.2	AIKAISEMPI TUTKIMUS METSÄHALLITUKSESTA	6
2.2	<i>Tutkimuskysymykset ja tutkimuksen tavoitteet</i>	8
2.3	<i>Tutkimusmenetelmät ja aineisto</i>	9
2.3.1	DISKURSSIANALYYSI	10
2.4	<i>Metsähallituksen esittely</i>	13
2.4.1	METSIEN TILA SUOMESSA.....	15
2.4.2	METSÄHALLITUKSEN KUVAUS VASTUULLISUUDESTA	16
2.4.3	MERKITTÄVIMMÄT ALOITTEET JA LUONNONSUOJELUJÄRJESTÖJEN ESITTÄMÄ KRITIIKKI	17
3	TEOREETTINEN VIITEKEHYS	18
3.1	<i>Vastuullisuus käsitteen esittely</i>	18
3.1.1	VASTUULLISUUS JA METSÄHALLITUS.....	21
3.2	<i>Legitimointikeinot</i>	22
3.2.1	AUKTORISOINTI.....	24
3.2.2	RATIONALISOINTI	25
3.2.3	MORALISOINTI.....	27
3.2.4	NARRATIVISOINTI.....	28
3.2.5	NORMALISOINTI.....	29
4	TUTKIMUKSEN TOTEUTUS	30
4.1	<i>Aineiston kuvaaminen</i>	30
4.2	<i>Aineiston rajaaminen ja analyysiperusteet</i>	30
4.3	<i>Aineiston diskursiivinen analyysi</i>	31
4.3.1	RATIONALISOINNIN LEGITIMOINTIKEINOT AINEISTOSSA.....	32
4.3.2	AUKTORISOINNIN LEGITIMOINTIKEINOT AINEISTOSSA.....	41
4.3.3	MORALISOINNIN LEGITIMOINTIKEINOT AINEISTOSSA	48
4.3.4	NORMALISOINNIN LEGITIMOINTIKEINOT AINEISTOSSA	50
4.3.5	NARRATIVISOINNIN LEGITIMOINTIKEINOT AINEISTOSSA	55
5	YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET	58
5.1	<i>Tutkimustulosten tarkastelu</i>	58
5.2	<i>Tutkimuksen arviointi</i>	63
5.3	<i>Johtopäätökset</i>	66
5.4	<i>Jatkotutkimusehdotukset</i>	68
6	LÄHDELUETTELO	69
	LIITE	75

Kuviot

Kuva 1 Kuvaus kriittisestä diskurssianalyysistä	13
Kuva 2 Metsähallituksen esittely (Lähde: Metsähallitus, 2022b)	15
Kuva 3 Heikko vastuullisuus (Lähde: Giddings, Hopwood, and O'Brien, 2002)	21
Kuva 4 Vahva vastuullisuus (Lähde: Giddings, Hopwood, and O'Brien, 2002)	21
Kuva 5 Auktorisoinnin legitimointistrategia (Lähde: van Leeuwen, 2007)	25
Kuva 6 Rationalisoinnin legitimointistrategia (Lähde: van Leeuwen, 2007)	26
Kuva 7 Moralisoinnin legitimointistrategia (Lähde: van Leeuwen, 2007)	28
Kuva 8 Narrativisoinnin legitimointistrategia (Lähde: van Leeuwen, 2007)	28
Taulukko 1 Legitimointistrategiat ja niiden tarkoitukset (Lähde: Vaara ym. 2006)	29

1 JOHDANTO

Kautta aikojen metsä on kuvastanut suomalaista sielun maisemaa. Se on paikka, johon ihmiset menevät hengähtämään arjen kiireiltä ja hakemaan yhteyttä luontoon. Metsän rooli maadoittajana ja hyvinvoinnin edistäjänä on korostunut viime aikoina ja tämä näkyy erityisesti retkeilyn jatkuvasti kasvavana suosiona. Hyvinvoinnin lähteen lisäksi metsä nähdään taloudellisesti merkittävänä resurssina. Suomalaisessa kansantaloudessa metsäteollisuuden rooli on huomattava, sillä se toimii tärkeänä työllistäjänä sekä tulojen tuottajana (Raitio & Harkki, 2014, 282). Taloudellisen hyödyn lisäksi metsät ovat toimineet henkisen pääoman vahvistajina sekä olleet osana suomalaisen identiteetin määrittelemisessä (Suomen Metsäyhdistys, 2015). Edellä mainittujen ohella metsät ovat ekologisesti merkittäviä esimerkiksi toimien tärkeinä hiilinieluinä, jolloin niillä on keskeinen merkitys ilmastonmuutoksen hillinnässä. Yhteyttämisen tuloksena metsät ja muu biomassä sitovat itseensä hiilidioksidia. Ihmisen toiminnan aiheuttaman metsäkadon myötä hiilinielujen määrä on vähentynyt, jolloin kasvihuonepäästöjen määrä lisääntyy (Maa ja Metsätalousministeriö, 2022a). Hiilinielujen ohella metsät ovat luonnon monimuotoisuuden perusta. Laskettaessa yhteen kaikki kasvi-, eläin- ja sienilajit, suomalaisissa metsissä elää arviolta 20 000 lajia, joista uhanalaisiksi luokitellaan 2250 lajia (Luke, 2022). Voidaan todeta, että metsillä on merkittävä rooli yhteiskunnassamme kannalta niin luonnon, ihmisen kuin taloudenkin näkökulmasta.

Maa- ja metsätalousministeriön (2021a) arvion mukaan 75% Suomen valtion pinta-alasta on metsää, mikä tekee Suomesta suhteessa Euroopan metsäisimmän maan. Metsien omistussuhteita tarkasteltaessa yksityisillä henkilöillä on suurin osuus metsien omistuksissa. Kuitenkin Raition ja Harkin (2014, 281) mukaan noin neljännes Suomen metsistä on valtion omistuksessa. Pääosin valtio-omisteiset metsät sijaitsevat Itä- ja Pohjois-Suomessa (Maa- ja metsätalousministeriö, 2021b). Suomalaisen metsäpolitiikan keskiössä ovat kestävän metsätalouden ja metsien monikäytön turvaaminen, huolehtien samalla taloudellisesta kannattavuudesta sekä luonnonmonimuotoisuuden edellytyksistä. Suomen metsäpolitiikkaa johtaa maa- ja metsätalousministeriön luonnonvaraosasto. Keskeisiä ohjauskeinoja ovat lainsäädäntö, informaatio-ohjaus, institutionaaliset järjestelyt sekä taloudellinen ohjaus (Maa- ja metsätalousministeriö, 2022b). Valkeapää ja Karppinen (2013, 53) kiteyttävät yhdeksi metsäpolitiikan tärkeimmäksi tavoitteeksi metsien aineellisten ja aineettomien hyötyjen kestävän tuotannon tehostamisen kansalaisten tarpeet huomioiden. Metsäpolitiikan avulla ohjataan niin yksityisten kuin julkisten metsänomistajien valintoja sekä metsien käyttöä yhteiskuntaa hyödyttävästi sisältäen ohjeistuksia esimerkiksi metsän hoidosta ja hakkuista.

Kansallinen metsäpolitiikka on vahvasti sidoksissa kansainvälisiin ohjeistuksiin. Metsäpolitiikan legitiimiydestä käytävä keskustelu on noussut ajankohtaiseksi kysymykseksi viime vuosikymmenien aikana, sillä tuotantokeskeisyyden rinnalle ovat nousseet muuttuneet sosiaaliset arvot, ympäristötoimijoiden, alkuperäiskansojen ryhmien ja metsien käyttäjien vaatimukset (Raitio & Harkki, 2014; Valkeapää & Karppinen, 2013.)

Metsähallitus on keskeinen toimija Suomen metsäpoliittisella kentällä hallinnoiden valtio-omisteisia metsiä ja niiden käyttöä. Metsien merkittävästä asemasta suomalaisessa yhteiskunnassa johtuen, kirjoitetaan Metsähallituksesta ja sen toiminnasta eri medioissa suhteellisen paljon. Erityisen paljon huomiota ovat saaneet toimintaa kritisoivat kirjoitukset, jotka keskittyvät esimerkiksi Metsähallituksen toimesta suoritettaviin hakkuisiin luonnonsuojelualueilla tai kiistoihin maankäyttöoikeutta koskevissa kysymyksissä. Yleinen nosto Metsähallitukseen liitetyissä julkisissa keskusteluissa on luonnon monimuotoisuuden suojelun sekä metsäteollisuuden yhteensovittamisen ristiriita. Yle Uutisten (2021) julkaiseman kirjoituksen mukaan ympäristö- ja luonnonvaratutkijoiden tekemien havaintojen perusteella voidaan todeta, että nykyisten hakkuiden määrää on vaikea kasvattaa ja samalla pysäyttää metsien luonnon monimuotoisuuden heikkeneminen. Metsä- ja luonnonsuojelupolitiikka kiinnostaa yleisöä erityisesti metsien taloudellisen käytön ja luonnonsuojelun eturistiriidan takia herättäen monissa näkemyksiä ja mielipiteitä siitä, mikä toimija on oikeutettu hallitsemaan tiettyjä asioita (Valkeapään & Karppisen, 2013, 52-53). Myös Rantala (2011, 112) tunnistaa yleisön kasvavan kiinnostuksen metsiin liittyvään politiikkaan viimeisen kolmen vuosikymmenen ajalta.

Hakkuut puhututtavat ja herättävät niin puoltavia kuin kyseenalaistavia kirjoituksia ja mielipiteitä eri medioissa. Ihmisten kiinnostuksen ja tietoisuuden metsien tilasta nähdään lisäävän myös huolta luonnonvaraisten metsien hupenemisestä ja ilmastonmuutoksen kiihtymisestä. Medialla on tässä keskustelussa merkittävä rooli valikoidessaan, mitkä asiat saavat näkyvyyttä ja mitkä eivät. Hakkuiden olemassa oloa perustellaan usein tuloutusvaatimuksilla ja ”täytyyhän tuottoa jollakin tehdä” tyylisillä kommentteilla, mikä alleviivaa metsäteollisuuden keskeistä roolia maan taloudellisen menestyksen ja yhteiskunnallisen hyvinvoinnin lähteenä. Raitio ja Harkki (2014) sekä Valkeapää ja Karppinen (2013) kuitenkin toteavat, että metsien taloudellisen puolen kiinnostus on vähentynyt kansalaisten keskuudessa ja toisaalta muut metsiin liittyvät asiat ovat korostuneet. Keskeinen kysymys liittyen Metsähallituksen toimintaan onkin, mitä ja ketä varten suomalaiset metsät kasvavat?

Tarkasteltaessa median kirjoituksia Metsähallituksen tekemistä hakkuista, on tärkeää avata diskurssin käsitettä ymmärtääksemme kielen ja sosiaalisen todellisuuden välistä yhteyttä. Parker (1992) määrittelee diskurssin kokoelmaksi tekstejä, jotka vaikuttavat ja tuottavat merkityksiä. Teksteillä tarkoitetaan symbolisia esitysmuotoja, joita kuvataan puhumalla tai kirjoittamalla, kuten kirjoja, asiakirjoja, raportteja, puheita ja haastatteluja (Maguire & Hardy, 2009, 150.) Diskurssit luovat käsityksiä normaalista toiminnasta ja toimijoista sekä siitä, mikä nähdään yleisesti hyväksyttävänä (Meriläinen, Tienari, Thomas & Davies 2004, 544.) Yhtä lailla diskurssit muodostavat puhetta määrittäviä sääntöjä ja tapoja, tuottaen samalla kielellisesti kommunikoituja valtasuhteita, jolloin ne näyttäytyvät enemmän rakenteellisina kuin kuvailevina. Jatkuvasti syntyvien uusien näkökulmien takia diskurssit ovat alttiita kontekstissaan tapahtuville muutoksille, mikä puolestaan muuttaa yleisön suhtautumista aiheuttaen jopa tietyistä käytännöistä luopumista (Maguire & Hardy, 2009). Metsähallituksen legitimoitintekijöiden tutkiminen on tarpeellista ymmärtääksemme diskursiivisten tekstien kielellisiä valintoja oikeutuksen taustalla ja hahmottaaksemme keskustelussa vallitsevia näkökulmia.

Tässä tutkimuksessa tarkastellaan, kuinka median kautta käytävissä julkisissa keskusteluissa oikeutetaan eli legitimoidaan Metsähallituksen tekemiä hakkuita ja millä keinoin. Tutkimus täydentää havaintoa julkisten keskustelujen ja legitimitietin välisestä yhteydestä (Maguire & Hardy, 2009). Tutkimus rajautuu hakkuiden legitimoinnin eli oikeutuksen tarkasteluun de-legitimoinnin sijaan, sillä tarkoituksena on tunnistaa ja havainnoida yleisimpiä perusteluja hakkuiden hyväksyttävyyden taustalla. Joutsenvirta ja Vaara (2015, 772-773) painottavat mediassa tapahtuvan legitimoinnin kielellisten prosessien ja toimintojen tutkimustarpeeseen, johon tämä tutkimus pyrkii omalta osaltaan vastaamaan hakkuiden oikeutuksen näkökulmasta. Yhtä lailla Vaara ja Tienari (2008, 991) korostavat tekstistrategioiden huomioimista, sillä niiden avulla voidaan havainnollistaa sitä, miten legitimitietin kokemusta luodaan ja vahvistetaan tekstitasolla. Metsähallituksen hakkuiden legitimointia ymmärtämällä syvennetään löyhästi organisaation suhdetta sen sidosryhmiin sekä pyritään samalla hahmottamaan legitimoinnin vaikutuksia Metsähallituksen toiminnasta saatavaan vastuullisuuskäsitykseen.

Tutkimus etenee aiheen rajauksen sekä tutkimuksen tavoitteiden ja tutkimuskysymysten esittelyn jälkeen menetelmiin, jossa avataan tarkemmin sitä, millainen organisaatio Metsähallitus on ja miten se toimii. Menetelmissä esitellään myös tutkimuksen analyysimenetelmänä toimiva kriittinen diskurssianalyysi. Tämän jälkeen siirrytään varsinaiseen teoriaosuuteen, jossa keskeisten käsitteiden avulla rakennetaan tutkimuksen viitekehys. Teoreettisessa viitekehyksessä esitellään tutkimuksen

kannalta keskeisessä asemassa olevat legitimointistrategiat, jotka toimivat samalla tutkimuksen analyysityökaluna. Siitä seuraava osa-alue tarkastelee tutkimuksen toteutusta ja päättyy varsinaiseen aineiston analyysiin. Tutkimuksen loppupuolella tehdään aiheen kasaava yhteenveto tarkastelemalla syntyneitä tuloksia, jonka jälkeen esitellään tärkeimmät johtopäätökset sekä jatkotutkimusehdotukset.

2 TUTKIMUSASETELMA

2.1 Aikaisemmat tutkimukset ja aiheen raja

Tutkimus tarkastelee suuressa kuvassa käsityksiä Metsähallituksen vastuullisuudesta, pyrkien rajatumpana tavoitteenaan ymmärtämään Metsähallituksen hakkuiden legitimaatiota julkisissa keskusteluissa. Seuraavaksi esitellään tarkemmin aikaisempaa tutkimuskirjallisuutta legitimoinnista sekä avataan Metsähallituksesta ja sen toimista käytävää tieteellistä keskustelua hahmottaen samalla kevyesti suomalaisen metsäpolitiikan painotuksia.

2.1.1 Aikaisempi tutkimus legitimitietin rakentumisesta

Tarkasteltaessa organisaatioiden legitimaatiota on ymmärrettävä ilmiön moniulotteisuus sekä erotettava legitimitietin ja legitimoinnin merkitykset toisistaan. Legitimitietti näyttäytyy tilana ja ehtona, kun taas legitimointi on tähän tilaan pyrkivä prosessi (Brown & Deegan, 1998, 23.) Legitimitietti saavutetaan silloin, kun yksikön sisäinen arvojärjestys on yhdenmukainen suhteessa laajempaa yhteiskunnalliseen arvojärjestykseen, jonka osana esimerkiksi organisaatio toimii. Vastaavasti legitimitietti on uhattuna, kun nämä arvojärjestykset eivät kohtaa (Gray, Kouhy & Lavers, 1995). Tässä tutkimuksessa legitimitietillä tarkoitetaan hakkuiden hyväksyttävää tilaa, kun taas legitimoinnilla viitataan siihen diskursiiviseen prosessiin, jonka avulla Metsähallitus pyrkii saavuttamaan tämän tilan median keskusteluissa.

Suchman (1995) mukaan legitimaation taustalla vaikuttavat päätelmät legitimointipyrkimyksen tehokkuudesta ja tärkeydestä ovat riippuvaisia niistä tavoitteista, joilla legitimaatiota harjoitetaan. Legitimitietti on merkittävässä asemassa ajateltaessa toiminnan vakautta ja ymmärrettävyyttä.

Keskeistä on kuitenkin tunnustaa, että organisaatioiden käyttäytyminen onnistuu harvoin tavoittamaan yhtäaikaaisesti jatkuvuutta, uskottavuutta, pysyvyyttä ja merkityksellisyyttä. Ihmisten ja organisaatioiden toiminnan mukauttamisen lisäksi legitimizeetti auttaa yleisöä ymmärtämään organisaation toimintaa syvällisemmin. Tästä johtuen legitimi organisaatio koetaan luotettavampana ja ennakoitavampana, jolloin yleisön on myös helpompi hyväksyä sen toiminta (Suchman, 1995, 573-575.) Organisaatiotutkimuksen kentällä on tunnistettu kolmansien osapuolien vaikutukset sidosryhmien näkemyksiin ja asenteisiin yrityksen toimintaa kohtaan (Lamertz & Baum, 1998; Zuckermann, 1999). Tällöin media voidaan nähdä yhtenä keskeisenä sidosryhmien suhtautumista muovaavana tekijänä. Fanelli ja Misangyi (2006) tunnistavat kirjoituksessaan median aktiivisen roolin osana legitimaation muodostamista johtuen sen vaikutuksista diskurssien syntymiseen julkisissa keskusteluissa. Yhtä lailla Joutsenvirta ja Vaara (2015, 772) painottavat median olevan keskeinen tekijä legitimaatiossa, mikä korostaa tämän tutkimuksen aihetta kiinnostavana tutkimuskohteenä.

Viestintätieteissä median roolia on tutkittu esimerkiksi McCombsin ja Shawin (1972) agendateorian avulla, joka pyrkii selittämään median roolia vaikuttajana. Agendatutkimuksen keskeisenä ajatuksena on median kyky vaikuttaa siihen, mitä ihmiset ajattelevat. Teorian mukaan media ei suoranaisesti ohjaa sitä, miten ihmiset ajattelevat, vaan vaikutus heijastuu siihen, mitkä asiat valikoituvat ajatuksiemme kohteiksi. Asiat, jotka koetaan yleisön kannalta hyödyllisiksi ja merkittäviksi saavat medialta näkyvyyttä. Mitä tärkeämmäksi asia koetaan, sitä enemmän se saa huomiota. Media on yhteiskunnallisesti merkittävä ja voimakas toimija, joka omalla toiminnallaan ohjaa asioiden tärkeysjärjestystä. Puolestaan medioiden valitsemat tärkeät aiheet synnyttävät agendan (Dearing & Rogers 1996, 2-3). Tässä tutkimuksessa mediaa ei nähdä hakuista legitimoivana aktiivisena toimijana, vaan alustana, jonka kautta legitimaatio tapahtuu. Viittaamalla agendatutkimukseen kirjoittaja kuitenkin alleviivaa median keskeistä roolia tiedonvälittäjänä ja tärkeysjärjestyksen luoja yhteiskunnassa.

Yksi legitimizeetin diskursiivisen rakentumisen tunnetuimmista tutkijoista on Theo van Leeuwen, joka on kehittänyt tässäkin tutkimuksessa hyödynnettävän legitimaation rakentumista määrittelevän mallin. Kyseisen teorian kantavana ajatuksena on, että diskurssit muodostavat sosiaalisten käytäntöjen legitimizeetin (van Leeuwen, 2007). Myös Vaara, Tienari ja Laurila (2006) ovat tutkineet diskursiivisen legitimaation ilmenemistä julkisissa keskusteluissa nähden diskurssinmäärittelevänä tekijänä siitä, mitä pidetään kulloinkin legitimiinä toimintana. Vaara ym.

(2006) tutkimuksen lopputuloksen syntyivät viisi van Leeuwenin (2007) mallin pohjalta hahmoteltua legitimointistrategiaa, joita hyödyntämällä keskusteluissa luodaan legitimitietin perusta. Legitimointistrategiat esitellään tässä tutkimuksessa tarkemmin osana teoreettista viitekehystä. Vaara ym. (2006, 791) mukaan legitimitietti on organisaatiotutkimuksessa usein käsitelty aihe, mutta legitimoinnin syntymisen tarkempaan analysointiin keskittyvät tutkimukset ovat vähäisiä. Tässä tutkimuksessa legitimoinnista puhuttaessa viitataan juuri diskursiiviseen legitimointiin. Hakkuiden legitimitietin rakentumisen tutkimisen nähdään lisäävän ymmärrystä niistä sanavalinnoista ja kielellisistä strategioista, joiden avulla hakkuiden toteuttamista perustellaan pyrkien samalla täydentämään Vaaran ym. (2006, 791) mainitsemaa tutkimusaukkoa legitimoinnin analysoinnista.

2.1.2 Aikaisempi tutkimus Metsähallituksesta

Mitä Metsähallituksen tutkimiseen tulee, se on herättänyt ja tulee jatkossakin herättämään keskustelua ja kiinnostusta tieteen kentällä. Keskeinen vaikutus Metsähallituksen aiheuttamaan kiinnostukseen on sen toiminnan vahva kytkös politiikkaan. Rytteri (2006, 166-169) korostaa kirjoituksessaan poliittisen näkökulman merkitystä suhteessa Metsähallituksen toimintaan ja alleviivaa, ettei Metsähallitus ole poliittisesti neutraali toimija. Tämän näkökulman tiedostaminen ja ymmärtäminen on keskeisessä roolissa myös tämän tutkimuksen kannalta, sillä se auttaa hahmottamaan sitä poliittista kontekstia, jonka vaikutuksenalaisena Metsähallitus toimii. Tällöin myöskään hakkuiden legitimaatio ei ole poliittisesta kontekstista täysin irrallinen ilmiö. Teijo Rytteri käsittelee teoksessaan *Metsänhaltija – Metsähallituksen yhteiskunnallinen vastuu vuosina 1859-2005* Metsähallituksen yhteiskuntavastuuta aina sen perustamisvuosista lähtien. Kyseisen tutkimuksen mukaan jo 1990-luvun alussa ympäristön tilasta huolestuneiden kansalaisjärjestöjen antaman sidosryhmäpaineen takia luonnon monimuotoisuuden merkitys nostettiin mukaan keskusteluun taloudellisen toiminnan rinnalle. Tällöin Metsähallituksen ja kansalaisjärjestöjen kiistoissa siirryttiin keskusteluista monimuotoisuuden turvaamisen kannattavuudesta niihin toimiin, joilla monimuotoisuuden suojelua jatkossa toteutettaisiin. Metsähallituksen ja ympäristöjärjestöjen kiistat liittyvät tänäkin päivänä pitkälti eriäviin näkemyksiin suojelutoimien ja niiden riittävyyden arvioinnista (Rytteri, 2006, 166-169.)

Ensimmäiset vaikuttavuudeltaan pienet metsien suojelualueet nimettiin 1900-luvun alussa. Luonnonsuojelun rooli taloutta rajoittavana reunaehtona alkoi kuitenkin näkyä selkeästi vasta 1960-luvulla. Varsinaiseksi itseisarvoksi moninaisuuden suojelu nousi 1990-luvulle tultaessa, jolloin

kansainväliset ympäristösopimukset ja markkinavoimat korostivat suojelun tarvetta. Ulkopuolisen paineen merkitys on ollut keskeinen suojelutoimien sisään ajamisessa, sillä suomalaisten suojeluliikkeiden vaikutus olisi itsessään jäänyt huomattavasti vähäisemmäksi. Edellä mainittujen ohella myös ideologinen murros on vaikuttanut 1990-luvun vaihteessa Metsähallituksen toimintaan. Tämän muutoksen johdosta kansalaisten mielipiteitä alettiin ottaa enemmän huomioon toiminnan hyväksyttävyyden varmistamiseksi eli legitimoimiseksi. Moraali-ideologian mukaan kansalaisten moraalilla odotuksilla on keskeinen asema organisaation toiminnan jatkuvuuden turvaamisessa. Metsähallituksen olemassaolon ajan keskeinen toimintaan vaikuttava suuntaus on ollut liiketoiminta-ideologia, jonka mukaan yhteiskunnallinen hyvinvointi on kytköksissä vahvaan taloudelliseen tuottavuuteen. Tärkeää on kuitenkin tiedostaa, että Metsähallituksen toimintaan vaikuttavia itseisarvoisia reunaehtoja on useita, joista liiketoiminnallinen näkökulma on vain yksi osa-alue. Kokoavana ajatuksena Metsähallituksen toimintaa leimaa erityisesti vastuu-ideologia, jonka kantavina vaikuttimina ovat eri tahojen odotukset ja toiveet Metsähallituksen toimintaa kohtaan (Rytteri, 2006, 166-169).

Raitio ja Harkki (2014) ovat analysoineet tutkimuksessaan organisaatioiden ja institutionaalisten rakenteiden vaikutuksia Metsähallituksen toiminnan legitimitettiin. Tutkimus perustuu panoksista syntyvien tuotoksien arviointiin, jossa tarkasteltiin Metsähallituksen vastuun legitimiyyttä (panos) sekä ongelmaratkaisukyvyyn legitimiyyttä (tuotos). Tutkimuksessa todettiin, että tulkinnoissa tavoitteiden asettamisesta ja niiden toimeenpanemisesta vallitsee ristiriita, joka johtuu osin sääntelykäytäntöjen epämääräisyydestä sekä rajoittuneesta tiedonsaannista eri osa-alueiden välillä. Metsähallituksen toiminnan legitimitettiin heikentäviksi tekijöiksi nostettiin haasteet suunniteltujen ja toteutettujen prosessien sekä edustuksellisen ja suoran demokratian tasoilla. Tämän lisäksi kansalaisten huomioiminen toiminnan suunnittelussa jää ohueksi heikentäen toiminnan demokraattista valvontaa. Tutkimuksessa myös havaittiin, että tiettyjen toimijoiden hallitseva asema vaikuttaa taloudellisten tehtävien korostumiseen suhteessa muihin Metsähallituksen yhteiskunnallisiin toimiin. Kuitenkin 1980-luvulta alkaen ihmisten suhtautuminen ja arvot ovat olleet muutoksessa metsien osalta johtaen taloudellisen merkityksen vähenemiseen (Raitio & Harkki, 2014). Yhtä lailla Valkeapää ja Karppinen (2013) tunnistavat suomalaisen metsäpolitiikan legitimiyyttä käsittelevässä tutkimuksessaan sidosryhmien kokevan metsäteollisuuden liian painokkaana elementtinä, mistä johtuen metsiin liittyvät muut arvot ovat saaneet enemmän tilaa keskusteluissa. Metsäpolitiikan legitimitettiin parantamiseksi ehdotetaan metsien tarjoamien hyötyjen laajempaa tarkastelua, metsänhoitokäytäntöjen joustavuuden lisäämistä sekä päätöksenteon oikeudenmukaistamista lisäämällä sidosryhmien tasa-arvoista kohtelua. Tutkijat

myös korostavat metsäpolitiikan legitimiteetin jatkuvasti muuttuvaa luonnetta (Valkeapää & Karppinen, 2013).

2.2 Tutkimuskysymykset ja tutkimuksen tavoitteet

Tässä tutkimuksessa on kaksi tavoitetta. Laajempaan ylätasoon tavoitteena on tarkastella hakkuiden legitimoinnin avulla, miten käsityksiä Metsähallituksesta vastuullisena toimijana luodaan. Tutkimuksen rajatumpana tavoitteena on tunnistaa Metsähallituksen tekemien hakkuiden taustalla vaikuttavia legitimoitintekijöitä. Usein mediassa esille nostettuja perusteluita ovat tuloutusvaatimus valtiolle ja taloudellisten tavoitteiden saavuttaminen. Tähän ajatukseen perustuu myös tutkimuksen taustaoletus taloudelliseen tuottavuuteen perustuvan legitimaation selkeästä esiintymisestä aineistossa. Kirjoittaja kuitenkin toivoo, että tutkimus onnistuu moninaistamaan yleistä käsitystä hakkuita perustelevista argumenteista, auttaen lukijaa tunnistamaan ja ymmärtämään erilaisia legitimoinnin keinoja. Metsähallituksen tekemien hakkuiden kiistanalaisuuden vuoksi tässä tutkimuksessa ollaan erityisen kiinnostuneita siitä, millaiselle pohjalle toiminnan legitimiteetti rakentuu ja millä keinoin sitä puolustetaan median kirjoituksissa.

Tämän tutkimuksen tarkoituksena on laajemmassa kuvassa selvittää käsityksiä Metsähallituksen vastuullisuuden ympärillä, erityisesti keskittyen sen tekemien hakkuiden legitimointiin. Tutkimuksen tavoitteena on selvittää ja analysoida millaisia keskusteluja eri medioissa käydään Metsähallituksen tekemistä hakkuista ja millaisin legitimoinnin keinoin näissä julkisissa keskusteluissa perustellaan Metsähallituksen toimintaa ja hakkuiden olemassaoloa. Olemassaolon perusteluja tunnistamalla pyritään kriittiseen tarkasteluun Metsähallituksen toimintaa kohtaan ja kyseenalaistamaan puoltavia argumentteja hakkuiden takana. Tällä pyritään laajemmassa kuvassa tunnistamaan vallitsevia valtarakenteita ja ideologioita, jotka tiedostamatta vaikuttavat Metsähallituksen kaltaisten toimijoiden asemaan yhteiskunnassa ja ihmisten mielissä. Kielellisiä keinoja tunnistamalla pyritään osoittamaan viestinnällisten valintojen vaikutus vallitsevaan totuuteen.

Tutkimuksessa käytettävät tutkimuskysymykset ovat:

Miten Metsähallituksen tekemiä hakuja legitimoidaan julkisissa keskusteluissa?

Miten käsitys Metsähallituksesta vastuullisena toimijana luodaan julkisissa keskusteluissa?

Ensimmäisen tutkimuskysymyksen avulla pyritään hahmottamaan, kuinka legitimointi valitussa aineistossa tapahtuu ja tarkemmin tunnistamaan niitä strategioita, jotka vaikuttavat käsitykseen Metsähallituksen tekemien hakkuiden yleisestä hyväksyttävyydestä. Toinen kysymys vastaa tutkimuksen laajempaan tavoitteeseen: Metsähallituksen vastuullisuuden taustalla olevien käsityksien ja todellisuuksia konstruoivien prosessin selvittämiseen.

2.3 Tutkimusmenetelmät ja aineisto

Tutkimuskysymyksiä lähestytään toiminta-analyttisellä tutkimusotteella, jonka tarkoituksena on ymmärtää Metsähallituksen vastuullisuudesta käytävää keskustelua syvällisemmin. Tässä tutkimuksessa legitimoiteettiä tarkastellaan kriittisen diskurssianalyysin keinoin, jonka avulla median julkaisuista pyritään löytämään erilaisia legitimointistrategioita. Tarkoituksena on tunnistaa ja ryhmitellä niitä kielellisiä keinoja, joiden avulla hakkuiden oikeutusta perustellaan eri medioissa ilmenevän julkisen keskustelun kautta.

Tutkimuksen aineisto rakentuu valittujen kotimaisten medioiden Metsähallituksen hakuja koskevista kirjoituksista ja julkaisuista 2010-luvun alusta tähän päivään. Reilu kymmenen vuoden aikarajauksen avulla halutaan varmistaa mahdollisimman ajantasainen kuva legitimointikeinojen nykytilasta ja Metsähallituksen vastuullisuuteen vaikuttavista tekijöistä. Tutkimuksessa ei rajata käsiteltäviä medioita sen tarkemmin, vaan rajaus määräytyy artikkeleissa käsiteltävien aiheiden kautta. Tutkimuksen aineistona toimivia kirjoituksia on haettu manuaalisesti internetistä löytyvillä hauilla Metsähallituksen toiminnasta ja vastuullisuudesta keskittyen erityisesti hakuja tarkasteleviin julkaisuihin. Aineistonkeruuvaiheessa on tehty alustavaa analyysiä, pyrkien tunnistamaan legitimointikeinoja ja täten rajaamaan kertyvän aineiston määrää jo etukäteen. Diskurssianalyysi on keinona tulkinnallinen ja ei täten kokonaan poissulje kirjoittajan omaa näkökantaa aiheesta. Tutkimuksessa tiedostetaan, että kirjoittajan omat näkemykset voivat vaikuttaa

syntyviin tulkintoihin, analyyseihin ja käsityksien muodostumiseen. Tämä on tärkeää tunnistaa ja sanallistaa osana menetelmiä. Kuitenkaan omien arvojen mukaan tuominen tähän tutkimukseen ei vääristä syntyviä tuloksia tai tee niistä puolueellisia. Niiden tarkoituksena on auttaa lukijaa ymmärtämään, miksi tutkija on kiinnostunut aiheesta ja miten tiettyihin päätelmiin on päädytty. Tunnistamalla legitimointistrategioita tutkija kyseenalaistaa vallitsevan järjestelmän olemassaoloa ja sitä, kuinka argumentit nojaavat taloudelliseen tuottavuuteen ja sen korostuneeseen merkitykseen.

Aineistoksi valituista median kirjoituksista pyritään tunnistamaan erilaisia legitimointistrategioita. Löydettyjä legitimointistrategioita ryhmitellään ja analysoimaan niiden sisällöllisten painotuksien avulla. Legitimointistrategioiden teoria pohjautuu van Leeuwenin (2007) ja Vaaran, Tienarin ja Laurilan (2006) täydentämään malliin, joka esitellään tarkemmin osana teoreettista viitekehystä. Legitimointistrategiat toimivat analyysiä ohjaavina työkaluina, joiden avulla tunnistetut legitimaation keinot ryhmitellään ja jaotellaan. Ryhmittelemällä legitimointikeinoja pyritään luomaan kokonaisvaltainen käsitys siitä, millaiselle pohjalle kuva Metsähallituksen vastuullisuudesta muodostuu. Tutkimus tarkastelee niitä kielellisiä perusteluja, joiden avulla hakkuiden olemassa olon puolesta argumentoidaan. Tämän ohella tutkimuksessa avataan vallitsevia valtarakenteita, joita median kirjoitukset omalta osaltaan ylläpitävät. Osana tätä kappaletta avataan tarkemmin tutkimuksen analyysimenetelmänä toimiva kriittinen diskurssianalyysi, jonka jälkeen esitellään lyhyesti tarkastelun kohteena oleva Metsähallitus. Ymmärtääksemme Metsähallituksen toimintaa tutkimuksessa käydään läpi lyhyesti organisaation historia, nykyinen toimintamalli ja yleisesti rooli yhteiskunnassa. Metsähallituksen tunteminen on keskeistä legitimointistrategioiden ja niiden mahdollisten erityispiirteiden tunnistamisen kannalta.

2.3.1 Diskurssianalyysi

Wodak (1996, 12) kuvaa diskurssien olevan joukko merkityksiä niin arkisessa kuin filosofisessa käytössä, jotka näyttäytyvät joskus toisiaan poissulkevinä tai ristiriitaisina. Alvessonin ja Kärremanin (2011) mukaan puhe, teksti ja diskurssit ovat tärkeä ja kasvava kiinnostuksen kohde yhteiskunnallisen tutkimuksen kentällä. Tämä on osa suurempaa ilmiötä, jossa tarkastellaan kielen ja kielenkäytön yhteyttä käsityksemme vallitsevasta todellisuudesta, jolloin sosiaalisen todellisuuden ymmärtäminen vaatii keskittymistä kielelliseen ilmaisuun, tekstiin ja puheeseen. Oletuksena on, että diskurssit vaikuttavat niiden ilmiöiden rakentumiseen, joista olemme kiinnostuneita ja siten muodostavat laajempaa kuvaa todellisuudestamme (Alvesson & Kärreman, 2011). Faircloughin (1995a) mukaan diskurssi ei ole itsenäisesti määriteltävissä oleva kokonaisuus, vaan sen ymmärtäminen vaatii erilaisten suhteiden analysoimista. Myös Wodak (1996) korostaa

määritelmässään käyttäytymisnäkökulmaa eli kielen ja tilanteiden välistä vuorovaikutusta. Organisaatiota ja niiden toiminnan nostattamia diskursseja havainnoitaessa on tärkeää tunnistaa konteksti, vallitseva toimintaympäristö, sidosryhmät sekä muut mahdolliset keskusteluun vaikuttavat tekijät.

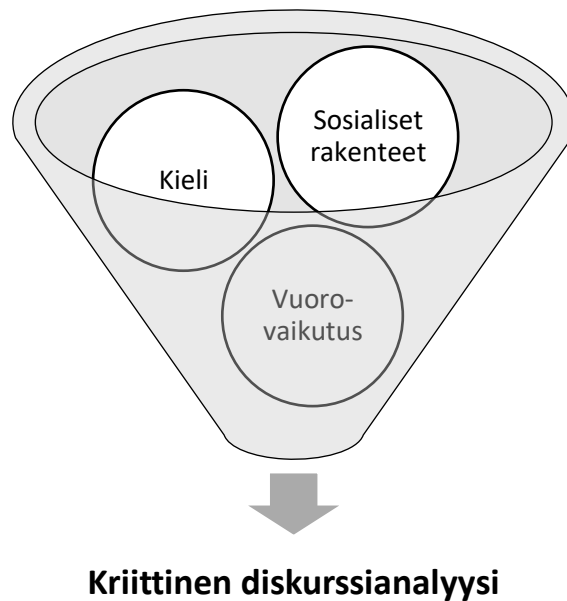
Fairclough (1992) määrittelee modernin diskurssianalyysin keskittyvän eroihin puhutun kielen ja kirjoitetun tekstin välillä, tilannekohtaisen kielenkäytön tarkasteluun, lukijan/kirjoittajan ja tekstin väliseen vuorovaikutukseen sekä kieligenrejen välisiin eroavaisuuksiin. Diskurssianalyysi voidaan määritellä väljäksi teoreettiseksi kehykseksi, jonka tarkoituksena on jaotella tarkastelun painopisteitä ja menetelmällisiä sovelluksia. Toisaalta diskurssianalyysi nähdään kielenkäytön ja muun merkitysvälitteisen toiminnan tutkimuksena, sillä tilanteesta ja asiayhteydestä riippuen lause tai sana voidaan tulkita monella eri tavalla (Jokinen, Juhila & Suominen, 2016). Saaranen-Kauppinen ja Puusniekka (2006) täydentävät ajatusta, jonka mukaan tietystä asiasta voidaan käydä keskustelua eri diskurssein, jolloin asian kuvaama todellisuus on kontekstista riippuvainen. Diskurssianalyysi ei ole vakiinnuttanut asemaansa tutkimusmenetelmänä, vaan toimii enemmänkin lähestymistapana, jossa tarkastellaan erilaisia painotuksia ja keskipisteitä. Diskurssianalyysisessä tutkimuksessa on löydetty viisi teoreettista lähtöoletusta:

1. oletamus kielenkäytön sosiaalista todellisuutta rakentavasta luonteesta,
2. oletamus merkitykselliseksi tunnustetun toiminnan kontekstisidonnaisuudesta,
3. oletamus merkityssystemeihin kiinnittyvistä toimijoista,
4. oletamus keskinäisten ja rinnakkaisten merkityssystemien olemassaolosta,
5. oletamus kielenkäytön seurauksien tuotteliaasta luonteesta (Jokinen, Juhila & Suominen, 2016.)

Tämän tutkimuksen kannalta olennaista on pohtia, miten käytetty kieli mediassa vaikuttaa ja muovaa käsityksiämme koskien Metsähallituksen vastuullisuutta. Jokinen, Juhila ja Suominen (2016) mukaan kielenkäyttö on osana ei vain maailmamme kuvaamisessa, vaan myös asioiden järjestämisessä, rakentamisessa, muovaten sosiaalista todellisuutta, jonka keskellä elämme. Kieltä käyttäessämme luomme merkityksiä kohteille ja asioille, joista puhumme. Tätä kutsutaan myös konstruomiseksi. Merkitykset puolestaan muodostavat suhteita toisiinsa, jolloin puhutaan merkityssystemeistä. Merkityssystemit eivät ole vain sattumanvaraisia ajatuksiemme tuotoksia, vaan ne syntyvät sosiaalisten käytäntöjen osana (Jokinen, Juhila & Suominen, 2016).

Gee ja Handford (2012) jakavat diskurssianalyysin useisiin eri alalajeihin. Tämän tutkimuksen kannalta olennaista on tarkastella kriittistä diskurssianalyysiä ja sen sisältöä eng. Critical Discourse Analysis (CDA). Kriittisen diskurssianalyysin lähtökohtana on tarkastella diskurssien ja muiden sosiaalisten elementtien, kuten valtasuhteiden, instituutioiden, ideologioiden ja sosiaalisten identiteettien välistä vuorovaikutusta. Kriittistä diskurssianalyysiä voidaan pitää sekä normatiivisena, että selittävänä kritiikkinä, sillä kriittinen diskurssianalyysi ei vain kuvaa olemassa olevaa todellisuutta, vaan arvioi myös, kuinka paljon yhteiskunnallisesti tärkeitä arvoja näiden todellisuuksien taustalta voidaan tunnistaa (Gee & Handford, 2012). Fairclough (1995a) listaa kriittisen diskurssianalyysin kolmeksi pääpiirteiksi suhteellisuuden, monitieteellisyuden ja dialektisuuden. Tutkimuksen muotona se pyrkii selittämään eri asioiden välisiä sosiaalisia suhteita. Tämän ajatuksen mukaan diskurssi määritellään monimutkaiseksi suhteiden joukoksi, sisältäen kommunikaatiosuhteet ihmisten välillä, jotka puhuvat ja kirjoittavat sekä suhteet kommunikaatiotapahtumissa, kuten keskusteluissa ja lehtiartikkeleissa ja abstraktien diskursiivisten objektien (kieli, genre ym.) välillä (Fairclough, 1995a.) Wodak (1996) täydentää kriittisen diskurssianalyysin määritelmää toteamalla sen käsittelevän sosiaalisia ongelmia, kuten tilanteiden kielellisiä ja semioottisia merkityksiä. Tällöin tarkastelun keskiössä ei ole vain käytetty kieli, vaan sosiaalisten ja kulttuurillisten rakenteiden luonne (Wodak, 1996, 17-18.) Joutsenvirta ja Vaara (2015) korostavat kriittisen diskurssianalyysin merkitystä legitimitietin sosiaalipoliittisten ja ideologisten puolien avaamisessa

Kriittinen diskurssianalyysi toimii tässä tutkimuksessa mediankirjoituksia hahmottavana työkaluna. Aikaisemmassa tutkimuksessa on jonkun verran kirjoituksia kriittisen diskurssianalyysin ja median välisestä vuorovaikutuksesta. Joutsenvirran ja Vaaran (2015, 745) mukaan kriittisen diskurssianalyysin näkökulmasta median kirjoitukset ovat avain asemassa legitimitietin saavuttamisessa korostaen Faircloughin, (1995b); van Dijkin, (1990); Hallin, (1982) näkemyksiä julkisen agendan diskursiivisten ja ideologisten näkökulmien syntetisoimisesta. Fairclough (1995b) sekä van Dijk (1990) tunnistavat tutkimuksissaan median roolin vallitsevia näkemyksiä ja oletuksia sekä heijastavana, että toistavana tekijänä, jonka avulla toimintaa ratkaistaan, kiistetään sekä määritellään tietyissä ympäristöissä (Fairclough 1995b.) Tämän ohella mediassa on tapana toistaa tiettyjen keskeisten toimijoiden oikeuksia, velvollisuuksia ja valtarakenteita luoden samalla ymmärrystä diskursiivisesta konstruktiosta (Joutsenvirta ja Vaara, 2015, 745.) Kriittistä diskurssianalyysiä hahmotellaan kuviossa 1.

Kuva 1 Kuvaus kriittisestä diskurssianalyysistä

2.4 Metsähallituksen esittely

Metsähallitus on julkisomisteisen metsäteollisuuden keskeisin toimija, joka vastaa valtion metsien käytöstä niin talous- kuin suojelumetsien osalta (Raitio & Harkki, 2014.) Nykyisenä tunnetun toiminnan katsotaan alkaneen vuonna 1859, jolloin keisari Aleksanteri II allekirjoitti julistuksen koskien valtion metsäomaisuutta hoitavan ja suojelevan metsäyhdistyksen perustamisesta (Metsähallitus 2022a.) Metsähallituksen tärkeimpiin tehtäviin kuuluvat valtion maa- ja vesialueiden käyttäminen, hoitaminen ja suojeleminen vastuullisesti ja koko yhteiskuntaa hyödyttävästi. Samalla toiminta pyrkii yhteensovittamaan maa- ja vesialueisiin kohdistuvia odotuksia ja tavoitteita eri toimijoiden, kuten omistajien, asiakkaiden ja muiden sidosryhmien osalta (Metsähallitus 2022b). Valtion liikelaitoksena toiminnan vuosittaiset tavoitteet hyväksytään eduskunnan toimesta osana valtion budjettia. Eduskunta käsittelee ensin Metsähallituksen yleiset- ja palvelutavoitteet valtion talousarvion yhteydessä, jonka jälkeen valtioneuvosto antaa tarvittaessa määräyksiä organisaation toiminnasta ja taloudesta. Kun eduskunta on tehnyt päätöksen talousarviosta, määrittelee kyseistä toimintaa ohjaava ministeriö Metsähallituksen palvelu- ja toimintatavoitteet sekä tulos- ja tuloutustavoitteet. Metsähallituksen sisällä toimintaa koordinoi hallitus ja toimitusjohtaja sekä julkisista hallintotehtävistä vastaava yksikkö. Metsähallitus muodostaa yhdessä tytäryhtiöidensä kanssa Metsähallituskonsernin, joka vaikuttaa yhtenäisenä toiminnallisena kokonaisuutena. Tytäryhtiöidensä kautta Metsähallitus harjoittaa liiketoimintaansa (Metsähallitus 2022f).

Metsähallituksen toimintaa ohjaa kaksi eri ministeriötä; maa- ja metsätalousministeriö sekä ympäristöministeriö. Näistä kahdesta ministeriöstä maa- ja metsätalousministeriö on vastuussa tulosohjauksesta. Ympäristöministeriö puolestaan vaikuttaa julkisiin hallintotehtäviin oman hallinnonalansa kautta. Toiminta jakautuu liiketoiminta sektoriin ja julkisiin hallintotehtäviin. Liiketoiminta kattaa valtion metsien kestävästä käytöstä ja hoidosta, valtion omistuksessa olevien maa- ja vesialueiden myynnin, vuokrauksen ja kehittämistoiminnan sekä metsäpuiden siementuotannon (Metsähallitus 2022b). Metsähallituksen vastuualueet jakautuvat neljään eri osa-alueeseen, joita ovat Metsähallitus Metsätalous Oy, Metsähallitus Kiinteistökehitys, Luontopalvelut ja Eräpalvelut (Metsähallitus 2022c.) Metsähallituksen organisaatio esitellään kuviossa 2. Metsätalous Oy on Metsähallituksen omistuksessa oleva tytäryhtiö, jonka tehtäviin kuuluu hoitaa ja käyttää valtion omistamia liiketoiminnan piirissä olevia metsäalueita. Puuta hakataan erityisesti metsä- ja energiateollisuuden käyttötarkoituksiin. Valtion monikäyttömetsistä hakataan vuosittain puolet vuosittaisesta kasvusta, mikä tarkoittaa kuutta miljoonaa kuutiota puuta. Metsätalouden lisäksi valtion omistamia metsiä käytetään luontomatkailussa, porotaloudessa, retkeilytarkoituksessa, luonnontuotealalla, marjastuksessa ja metsästyksessä. Metsähallitus Metsätalous Oy:n vastuulla on myös luonnon monimuotoisuuden turvaaminen metsätalouden ohella. Metsätaloudesta ja muusta toiminnasta syntyvät tuotot tuloutetaan valtiolle ja sitä kautta myös laajemmin yhteiskunnan käyttöön (Metsähallitus 2022d). Tässä tutkimuksesta Metsähallituksesta puhuttaessa viitataan hakuista tekevään tytäryhtiöön eli Metsähallitus Metsätalous Oy:n toimintaan.

Metsähallituksen vaikutuspiiriin kuuluu arviolta 12 miljoonaa hehtaaria valtion omistamia metsä- ja vesialueita (Maa- ja metsätalousministeriö, 2021a). Metsähallituksen tehtäviin kuuluvat luonnonvarojen kestävä hoito ja käyttö, yhteiskunnallisten velvollisuuksien toteuttaminen, biologisen monimuotoisuuden suojeleminen, luonnon virkistyskäytön edistäminen ja työllisyyden turvaaminen. Samanaikaisesti tehtäviin kuuluu luonnonvarojen käytön, hoidon ja suojeleminen yhteensovittaminen saamelaisalueilla toteuttaen poronhoitolaissa määrättyjä velvoitteita (Metsähallitus, 2022b). Vuoden 2021 toimintakertomuksessa Metsähallituksen tehtävien kuvaillaan olevan omistajan, sidosryhmien ja asiakkaiden tarpeiden ja odotuksien yhteensovittamista, raaka-aineiden tuottamista kestävästi hoidetuista metsistä, uusiutuvien energia mahdollisuuksien lisääminen sekä luonnosta nauttimisen varmistaminen. Edellä mainittujen ohella Metsähallitus nostaa tehtäväkseen luontokadon sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksien vähentämisen (Metsähallitus vuosikertomus, 2021). Metsähallituksen monimuotoisuuden turvaaminen sisältää toimia uhanalaisten lajien ja luontotyyppien suojelemisesta, luontokohteiden turvaamisesta,

lahopuun lisäämisestä, sisä- ja merivesien tilan edistämisestä, kunnostus- ja kehitystöistä luonnonsuojelualueilla. Metsähallitus on kehittänyt valtion metsien monimuotoisuuden seuraamiseksi monimuotoisuusindeksin, joka koostuu viidestä eri mittarista: luontokohteiden huomioimisesta hakkuissa, ennallistamistoimenpiteiden pinta-alasta (ha), Natura 2000 -maaluontotyyppien tila-arviosta, lahopuun määrästä (m³/ha) sekä järeän haavan määrästä (m³/ha). Indeksien tarkoitus on kuvata, kuinka monimuotoisuus kehittyy valtion omistamilla mailla ja yksityisillä suojelualueilla (Metsähallitus, 2022e).

Kuva 2 Metsähallituksen esittely (Lähde: Metsähallitus, 2022b)

2.4.1 Metsien tila Suomessa

Suojelun piirissä olevaa metsä- ja kitumaata oli vuonna 2019 yhteensä 2,88 miljoonaa hehtaaria. Tähän sisältyivät lakisääteiset suojelualueet 2,42 miljoonaa hehtaaria ja talousmetsien monimuotoisuuden suojelualueet 0,47 miljoonaa hehtaaria. Verrattuna vuoteen 2016, metsä- ja kitumaan suojelupinta-ala on kasvanut prosentilla, mikä selittyy talousmetsien monimuotoisuuden suojelukohteiden pinta-alan kasvulla. Metsien suojeluasteessa on alueittaisia eroja. Noin 80% prosenttia näistä alueista sijaitsee Pohjois-Suomessa. Suojellut metsät sijaitsevat suojelualueilla ja erämaaksi luokiteltavilla alueilla, joilla ei harjoiteta metsätaloutta. Vuonna 2019 metsä- ja kitumaan

suojelupinta-ala on lisääntynyt 12 prosentista 13 prosenttiin koko maassa. Pohjois-Suomessa suojeltu pinta-ala on kuitenkin huomattavasti korkeampi kuin Etelä-Suomessa. Pohjois-Suomen suojeltu pinta-ala on kasvanut 19 prosentista 20 prosenttiin, Etelä-Suomessa sen ollessa viiden prosentin luokkaa. Kokonaan metsätalouden ulkopuolella olevat alueet ovat myös lisääntyneet Pohjoisessa Suomessa 16 prosentista 17 prosenttiin. Etelä-Suomessa ala on pysynyt ennallaan 3 prosentissa ja koko maassa 10 prosentissa (Luke, 2019).

2.4.2 Metsähallituksen kuvaus vastuullisuudesta

Metsähallitus kuvaa vastuullisuutensa olevan suunniteltua, millä tarkoitetaan vastuullisuuden integroimista strategiaan pyrkien samalla vaikuttamaan keskeisiin strategisiin valintoihin ja tavoitteiden saavuttamiseen. Vastuullisuutta kuvatessaan Metsähallitus kertoo myös olevansa sitoutunut edistämään YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden noudattamiseen toiminnassaan (Metsähallitus, 2022g). Tämän lisäksi Metsähallitus nimeää keskeiseksi vastuullisuustyökaluksi erillisen vastuullisuusohjelman. Ohjelma tunnustetaan keskeisenä välineenä strategisten tavoitteiden saavuttamisessa sekä tärkeänä motivaattorina tulevaisuuden vastuullisuuden kehittämistyössä. Vastuullisuusohjelman osa-alueet ovat: johtaminen, ihmiset, yhteiskunta ja ympäristö. Ohjelman sisältö on laadittu olennaisuusanalyysin perusteella huomioiden tärkeimpiä teemoja niin organisaation itsensä kuin sidosryhmien näkökulmasta.

Metsähallituksen vastuullisuuden teemat ovat:

- Eettinen johtajuus,
- Hyvä hallinto,
- Luonnon monimuotoisuuden turvaaminen,
- Ilmastonmuutoksen hillintä ja siihen sopeutuminen,
- Henkilöstön huolenpito,
- Työ- ja ihmisoikeudet omassa sekä kumppaneiden toiminnassa,
- Valtion maihin ja vesiin kohdistuvien tarpeiden yhteensovittaminen,
- Luonnonvarojen kestävä käyttö,
- Maakuntien elinvoimaisuuden tukeminen,
- Luonnon virkistyskäytön edistäminen (Metsähallitus 2022h).

2.4.3 Merkittävimmät aloitteet ja luonnonsuojelujärjestöjen esittämä kritiikki

Tarkasteltaessa Metsähallituksen toimintakenttää on mainittava merkittävimmistä aloitteista, jotka vaikuttavat suomalaisten metsien tilaan tulevaisuudessa. Hallitustenvälinen ilmastonmuutospaneeli IPCC (Intergovernmental Climate Change) toteaa uusimmassa raportissaan ilmastonmuutoksen olevan uhka ihmisten hyvinvoinnille. IPCC:n tehtäviin kuuluu tieteellisesti ilmastonmuutoksesta tuotetun tiedon analysoiminen ja jakaminen päätöksenteon tueksi (Valtioneuvosto, 2022.)

Helmikuussa 2022 julkaistussa IPCC:n raportissa annetaan suositus maa- ja vesialueiden suojelusta 30-50 prosentilla suojellaksemme alueiden lajeja ja ekosysteemejä (IPCC, 2022, 130.) Vuoteen 2030 asti asetettu EU:n biodiversiteettistrategia edellyttää puolestaan 30 prosentin oikeudellista suojelua integroiden ekologiset käytävät osaksi Euroopan laajuista luontoverkosta. Toiseksi strategiassa määritellään, että vähintään kolmasosan EU:n suojelualueista tulisi olla tiukan suojelun piirissä mukaan lukien jäljellä olevat aarnio- ja ikimetsät. Kolmantena tavoitteena strategiassa tähdätään suojelualueiden tehokkaaseen hoitoon määrittelemällä selkeät tavoitteet, toimenpiteet sekä järjestämällä asianmukainen valvonta (European Commission, 2020). Kärkkäisen ja Koljosen (2021, 3) arvioinnin mukaan suojeltujen maa-alueiden osuus Suomessa olisi noin 14 prosenttia. Arvio jättää ulkopuolelleen talousmetsille määritellyt monimuotoisuuskohteet.

Luonnonsuojelujärjestöt, kuten WWF ja Greenpeace ovat esittäneet runsasta kritiikkiä Metsähallituksen suojelutoimien riittämättömyydestä. Merkittävän uhan luonnonvaraiselle metsälle muodostavat erityisesti avohakkuut, joita suoritetaan yli 100 000 hehtaarin alueella vuosittain. Avohakkuu painotteinen metsätalous on johtanut siihen, että metsien ikä on nuorentunut ja puustolajit ovat yksipuolistuneet. Tämän ohella sadat lajit ovat ajautuneet sukupuuton partaalle avohakkuiden vaikuttaessa niiden elinolosuhteisiin. Hakkuiden lisäksi haittaa aiheuttavat samanaikaiset leikkaukset suojelun määrärahoista. Järjestöjen mukaan suojelutoimet karuilla ja vähäpuustoisilla metsäalueilla eivät tällä hetkellä riitä korvaamaan monimuotoisuuden kannalta merkittävien vehreiden ja runsaspuustoisten metsien suojelun puuttumista. (WWF, 2021).

3 TEOREETTINEN VIITEKEHYS

Teoreettinen viitekehys sisältää tutkimuksen kannalta olennaisimpien käsitteiden määrittelyn. Tutkimuksen teoriapohja rakentuu kahden pääkäsitteen: vastuullisuuden ja legitimitietin ympärille. Käsitteiden avulla selvennetään, mitä vastuullisuudella ja legitimitietillä tarkoitetaan tässä tutkimuksessa. Keskeisten käsitteiden ymmärtäminen on tärkeää hahmottaaksemme tarkemmin sitä kokonaisuutta, miten Metsähallituksen legitimitietti ja siten myös vastuullisuus käsitys julkisissa keskusteluissa muodostuvat.

3.1 Vastuullisuus käsitteen esittely

Vastuullisuuden määrittelyn hankaluus perustuu käsitteen moniulotteisuuteen sekä siihen, mistä ja kenen näkökulmasta aihetta tarkastellaan. Keskustelun käsitteen ympärillä voidaan todeta olevan monitahoista. Usein vastuullisuuden käsite sekoitetaan kestävyteen, mistä johtuen on tärkeää avata kyseisten käsitteiden merkityksien ero. Bansalin ja Songin (2017, 105-106) mukaan vastuullisuuden ja kestävyden käsitteillä on yhteinen kiinnostus koskien liiketoiminnan ja yhteiskunnan välistä suhdetta, huolimatta käsitteiden eri aikaisesta syntymisestä. Käsitteiden eroavasta merkityksestä huolimatta Bansal ja Song (2017, 105-106) toteavat, että yritysjohtajien ja tutkijoiden toimesta vastuullisuuden ja kestävyden käsitettä käytetään epä johdonmukaisesti ja päällekkäin, mikä on johtanut hämmennykseen ja erilaisia sosiaalisia rakenteita omaavien käsitteiden syntymiseen. Vastuullisuuden (eng. responsibility) määrittely on saanut alkunsa jo 1950-luvulla, jolloin talous- ja oikeustieteen sekä kauppatieteiden professorit alkoivat tutkimuksissaan kyseenalaistaa kapitalistista ajattelua arvioiden samalla yritysten toimien sopivuutta. Varhaisimman ajattelun mukaan johtajien moraalisen vastuun yhteiskuntaa kohtaan tulisi heijastua heidän työhönsä, paikallisiin yhteisöihin sekä tuoteturvallisuuteen liittyviin päätöksiin. 1980-luvulla syntyi puolestaan ajatus kestävydestä (eng. sustainability), joka perustui järjestöjen huoleen luonnonvaroja uhkaavasta taloudellisesta kehityksestä. Kestävyden kannattajat alleviivasivat tutkimuksissaan luonnontieteisiin pohjautuvan kestävä kehityksen merkitystä, jonka mukaan liiallinen teollisuus ja ihmisen kulutus lisäävät ympäristön epätasapainoa heikentäen liiketoimintaa ja talousjärjestelmiä näkymättömästi (Bansal & Song, 2017, 105-106).

Bansalin ja Songin (2017, 130) tutkimuksessa painotetaan yritys vastuun ja kestävä kehityksen pohjautuvan eri paradigmoihin. Tämän ajatuksen mukaan vastuullisuustutkimus soveltaa etiikan ja

normatiivisen hyvinvointitalouden päättelyä teollistumisen aikakaudelle kyseenalaistaen rajattoman kapitalismin. Kestävän kehityksen tutkimus on puolestaan seurausta ympäristö- ja luonnonvarajärjestelmien epävakaudesta, jonka nähtiin heikentävän talouden kehitystä (Bansal & Song 2017, 130). Varhaisessa vastuullisuustutkimuksessa tutkimusaiheita olivat yhteiskunnalliset kysymykset, kuten kiistät työpaikalla, tuotteiden takaisinvento, kuluttajien kysymykset, reilua kauppaa sekä sukupuolten välinen tasa-arvo. Tällöin ympäristöaiheet nähtiin enemmän osana sosiaalisia kysymyksiä. Kestävyyden teemoihin luettiin puolestaan ympäristöjohtamisen osa-alueet, mikä aiheutti ympäristön suojelun ja taloudellisen kehityskulkujen vastakkainasettelua (Bansal & Song 2017, 107-108).

Bansal ja Song (2017, 130) näkevät vastuullisuuden ja kestävyyden tutkimuksien lähentyneen toisiaan samoilla määritelmillä, oletamuksilla sekä verkostoilla, mikä on vaikuttanut käsitteiden eroavaisuuksien hälvenemiseen. Purvisin, Maon ja Robinsonin (2018, 689) mukaan yksi vakiintuneimmista kestävyyden käsitteen määrittelyistä on Brundtlandin komission raportista vuodelta 1987, jonka mukaan kestävä kehitys turvaa niin nykyisten kuin tulevien sukupolvien tarpeet, huomioiden ympäristön, ihmiset, talouden ja kulttuurin (World Commission on Environment and Development, 1987.) Kestävydestä puhuttaessa yleinen tapa hahmottaa ilmiötä on kolmijakoinen ajattelu: ekologisesta, sosiaalisesta ja taloudellisesta vastuusta, mikä perustuu Elkingtonin (1994) määrittelemään Triple Bottom Line (TBL) mallin. Purvisin, Maon ja Robinsonin (2018, 689) mukaan TBL on toiminut liiketoiminnan kirjallisuudessa yleisenä kestävyyden laskentamenetelmänä, jonka tarkoituksena on täydentää yritysten taloudellista pohjaa sosiaalisen ja luonnonsuojelun tuloksien avulla rohkaisten yrityksiä pitkän aikavälin päätöksentekoon näiden kolmen elementin osalta. Laskentamenetelmän ohella TBL on vakiinnuttanut merkityksensä synonyyminä kestävyyden käsitteen määrittelylle (Purvis, Mao ja Robinson, 2018, 689.)

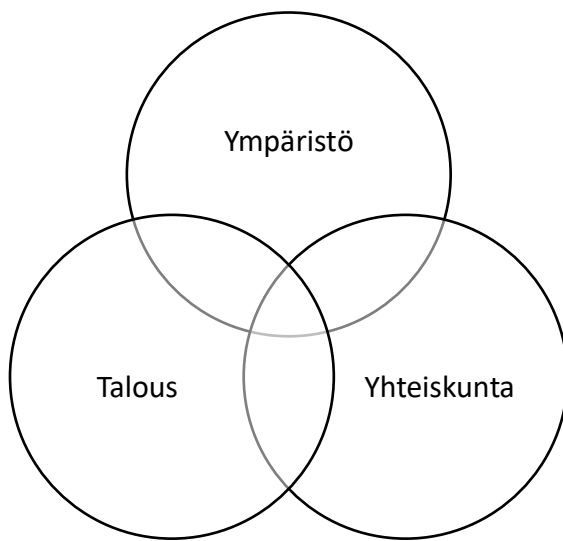
Vaikka Triple Bottom Line -ajattelu on saanut alkunsa kestävyysajattelusta, se on ajan myötä siirtynyt myös yritys vastuuta selittäväksi kehikoksi. Myös tässä tutkimuksessa Metsähallituksen vastuullisuudella tarkoitetaan tätä kolmen eri osa-alueen muodostamaa kokonaisuutta. Hahnin, Pinksen, Preussin ja Figgen (2015) mukaan vastuullisuus vaatii yrityksiä tarkastelemaan toisistaan riippuvaisia taloudellisia, ympäristöllisiä ja sosiaalisia haasteita. Käytännön vastuullisuusteot rinnastetaan usein YK:n määrittelemiin kestävän kehityksen tavoitteisiin (Sustainable Development Goals, SDG). Tavoitteet ovat osa Agenda 2030 -ohjelmaa, jonka tehtäväksi on nimetty äärimmäisen köyhyyden poistaminen sekä kestävä kehitys, jossa ihminen, ympäristö ja talous huomioidaan

tasapuolisesti (Yk-liitto, 2022.) Carterin ja Rogersin (2008) mukaan yhteiskunnallisella tasolla määritelty vastuullisuus on organisaatioiden tasolla vaikea tunnistaa. Organisaatioiden näkökulmasta tarkasteltuna vastuullisuuden merkitys syntyy organisaation omista lähtökohdista ja arvoista. Triple Bottom Line -ajattelun mukaisesti metsien vastuullinen ja kestävä käyttö edellyttää ekologisen, sosiaalisen ja taloudellisen vastuun osa-alueiden toteutumista. Portney (2015) täydentää tätä samaa ajatusta siitä, että vastuullisuus toteutuu vasta, kun talouskasvu, ympäristön suojeleminen ja tasa-arvo kulkevat rinta rinnan tarkoittaen sitä, että yhden osa-alueen tuloksellisuutta ei voi saavuttaa muiden kustannuksella.

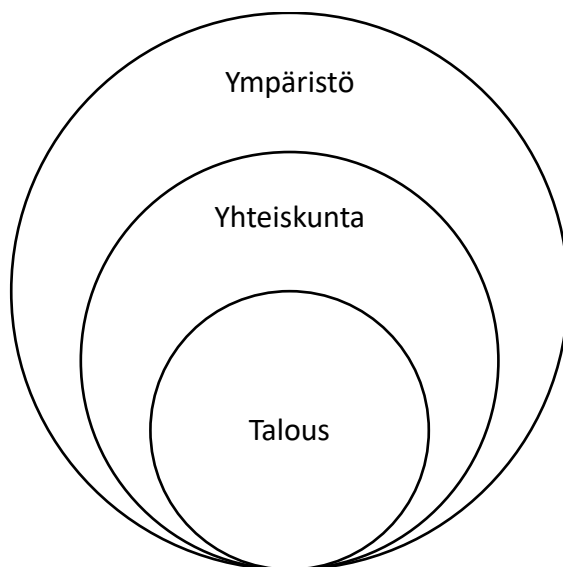
Vallitsevassa tutkimuskeskustelussa on havaittavissa näkökulmien painottuminen taloudellisen vastuullisuuden tarkasteluun ennen kahta muuta ulottuvuutta. Hahn ym. (2010) toteavat, että yleisesti kestävä kehitys käsittelevässä kirjallisuudessa pureudutaan harvoin vastuullisuuden eri osa-alueiden välisiin ristiriitoihin. Giddings, Hopwood & O'Brien (2002) tunnistavat myös taloudellisen painotuksen hallitsevan aseman puhuttaessa vastuullisuudesta. Tämä painotus perustuu ajatukseen, jonka mukaan yrityksillä on mahdollisuus hyötyä taloudellisesti, kun ekologinen ja sosiaalinen kestävyys toteutuvat, mutta samaan aikaan kaksi muuta vastuullisuuden näkökulmaa ovat helpommin poissuljettavissa, mikäli ne ovat ristiriidassa talouden kanssa. Vastuullisuuden osa-alueiden epätasapaino on tehnyt itse käsitteestä entistä moniulotteisemman ja kompleksisemmän (Hahn ym., 2015, 298).

Giddings ym. (2002) jakavat vastuullisuuden heikkoon ja vahvaan ilmenemiseen, jota havainnollistetaan kuvioissa 3 ja 4. Tätä käsitteparia ovat vastuullisuuden määrittelyssä soveltaneet myös Laine, Tregidga & Unerman (2021). Erona näissä kahdessa on kunkin osa-alueen pysyvyys. Heikossa vastuullisuudessa osa-alueet ovat helpommin vaihdettavissa, esimerkiksi taloudellisen hyödyn saavuttamiseksi, jolloin vastuullisuus näyttäytyy epätasapainoisena (Laine, Tregidga ja Unerman, 2021.) Myös Hahn ym. (2010, 218-219) puhuvat tekstissään win-win paradigmasta, jonka mukaan ympäristö ja sosiaalinen osa-alue huomioidaan vain siinä määrin, että ne vaikuttavat yrityksen taloudelliseen tulokseen positiivisesti. Metsähallituksen näkökulmasta heikko vastuullisuus voisi tarkoittaa vanhojen metsien hakkaamisen lisäämistä tarkoituksena tulouttaa valtiolle mahdollisimman paljon varoja. Tuloutuksen myötä taloudellinen tuotto ohjautuisi laajemmin yhteiskunnan käyttöön tukien samalla metsäteollisuuden työllisyysnäkömiä. Talouden ja yhteiskunnan hyötyessä kyseinen asetelma ei ota huomioon, millaisia vaikutuksia vanhojen metsien hakkuilla on esimerkiksi alueen luontoarvoihin ja muihin eliöihin. Vahvassa vastuullisuudessa osa-alueiden kuvataan olevan keskenään vuorovaikutuksessa, kuvaten eri tasojen keskinäistä

riippuvuutta. Vahva talous on kytköksissä toimivaan yhteiskuntaan, mikä puolestaan edellyttää turvallista ja tervettä ympäristöä (Giddings ym., 2002).

Kuva 3 Heikko vastuullisuus (Lähde: Giddings, Hopwood, and O’Brie, 2002)

Kuva 4 Vahva vastuullisuus (Lähde: Giddings, Hopwood, and O’Brie, 2002)

3.1.1 Vastuullisuus ja Metsähallitus

Rytterin (2006) mukaan vastuullisuus käsitettä tarkasteltaessa on tärkeää tiedostaa sen perimmäinen luonne. Siinä on lähtökohtaisesti aina kyse toimijan ja yhteisön välisestä suhteesta eli vastuusta

muille. Tästä johtuen on keskeistä ymmärtää, että vastuu käsitteen määrittely tapahtuu pitkälti ympäröivän yhteisön puolelta (Rytteri, 2006, 7.) Rytteri (2006, 8) mukaan yksi tapa tarkastella vastuullisuutta on määritellä ensin ne arvot, joiden ohjaamana tietty toimija operoi ja sen jälkeen tarkastella sitä, kuinka näitä arvoja on pyritty edistämään. Rytteri (2006, 169) myös toteaa, että Metsähallituksen toiminnan määrittelemisen vastuulliseksi tai vastuuttomaksi perustuu pitkälti arvioijan omiin arvoihin. Vastuullisuus voidaan määrittää eri tavalla tietyssä ryhmässä tai tietyssä aikana. Metsähallituksen vastuullisuuden määrittelyssä olennaista on pohtia, millaisia tehtäviä ja reunaehtoja sen toiminnalle halutaan asettaa kussakin ajassa. Vastuullisuuden määrittely onkin pitkälti riippuvaista siitä, millaisten arvojen ja näkemyksien turvaaminen koetaan kunkin toimijan mielestä tärkeänä (Rytteri 2006, 169.) Tässä tutkimuksessa mielenkiinto kohdistuu siihen, miten Metsähallitus pyrkii esittämään hakkuut legitimeinä tapahtumina ja sitä kautta näyttäytymään vastuullisena toimijana.

3.2 Legitimointikeinot

Hakkuiden legitimeetin tutkiminen lisää ymmärrystä mediassa ilmenevästä kielestä ja puheesta, joiden avulla hakkuiden toteuttamista perustellaan. Tämän tutkimuksen kannalta onkin tärkeää ymmärtää diskurssianalyttisen lähestymistavan vaikutukset legitimoinnin prosessin tutkimiseen. Tästä näkökulmasta tarkasteltuna Erkama ja Vaara (2010, 817) korostavat tutkimuksessaan legitimoinnin olevan toiminnan oikeutuksen perustelemista tiettyjen kielellisten strategioiden avulla edistäen samalla tietyn toimijan tai tekijän valtaa suhteessa muihin. Yleisessä keskustelussa ilmenee epäselviä määritelmiä legitimeidestä ja siitä, miten se linkittyy sosiaalisen todellisuuden rakentumiseen. Tämän ohella itsessään legitimaation keskittyviä analyysejä on tutkimuskeskustelussa suhteellisen vähän (Vaara ym., 2006, 789). Legitimeetin rakentumista tarkastellaan tässä tutkimuksessa van Leeuwenin (2007) diskursiivisen legitimoinnin mallin kautta, joka tunnistaa seuraavat legitimointistrategiat: *auktorisointi*, *rationalisointi*, *moralisointi*, *narrativisointi*. Nämä strategiat voivat esiintyä yhdessä tai erikseen ja niitä voidaan käyttää legitimoinnissa, että de-legitimoinnissa (van Leeuwenin 2008.) Van Leeuwenin tutkimusta legitimointistrategioista täydentää Vaaran, Tienarin ja Laurilan (2006) teoria, jonka mukaan legitimoinnilla on merkittävä rooli sosiaalisessa, erityisesti organisaatioiden toiminnassa. Vaara ym. (2006, 798) nimeävät viidenneksi legitimointistrategiaksi *normalisoinnin* van Leeuwenin

tunnistamien mallien lisäksi. Tätä viiden legitimointistrategian kehikkoa käytetään myös tässä tutkimuksessa.

Peda ja Vinnari (2020) mukaan sosiologisesta näkökulmasta legitimizeetti rakentuu käsityksiin, joita pidetään hyväksyttävänä tai sopivana. Suchman (1995, 574) puolestaan määrittelee legitimizeetin olevan yleistetty oletus tai käsitys tiettyjen toimien toivottavuudesta, asianmukaisuudesta tai tarkoituksenmukaisuudesta osana sosiaalisesti rakennettujen normien, arvojen, uskomusten ja määritelmien järjestelmää. Legitimizeetistä on useita eri tasoisia määritelmiä. Yksi varhaisimmista yhteiskuntatieteilijöiden tekemistä määritelmistä on Mauerin (1971) määritelmä, jonka mukaan legitimaatio on prosessi, jossa organisaatio perustelee olemassaoloaan vertais- ja ylätason toimijoille. Dowling ja Pfeffer, (1975); Pfeffer, (1981), Pfeffer ja Salancik, (1978) korostavat legitimizeetin määrittelyssä kulttuurista yhdenmukaisuutta suoran itseoikeutuksen sijaan, jolloin legitimiys tarkoittaa organisaation toiminnan sisältämien arvojen ja hyväksyttävän käyttäytymisen normien yhteensopivuutta yhteiskunnallisessa kontekstissa (Dowling & Pfeffer, 1975). Vaara ym. (2006) korostavat, että legitimiys on kytköksissä valtaan ja pyrkimykset vahvistaa tätä ovat johtamisen keskeinen osa-alue. Lindblom (1994) jakaa omassa tutkimuksessaan legitimaatioprosessin neljään eri strategiaan, joita organisaatio voi hyödyntää edetäkseen legitimoinnin prosessissa. Nämä neljä vaihetta ovat Lindblomin (1994) mukaan: 1) kohdeyleisön tiedottaminen ja kouluttaminen muutoksista organisaation toiminnassa 2) yleisön käsityksiin vaikuttaminen ilman, että organisaation toimintaa muutetaan 3) yleisön huomion kääntäminen tarkastelun kohteena olevasta puutteesta muihin aiheisiin sekä 4) organisaation pyrkimys muuttaa ulkoisia odotuksia toimintaansa kohtaan.

Legitimointia tarkasteltaessa on tiedostettava sen kontekstisidonnaisuus, jonka ympärillä toiminta tapahtuu, mutta samalla tunnistettava myös poliittisten argumenttien keskeinen rooli osana prosessia. Näiden ohella legitimointia tarkasteltaessa olisi tärkeää perehtyä myös toimintaan liittyviin ideologisiin puoliin, jotka jäävät usein perinteisemmässä legitimaation tarkastelussa huomioimatta (Joutsenvirta ja Vaara, 2015, 772). Vaara ja Tienari (2008, 991) korostavat diskursiivisten strategioiden tehokasta roolia kiistanalaisten aiheiden legitimoimisessa. Seuraavaksi käydään läpi tarkemmin viisi edellä mainittua van Leeuwenin (2007) määrittelemää ja Vaaran ym. (2006) täydentämää legitimointistrategiaa. Van Leeuwen (2008) mukaan kyseiset strategiat voivat legitimoitaessa ilmetä laajoina osina tekstiä ja puhetta tai vastaavasti tarkkoina yksityiskohtaisina kuvauksina niistä käytännöistä ja instituutioista, joita kielellisillä valinnoilla pyritään kussakin hetkessä legitimoimaan. Legitimointistrategioiden nähdään vastaavan kysymyksiin: *Miksi meidän*

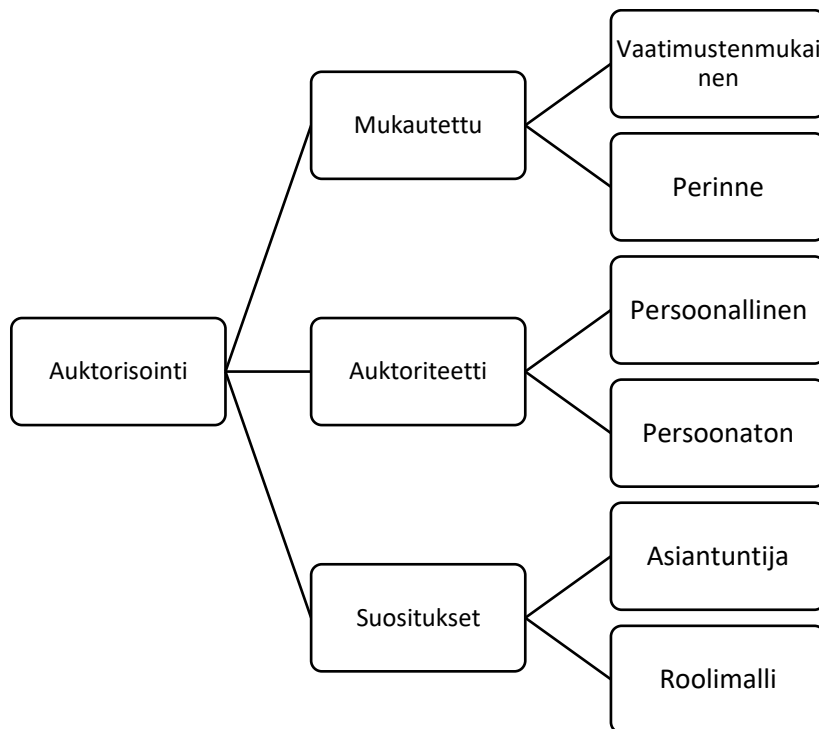
pitäisi tehdä tämä? tai vastaavasti *Miksi meidän pitäisi tehdä tämä tietyllä tavalla?* (van Leeuwen 2008).

3.2.1 Auktorisointi

Auktorisointi perustuu ajatukseen, jonka mukaan toiminnan hyväksyttävyyden taustalla on auktoriteetti (van Leeuwen, 2007.) Auktorisoinnin määrittelyssä keskeistä on tunnistaa, miten kysymykseen *'miksi jotain tehdään'* vastataan. Auktorisointi voi tapahtua perustelemalla asiaa tai toimintaa persoonalla *'koska minä sanon niin'*, jossa **minä** kuvastaa henkilöä, jolle valta on myönnetty. Tai vaihtoehtoisesti argumentilla *'koska se ja se sanoo niin'*, jolloin viittaus **siihen** legitimoit toimintaa (van Leeuwen, 2008). Vaara ym. (2006, 799) mukaan auktoriteetti näyttäytyy institutionaalisen vallan omaavana toimijana esimerkiksi viranomaisena tai persoonattomana valtana, kuten lakina tai erilaisina ohjeistuksina. Legitimointistrategiana auktorisointi oikeuttaa toiminnan perustuen esimerkiksi vaikutusvaltaisen henkilön käskyyn, kuten esihenkilöltä saatuun työmääräykseen perustuen hänen asemaansa (Peda & Vinnari, 2020, 5.) Erkama ja Vaara (2010, 818) nostavat puolestaan esimerkiksi tiettyjen toimijoiden, kuten toimitusjohtajan määräysvallan vahvasti auktorisoivana tekijänä. Vaaran ja Tienarin (2008, 989) havaintojen mukaan toimitusjohtajan julkinen osallistuminen toiminnan valtuutukseen esimerkiksi haastattelutilanteissa luo uskottavuutta esitetyille argumenteille, sillä ne korostuvat selkeimmin ylimmän johdon puheessa. Haastattelutilanteissa myös tekstiä muokkaavalla toimittajalla on mahdollisuus oikeutuskeinojen tehostamiseen esimerkiksi antamalla teksteissä tilaa tietylle puhujalle (Vaara & Tienari, 2008, 989.)

Auktorisointi perustuu kysymykseen siitä, kuka käyttää valtaa ja miten (van Leeuwen 2007; 2008). Van Leeuwen (2007; 2008) jaottelee auktorisoinnin ala lajeihin, joita ovat henkilökohtainen auktoriteetti, asiantuntija auktoriteetti, roolimalli auktoriteetti, persoonaton auktoriteetti, perinteen auktoriteetti, vaatimustenmukainen auktoriteetti. Auktorisoinnin eri keinot avataan kuviossa 5. Henkilökohtainen auktoriteetti tarkoittaa, että henkilöllä on auktoriteetti tai rooli. Tällöin perusteluna oikeutukselle riittää henkilöllä itsellään oleva asema. Asiantuntija auktoriteetissa legitimitetti perustuu aseman sijaan asiantuntemukseen tai osaamiseen. Roolimalli auktorisoinnin tapauksessa legitimitetin taustalla on roolimallit tai mielipidejohtajien esimerkki. Roolimallin asema voi perustua henkilön käyttäytymiseen, uskoon johonkin tiettyyn asiaan tai vastaavasti vertaisryhmän jäsenyyteen (van Leeuwen, 2007). Persoonaton auktoriteetti perustuu ajatukseen, jonka mukaan kaikki auktoriteetit eivät ole henkilöitävissä. Persoonattomista auktoriteeteista esimerkkeinä voidaan nostaa lait, säädökset ja säännöt (van Leeuwen, 2008). Perinteen luoma

auktoriteetti rakentuu traditioon, käytäntöön, tottumukseen tai tapaan. Tällaisen legitiimiyden taustalla on ajatus *'koska näin on aina toimittu'*. Perinteeseen nojaavan auktorisoinnin rooli on heikentynyt eikä sitä käytetä enää yhtä usein legitimaatiossa. Vaatimustenmukainen auktoriteetti perustuu puolestaan sosiaaliseen paineeseen *'kun muutkin niin minäkin'* tyyliiseen ajatteluun (van Leeuwen, 2007).

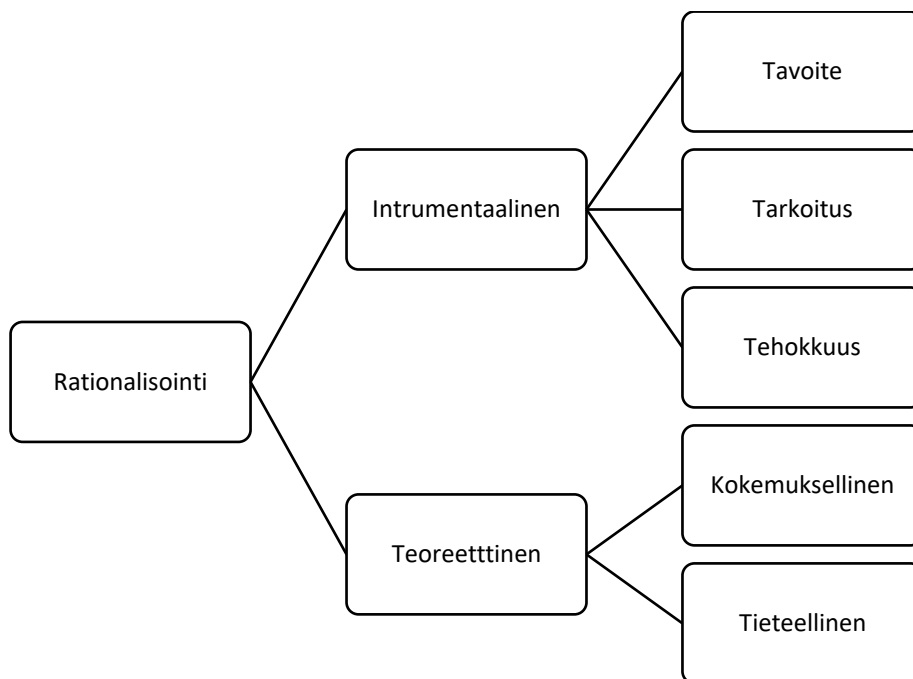

Kuva 5 Auktorisoinnin legitimoitistategia (Lähde: van Leeuwen, 2007)

3.2.2 Rationalisointi

Van Leeuwen (2007) kuvailee rationalisoinnin strategian olevan institutionaalisiin tavoitteisiin ja päämääriin ohjaava jollain tietyllä keinolla. Vaara ym. (2006, 800) mukaan legitimointi rationalisoinnin strategiana korostaa tiettyjen toimien ja käytäntöjen hyödyllisyyttä, jotka voivat olla esimerkiksi tehokkuutta, talouskasvua tai osakkeiden arvon nousua. Keskeistä on myös tunnistaa rationalisoinnin ja moralisoinnin yhteys. Moraalisessa arvioinnissa rationalisointi on piilossa. Kun taas rationalisoitaessa moraali jää vinoon, vaikka ilman sitä rationalisointi ei voi toimia legitimoitikeinona (van Leeuwen, 2008, 113). Joutsenvirta (2013) korostaa toiminnan institutionalisoidun sosiaalisen hyödyllisyyden merkitystä ja arvoa puhuttaessa rationalisoinnista sekä moralisoinnin yhteyttä normeihin ja muihin arvojärjestelmiin.

Van Leeuwen erottaa rationalisoinnin kahteen päätyyppiin: instrumentaaliseen sekä teoreettiseen rationalisointiin. Instrumentaalinen rationalisointi kuvaa toiminnan välttämättömäksi tiettyjen moraalisten tavoitteiden toteutumisen kannalta, pyrkien samalla selittämään, miksi sosiaaliset käytännöt ovat olemassa tietyssä muodossa (van Leeuwen, 2007; 2008). Vaara ym. (2006, 800) näkee instrumentaalisen rationalisoinnin painottuvan globaalisti yritys- ja toimialatasolla syntyviin etuihin, toimintoihin, tarkoituksiin ja tuloksiin, mikä on vahvasti kytköksissä taloudellisiin ihanteisiin. Teoreettinen rationalisointi ei ole riippuvainen siitä, onko toiminta moraalisesti perusteltua tai tehokkuuden määritelmän täyttävää, vaan legitimaatio tapahtuu totuuden kautta (van Leeuwen, 2008.) Totuudella voidaan tarkoittaa esimerkiksi ”näin asioiden kuuluu olla” -ajattelua (Peda ja Vinnari, 2020, 5). Erkama ja Vaara (2010, 818) tunnistavat rationalisoinnissa taloudellisen puolen korostumisen, mikä ilmenee esimerkiksi jatkuvina odotuksina kasvavasta tuloksesta sekä vuotuisena säästöjen kasvamisena. Myös Vaaran ja Tienarin (2008, 989) kirjoituksessa nostetaan esiin taloudellisen rationalisoinnin korostuminen erityisesti viittauksissa, joissa tulevaisuuden kannattavuuden parantuminen sivuuttaa tämänhetkiset ongelmat ja haasteet. Tämän lisäksi Vaara ja Tienari (2008, 990) nimeävät rationalisoinniksi vertailun eri yksiköiden välillä sekä viittauksilla edellisten vuosien tapahtumiin. Tässä tutkimuksessa analyysissä ei eritellä tarkemmin kummasta rationalisoinnin (instrumentaalisesta vai teoreettisesta) muodosta on kyse, vaan puhutaan yleisesti rationalisoinnista. Kuitenkin on tärkeää tiedostaa mahdolliset sävyerot tietyn legitimointistrategian sisällä. Rationalisoinnin ilmenemismuotoja havainnollistetaan kuviossa 6.

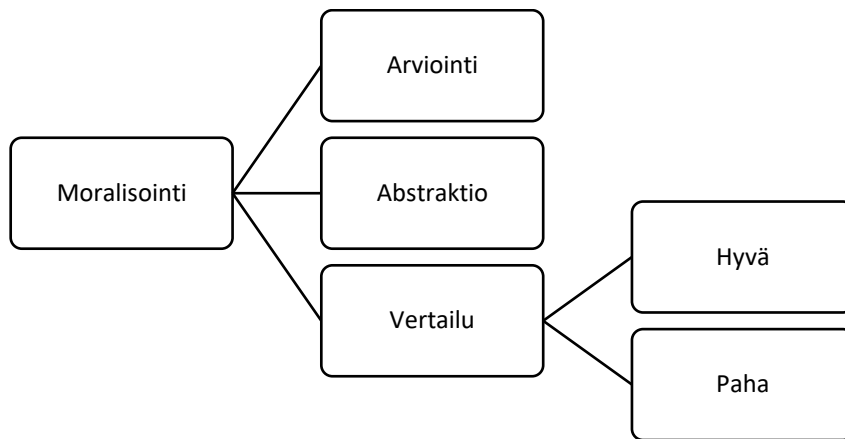

Kuva 6 Rationalisoinnin legitimointistrategia (Lähde: van Leeuwen, 2007)

3.2.3 Moralisointi

Legitimointistrategiana moralisointi nojaa arvoihin. Vaara ym. (2006, 801) tutkimuksessa moralisoinnin legitimaatio perustuu arvopohjaan eikä niinkään avoimeen moralistisuuteen. Lehto ja Vinnari (2019, 24) mukaan yksinkertaisimmillaan arvokeskustelussa on kyse jaosta hyvään ja pahaan. Moraalisen arvioinnin legitimaatio nojaa moraalisiin arvoihin ja diskursseihin, joihin sisältyvät adjektiivit, kuten normaali, hyödyllinen ja luonnollinen (van Leeuwen, 2007). Rojo ja Dijk (1997) näkevät moralisoinnin hakevan hyväksyntää toiminnalle tai konstruktiolle osoittamalla sen olevan yhteenkuuluva vallitsevan moraalijärjestyksen kanssa. Vaaran ja Tienarin (2008, 990) kirjoituksessa moralisoinnin legitimointistrategiaksi tunnustetaan näennäisen väistämättömyyden kokemus, jossa tilanne tehdään näkyväksi toteamalla 'meillä on vain huonoja vaihtoehtoja'.

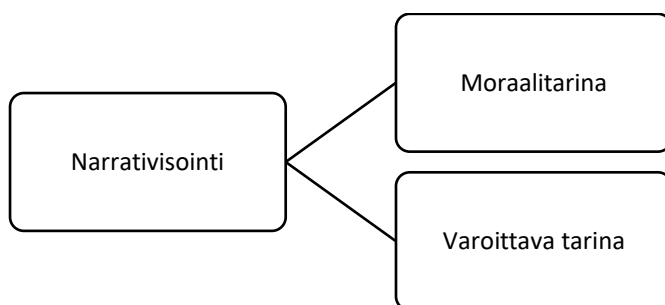
Moralisoinnin katsotaan jakautuvan arviointiin, abstraktioon sekä vertailuun. Moraalisessa arvioinnissa keskeisessä asemassa ovat adjektiivit, joiden avulla kommunikoidaan toiminnan konkreettisia ominaisuuksia, kuten hyödyllinen, luonnollinen, oikeanlainen. Moraalinen abstraktio ilmenee abstrakteilla viittauksilla käytäntöihin, minkä tarkoituksena on jalostaa niistä yhteys moraalisiin arvoihin. Kertoessamme lapsen menevän kouluun ensimmäistä kertaa, voimme moraalisen abstraktion mukaan sanoa 'lapsi on itsenäinen', jolloin koulu oikeutetaan itsenäisyyden diskurssilla (van Leeuwen, 2008). Vastaavasti Metsähallituksesta puhuttaessa, sen sijaan, että todetaan 'suunnittele hakkuita', voidaan moraalisen abstraktion avulla sanoma kääntää 'rakenna suhde sidosryhmiin'. Peda ja Vinnari (2020, 5) näkevät moraalisen abstraktion kokonaisuutena, jossa toiminta ja arvot liitetään näennäisen suoraviivaisen kuvauksen kautta yhteen. Erkaman ja Vaaralan (2010, 818) mukaan moralisointi on keskeinen keino päätöksien delegoimisessa ja samaan aikaan myös niiden perustelemisessa. Moraalinen vertailu on toiminnan ominaisuuksien arvioinnin kautta tapahtuvaa legitimointia. Sen sijaan, että 'koska se on hyvä' moraalisisessa vertailussa toteamme 'koska se on kuin toiminta, joka liittyy positiivisiin arvoihin' tai negatiivisessa vertailussa 'koska se ei ole kuin toiminta, joka liittyy negatiivisiin arviointeihin' (Van Leeuwen, 2008, 111-112). Moralisoinnin eri muodot esitetään kuviossa 7.

Kuva 7 Moralisoinnin legitimointistrategia (Lähde: van Leeuwen, 2007)

3.2.4 Narrativisointi

Narrativisointi eli tarinan kerronta on yksi legitimoinnin keino (Vaara ym. 2006, 802-803). Peda ja Vinnari (2020, 5) määrittelevät tarinan kerronnan olevan normatiiviseen ja selittävään sävyyn toteutettuja kertomuksia, siitä kuinka toimia hyväksyttävästi ja kelpollisesti. Kertomukset muodostuvat usein siten, että jotain hyvää voi tapahtua silloin, kun toimija noudattaa laillisia käytäntöjä tai vastaavasti jotain ikävää, kun toimija ei noudata sosiaalisesti tarkoituksenmukaisia toimia. Erkaman ja Vaara (2010, 818) mukaan kuvaukselliset kertomukset ovat tehokkaita oikeutuskeinoja linkittäen päätöksenteon osaksi suurempia kokonaisuuksia ja prosesseja. Vaara ym. (2006, 802-803) kuvaavat tällaisten narratiivien olevan viihdyttävästi kirjoitettuja. Van Leeuwen (2008) jakaa narrativisoinnin moraalisiin ja varoittaviin tarinoihin. Moraalisissa tarinoissa päähenkilö palkitaan laillisten sosiaalisten käytäntöjen harjoittamisesta tai järjestyksen palauttamisesta. Varoitustarinoiden avulla puolestaan kerrotaan, mitä tapahtuu, jos kyseisiä sosiaalisia normistoja ei noudateta (van Leeuwen, 2008). Narrativisointia havainnollistetaan kuviossa 8.

Kuva 8 Narrativisoinnin legitimointistrategia (Lähde: van Leeuwen, 2007)

3.2.5 Normalisointi

Van Leeuwenin (2007) mallin mukaan normaaliin käyttäytymiseen tai toimintaan liittyvää legitimoitua ei tunnusteta omana legitimoitustrategiana. Tässä mallissa normalisointi nähdään tavan ja perinteen legitimitietin alatyypinä. Vaara ym. (2006, 798) nimeävät kuitenkin normaaliksi tekemisen yhdeksi erilliseksi legitimoitustrategiaksi, jossa oikeutuksen käsitys perustuu esimerkillisyyteen. Myös Peda ja Vinnari (2020, 5) hahmottelevat normalisoinnin esimerkkien avulla legitimoitavaksi toiminnaksi, kuten viittaamalla samanlaisiin tapahtumiin ja käytäntöihin tai joidenka odotetaan tapahtuvan. Esimerkit voivat olla taaksepäin katsovia, kuten viittauksia samankaltaisiin tapahtumiin ja käytäntöihin menneisyydestä. Tai vastaavasti tulevaisuuteen suuntaavia, joiden keskiössä ovat uudet tapaukset, tapahtumat tai käytännöt. Molemmilla on legitimitietin kannalta keskeinen rooli luotaessa kuvaa tietyn tapauksen normaaliudesta (Vaara ym., 2006, 798). Lehdon ja Vinnarin (2019, 22) mukaan normalisointi nojaa esikuviin sekä viittauksiin normaaliin tai luonnolliseen toimintaan, jolloin normaaliksi tekemällä pyritään saavuttamaan legitimitietti. Tässä tutkimuksessa normalisointi tunnustetaan yhtenä legitimitiettiä ajavana strategiana, jonka oletetaan myös näkyvän aineistossa. Taulukossa 1 esitetään jokaisen legitimoitustrategian tarkoitus vielä lyhyesti.

Legitimoitustrategia	Tarkoitus
Auktorisointi	Luo valtuutuksen viittaamalla toimijoihin
Rationalisointi	Luo perusteluja
Moralisointi	Luo moraalisen ja ideologisen perustan
Narrativisointi	Luo dramatisoivan ja konkretisoivan kerronnan
Normalisointi	Luo esimerkkejä normaalista käytöksestä ja toiminnasta

Taulukko 1 Legitimoitustrategiat ja niiden tarkoitukset (Lähde: Vaara ym. 2006)

4 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

Tässä kappaleessa käydään läpi tutkimuksen toteutusvaihe. Luvussa esitellään tarkemmin tutkimuksessa käytetty aineisto ja sen rakentuminen sekä lopuksi kuvataan varsinainen aineiston kriittinen diskurssianalyysi.

4.1 Aineiston kuvaaminen

Aineisto muodostuu eri medioiden julkisista kirjoituksista 2010-luvulta tähän päivään, jotka käsittelevät Metsähallituksen tekemiä hakkuita eri puolilla Suomea. Aineisto rakentuu noin neljästäkymmenestä artikkelista, joka on haettu internetistä manuaalisesti. Haut ovat keskittyneet erityisesti hakkuista kertovaan uutisointiin ja julkaisuihin suosituimmissa valtamedioissa. Valtamedioiden ohella osa aineistosta on pienempien paikallisten medioiden julkaisuja. Valinta on perusteltu, sillä aineistoa ei ole haluttu rajata vain tietyn median julkaisuihin kapean näkökulman välttämiseksi. Artikkeleita valittaessa on jo pyritty tunnistamaan legitimointistrategioita ja täten tekemään alustavaa aineiston analyysiä. Aineistona käytetyt verkkomediat ovat: Yle Uutiset, Helsingin Sanomat, Aamulehti, Maaseudun Tulevaisuus, Kauppalehti ja Suomen Luonto. Jossain artikkeleissa legitimointistrategia oli selkeämmin nähtävissä kuin toisissa. Osassa julkaisuissa löytyi useampi legitimaatiota sisältävä katkelma, joten tällaiset kirjoitukset on saatettu huomioida tutkimuksessa useamman kerran, mikä saattaa vaikuttaa analyysiin ja sen tuloksiin.

4.2 Aineiston rajaaminen ja analyysiperusteet

Tutkimuksen kiinnostuksen kohteena ovat ne perustelut, joita Metsähallitus käyttää oikeuttaakseen tekemiään hakkuitaan. Kirjoituksia etsittäessä on keskitytty siihen, että aiheena on selkeästi Metsähallituksen toteuttamat hakkuut. Tämä rajaaminen on toiminut selkeimpänä kriteerinä valituille artikkeleille. Aineistona toimivat julkaisut on rajattu siten, että julkaisuja valittaessa on jo pyritty löytämään legitimointistrategioita. Aineistosta poissuljettiin mielipidekirjoitukset objektiivisuuden säilyttämiseksi. Aineiston analyysin vaiheet muodostuivat tutkimuskysymysten asettamisesta, aineiston keruusta ja muodostamisesta, eri legitimointistrategioiden löytämisestä ja luokittelusta, varsinaisesta analyysistä, tulosten kokoamisesta ja tulkinnasta sekä johtopäätöksistä. Ruusuvuori, Nikander ja Hyvärinen (2010) mukaan laadullisessa tutkimuksessa tutkimusongelma ja aineisto ovat jatkuvassa vuorovaikutuksessa läpi prosessin. Aineiston muodostaminen alkoi hakemalla

artikkeleita internetistä sekä kokoamalla sitä excel-taulukkoon. Taulukointivaiheessa artikkeleista tunnistettiin legitimoitistategioita, luokiteltiin tietyn legitimoitistategian alle sekä osoitettiin se kohta, jossa strategia tulee tekstistä ilmi. Tämän jälkeen valitut julkaisut ryhmiteltiin legitimoitistategioiden alle selkeyttääksemme, mitkä strategioista tai niiden yhdistelmistä ilmenivät testeissä ja kuinka usein.

Analyysin ensimmäisessä osassa vastattiin tutkimuskysymykseen: *Miten Metsähallituksen tekemiä hakkuita legitimoidaan julkisissa keskusteluissa?* Ensimmäisen tutkimuskysymyksen tarkoituksena oli tunnistaa ja tarkastella niitä kielellisiä vaikuttumia, joiden avulla hakkuita mediassa perustellaan. Tämän jälkeen siirryttiin tutkimuksen toiseen kysymykseen: *Miten käsitys Metsähallituksesta vastuullisena toimijana luodaan julkisissa keskusteluissa?* Jälkimmäisen kysymyksen tarkoituksena oli muodostaa laajempi kokonaiskuva Metsähallituksen vastuullisuudesta aineistosta nousseiden legitimoitistategioiden perusteella sekä kyseenalaistaa sitä perustaa, jolle vastuullisuus median kirjoituksissa rakentuu.

Diskurssianalyysin tulkinnallisuuden takia analyysissä ei pyritä kokonaan sulkemaan pois kirjoittajan omia näkemyksiä, uskomuksia tai olemassa olevaa tietoa aiheesta. Olennaista on kuitenkin tiedostaa näiden jo muodostuneiden näkemyksien olemassaolo ja niiden mahdollinen vaikutus syntyviin tulkintoihin ja päätelmiin. Näin ollen legitimoitistategioiden tunnistaminen ja ryhmittely sekä analyysistä syntyvät tarkemmat tulokset ovat riippuvaisia kirjoittajan omista tulkinnoista. Omien uskomuksien mukaan tuominen johtopäätöksiin nähdään havainnollistavana tekijänä koskien tutkijan omaa kiinnostusta aiheeseen auttaen samalla lukijaa ymmärtämään motivaatiota tutkimuksen tekemisen taustalla. Edellä mainituista johtuen tutkimus ei ole toistettavissa sellaisenaan, sillä tutkijan oma asemoituminen on keskeisessä roolissa tuloksia tarkasteltaessa.

4.3 Aineiston diskursiivinen analyysi

Aineiston analyysimenetelmänä toimii kriittinen diskurssianalyysi, jonka avulla tunnistetaan legitimoitistategioita Metsähallituksen toiminnan taustalla. Analyysin tarkoituksena on ryhmitellä eri strategioita ja luoda niistä kategoriat van Leeuwenin (2007) ja Vaaran ym. (2006) teorioihin legitimoitikeinoista pohjaten. Seuraavissa kappaleissa esitellään aineistosta tunnistetut legitimoitikeinot strategia kerrallaan. Analyysissä todettiin, että kaikkia legitimoitistategioita ilmenee, osaa enemmän kuin toista. Havainnollistaaksemme legitimoitistategioiden ilmenemistä,

analyysissä on hyödynnetty aineistosta poimittuja katkelmia, joista on tunnistettu jotain tiettyä legitimoitikeinoja. Osa katkelmista saattaa ilmetä analyysissä useamman kerran, mikäli sen avulla pyritään avaamaan useampaa kuin yhtä legitimoitistrategiaa. Löydetyt legitimoitistrategiat esitellään järjestyksessä: rationalisointi, auktorisointi, moralisointi, normalisointi ja narrativisointi.

4.3.1 Rationalisoinnin legitimoitikeinot aineistossa

Analysoitavassa aineistossa rationalisointi esitettiin useita kertoja hakkuiden legitimoinnin perusteena. Valitussa aineistossa se oli yksi yleisimmistä perusteista Metsähallituksen suorittamille hakkuille. Rationalisointia ilmeni teksteissä sellaisenaan sekä yhdistettynä johonkin toiseen legitimoitistrategiaan. Yleisin rationalisoinnin ilmenemismuoto oli edellä mainittu yhdistelmä jonkin toisen legitimoitistrategian, kuten auktorisoinnin ja normalisoinnin kanssa.

Rationalisoinniksi tunnistettu legitimointi oli moninaista ja perustelut liittyivät niin taloudellisiin kuin metsänhoidollisiin syihin.

Katkelmat 1 ja 2 ovat poimintoja artikkelista, jossa puhutaan hakattavien puiden nuorentuneesta iästä. Metsäalan ammattilaisten mukaan Metsähallitus hakkaa ”keskeneräisiä puita”. Tällä viitataan iältään nuoremman ja läpimitaltaan pienemmän puuston hakkuisiin verrattuna aikaisempaan. Metsähallituksen antamien tietojen mukaan hakkuita suunniteltaessa he käyttävät arviointityökalunaan Tapion koordinoimia metsähoitosuosituksen mukaisia minimiläpimittoja, joiden perusteella hakattavan puun ikä määritellään. Tapion Metsänhoitosuositukset ovat metsänhoidon käytännön opas sekä väline päätöksentekoon. Suositusten avulla pyritään avaamaan metsänhoidon eri vaihtoehtoja ja niiden vaikutuksia. Metsänhoitosuositukset antavat tietoa metsien kokonaiskestävyydestä sekä tarjoavat tietoa rajatummissa päämääristä, kuten taloudellisesta tuottavuudesta, metsien virkistyskäytöstä, luonnon monimuotoisuudesta sekä ilmastonmuutoksen hidastamisesta (Metsänhoidonsuositukset, 2021). Katkelmissa 1 ja 2 mainituissa neljän prosentin rajassa viitataan Metsähallituksen käyttämään diskonttokorkoon, jonka avulla Metsähallitus pyrkii maksimoimaan tulevien hakkuiden tuottamia nettotuloja. Nettotulojen nykyarvon maksimointiin valittu korkoprosentti määrittää sen, minkä ikäiseksi metsä kannattaa talousmielessä kasvattaa. Asiantuntijoiden tulkinnan mukaan tämä tarkoittaa, mitä korkeammalla korkokannalla metsät arvioidaan, sitä nopeammin ne on mahdollista uudistaa.

Katkelma 1: – Meillä tämä korko johtaa parhaaseen lopputulokseen, Metsähallituksen liiketoimintayksikön, Metsätalous Oy:n toimitusjohtaja Jussi Kumpula sanoo.

– Pienempi kolmen prosentin korko tai sitä pienemmät korkokannat johtavat pienempään nettotulojen nykyarvoon, ainakin 30 vuoden sihdillä, Kumpula selittää (Yle Uutiset, 24.10.2018).

Katkelma 2: Metsähallitus ei kuitenkaan tee suunnitelmiaan puhtaasti neljän prosentin mukaan, vaan käyttää hakkuissaan erilaisia rajoittimia ja uudistuskriteereitä, kuten Tapion metsähoitosuosituksen mukaisia puuston minimiläpimittoja. Käytännössä Metsähallitus käyttää kuitenkin minimiläpimittasuositusten pienimpiä arvoja. Minimihakkuuikä, 70 vuotta Pohjois-Suomessa ja 50 vuotta Etelä-Suomessa Metsähallitus otti käyttöön vuonna 2014, osittain juuri siksi, että se oli aiemmin hakannut paikoin vieläkin nuorempaa metsää.

– Nämä rajoitteet aiheuttavat sen, että neljästä tipahdetaan lähemmäs kolmea prosenttia, siinä lopullisessa tuloksessa, Metsähallituksen Kumpula selittää. Kumpula korostaa, että Metsähallituksen laskelmien pohjana on lukuisia kestävän metsänhoidon periaatteita (Yle Uutiset, 24.10.2018).

Katkelmissa 1 ja 2 rationalisoinnin keinoina käytettiin viittauksia puuston minimihakkuuikiin, joiden avulla pyritään kontrolloimaan hakattavan puuston ikää. Minimihakkuuikien avulla Metsähallitus perustelee toimintansa olevan kestävää ja yleisesti hyväksytyjen periaatteiden mukaista, sillä hakkuiden toteuttamista seurataan ja ohjataan erilaisin säännöin ja ohjeistuksin. Rationalisoinniksi tunnistettiin myös pyrkimykset maksimoida tulevien hakkuiden tuotot 4 prosentin korolla. Metsähallitus Metsätalous Oy:n toimitusjohtaja Jussi Kumpula toteaa, että kyseinen prosentti johtaa heidän laskelmiensa mukaan parhaaseen tulokseen ja siksi se käyttö on perusteltua. Katkelmassa 2 puhutaan minimiläpimittasuosituksien alittamisesta- Tämä nähtiin Metsähallituksenpyrkimyksenä vakuuttaa lukija toiminnastaan: emme vain noudata tavoitteita, vaan teemme vielä enemmän. Kuitenkin samassa katkelmassa myönnetään Metsähallituksen hakanneen 2014 nuorempaa metsää kuin minimihakkuuikä suosittaisivat. Katkelmissa 1 ja 2 voidaan nähdä myös viitteitä persoonattomasta auktorisoinnista viitattaessa toimintaa rajoittaviin ja uudistaviin kriteereihin, kuten Tapion metsänhoitosuosituksiin. Metsähallitus Metsätalous Oy:n toimitusjohtaja vakuuttaa puheenvuorossaan, että hakkuita määrittävät laskemat tehdään kestävän metsänhoidon periaatteiden mukaisesti, mikä nähtiin analyysissä persoonattomana ohjeiden kautta tapahtuvana valtuutuksena.

Katkelmissa 3 ja 4 puhutaan vuonna 2013 Kainuussa tehdyistä hakkuista, jotka ovat aiheuttaneet huolta sidosryhmissä johtuen puuston korkeasta iästä ja virkistyskäytölle pelätystä haitasta. Metsien

hakkuut vähentyivät 1990-luvun puolivälissä vanhojen metsien suojelupäätöksien takia. Sitten hakkuut ovat nousseet takaisin suojelupäätöksiä edeltäneille tasoille. Metsähallitus perustelee artikkelissa toimintaansa valtion odotuksilla taloudellisesta tuotosta.

Katkelma 3: - Jos talousmetsissä hakataan suhdeluvulla sata, niin virkistysmetsissä hakataan suhdeluvulla 50 tai 30. Se vähän riippuu metsän tilasta. Siihen on totuttava, että jos metsä ei ole suojelussa, niin se on talouskäytössä ja sillä on tuottoarvo, minkä valtio-omistaja on määritellyt meille ja minkä mukaan me toimimme, sanoo Metsähallituksen aluejohtaja Arto Tolonen (Yle Uutiset, 20.3.2013).

Katkelma 4: Metsähallituksen pitää tulouttaa vuodessa 100 - 110 miljoonaa euroa. Näyttää vähitellen kohoavan se tuottovaatimus. Sitä kautta ollaan tilanteessa, että metsiä hoidetaan hyvin ja hakataan, että tuotto-odotukset saavutetaan. Tämähän siellä taustalla on. Ei tämä meille mitään harrastusta ole vaan tämä on bisnestä, kertoo Arto Tolonen (Yle Uutiset, 20.3.2013).

Tehtyjen havaintojen perusteella rationalisointi legitimointikeinona on vahvasti kytkeytynyt taloudellisiin intresseihin. Tästä oli havaittavissa viitteitä jo ensimmäisissä katkelmissa. Analyysissä selkeästi tunnistettu rationalisoinnin muoto olivat maininnat valtion asettamista tulostavoitteista ja Metsähallituksen velvoitteesta tulouttaa valtiolle varoja. Havainto oli odotettavissa ajateltaessa Metsähallituksen luonnetta organisaationa, sillä tulosvaatimukset vaikuttavat suoraan tehtävien hakkuiden määrään ja niiden toteutukseen. Aineistosta nousseissa katkelmissa metsä nähdään taloudellisen tuloksen lähteenä. Kuten katkelmat 3 ja 4 osoittavat, Metsähallituksen tekemiä hakkuita perusteltiin tuottovaatimuksilla, odotuksilla hyvästä taloudellisesta tuloksesta sekä valtion asettamista tavoitteista. Katkelmista voidaan myös päätellä Metsähallituksen sisällä vallitsevan vakava suhtautuminen tuottotavoitteisiin ja halu toimia asetettujen tavoitteiden ja odotusten mukaisesti. Metsähallituksen edustajan maininta ”ettei toiminta ole harrastusta, vaan bisnestä” tulkittiin hakkuita legitimoivana lausuntona, joka samalla valottaa myös sisäistä asennoitumista suhteessa tuotto-odotuksiin. Katkelmassa 3 mainittiin valtio-omistajan määrittelemä tuottoarvo, joka nähtiin valtion omistajuuteen perustuvana auktorisointina.

Katkelma 5 käsittelee Metsähallituksen toimia Riuttaskorven alueella Ylöjärvellä. Kyseisessä katkelmassa puhutaan valtion asettamista toimintaa ohjaavista tulostavoitteista, jonka jälkeen keskustelu siirtyy Metso-ohjelmaan kelpaavien puiden kaatamiseen.

Katkelma 5: Metsähallituksen hakkuista ohjaa tulostavoite, jonka valtio asettaa yhdessä Metsähallituksen kanssa. Vuosina 2017 ja 2018 se oli runsaat sata miljoonaa euroa, josta sitä kasvatettiin vuodeksi 2019 jopa 149 miljoonaan euroon. Tälle vuodelle palattiin sadan miljoonan euron tasoon. Kumpula myöntää, että valtionmetsistä tosiaan kaadetaan metsiä, jotka voisivat kelvata Metso-ohjelmassa suojeluun. Hän lisää, että Metso-ohjelman kriteerit on tehty helpottamaan yksityismetsien vapaaehtoisten suojelukohteiden priorisointia eikä niitä ole tarkoitettu tiukoiksi suojelukriteereiksi (Helsingin Sanomat, 21.10.2021).

Metsähallitus puolustaa toimintaansa alueella tulospaineeseen viittaamalla sekä toteamalla, ettei Metso-ohjelma ole tiukkarajainen suojelukriteeri, vaan enemmänkin suuntaa antava työkalu yksityismetsien vapaaehtoisten suojelukohteiden priorisointia varten. Metso-ohjelmalla viitataan Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden toimintaohjelmaan vuosille 2014-2025, jonka päämääränä on yhdistää metsien suojelu ja talouskäyttö ohjelmaan kuuluvilla alueilla. Ohjelmassa suojelun perusteena on maanomistajien vapaaehtoisuus, jonka avulla pyritään turvaamaan puuston rakennepiirteiden edustavuus sekä alueen lajien elinympäristö ja monimuotoisuus (Maa- ja metsätalousministeriö, 2022c). Metsähallitus Metsätalous Oy:n toimitusjohtajan lausunnon nähtiin perustelevan, etteivät Metso-ohjelman vaatimukset koskettaisi tässä suhteessa Metsähallitusta, jolla on samanaikaisesti veloitteena valtion toimesta asetettujen tulosodotusten täyttäminen. Tässä tilanteessa taloudellisten tavoitteiden tulkittiin omaavan enemmän painoarvoa kuin esimerkiksi suojelutavoitteilla.

Sama argumentti ilmenee myös katkelmassa 6, jossa Metsähallitus Metsätalous Oy:n toimitusjohtaja Jussi Kumpula toteaa Metsähallituksen hakkaavan Metso-ohjelman mukaisia kohteita. Lausunnossaan hän kiistää Metson suojelukriteerien sitovuuden valtion metsien kohdalla. Kumpula myös painottaa, että ohjelma on tarkoitettu yksityisten metsänomistajien suojeluun tarjoamien metsien arvioimiseen, ei suoranaisesti valtion metsien suojeluun. Lopuksi hän toteaa, ettei kaikesta voida maksaa, jos ja kun rahasta on pulaa. Tällä tarkoitetaan metsien suojelusta aiheutuvia kustannuksia, joka aiheuttaa käytännössä lisää menoja Metsähallitukselle. Kumpulan ulostulosta löydettiin rationalisointia, joka ilmeni viittauksina toiminnasta saadun taloudellisen hyödyn turvaamiseen ja turvaamiseen.

Katkelma 6: ”Metsähallitus hakkaa Metson mukaisia kohteita,” Kumpula sanoo. Metson suojelukriteerit eivät Kumpulan mukaan ole riittävän vaativia eivätkä yksin riitä valtionmetsien suojeluperusteiksi, sillä ne on laadittu toisiinsa tarkoituksiin. Metsossa tarkoitus on laittaa tärkeysjärjestykseen metsät, joita yksityiset tarjoavat

suojeluun. ”Kriteerit on luotu priorisointia varten, jos ja kun rahasta on pulaa: kaikesta ei voida maksaa”, Kumpula sanoo (Helsingin Sanomat, 3.3.2022).

Hakkuiden legitimointi suojelun kustannuksiin viittaamalla ilmeni aineistossa useamman kerran. Katkelmassa 7 Metsähallitus perustelee hakkuita käänteisesti viittaamalla valtionmetsän suojelun kustannuksiin sekä toteamalla ettei suojelu ole koskaan ilmaista. Katkelmassa esitettyjen perustelujen nähtiin viittaavan metsätalouden ja suojelun väliseen ristiriitaan, jonka keskiössä on taloudellisen hyödyn ja suojelun yhteensovittamisen mahdottomuus. Tämän kaltaisen puheen tunnistettiin piirtävän kuvaa hakkuiden välttämättömyydestä.

Katkelma 7: Kumpulan mielestä ei pidä ajatella, että valtionmetsän suojelu ei maksaisi mitään. ”Metsän arvo on täsmälleen sama sielläkin. Suojelu ei ole missään ilmaista.” Hän uskoo, että niin kauan kuin puun tarve pysyy maailmassa nykyisellään, yhdessä paikassa suojeltava puumäärä hakataan jostakin muualta. ”Jos ei meillä, niin sitten ulkomailla” (Helsingin Sanomat, 21.10.2021).

Sama viesti välittyi myös katkelmasta 8, jossa todettiin yksityisten metsänomistajien toimesta tapahtuvan vapaaehtoisen suojelun olevan taloustoiminnan ulkopuolella, mikä nähtiin myönteisenä asiana valtion harjoittaman metsäteollisuuden näkökulmasta. Viittaamalla metsien suojelun kytköksistä vallitsevaan työllisyyteen ja kansantalouteen, luodaan Metsähallituksen tekemästä suojelusta mielikuva jonkinlaisena rasitteena. Tämän kaltaisen puheen nähtiin tekevän eroa Metsähallituksen yksityisiltä metsänomistajalta ostettavien alueiden ja valtion omien maiden käyttöön. Suojelun vapaaehtoisuuteen viittaamalla ja siitä myönteisenä ilmiönä puhumalla Metsähallitus epäsuorasti rationalisoi Metso-ohjelman ulkopuolella olevien metsien hakkuita. Hakkuiden merkitystä työllisyydelle ja kansantaloudelle pidetään suurempana, kuin tarvetta suojella vanhoja metsiä, mikä luo hakkuista hyödyllistä ja tarpeellista kuvaa. Tämä puolestaan antaa kuvaa siitä, kuinka Metsähallitus arvottaa toimintansa vaikutuksia. Taloudellinen vaikuttavuus ja metsäteollisuuden tukeminen nähdään hyödyllisempänä vaihtojen kuin samojen alueiden suojelun edistäminen.

Katkelma 8: Kumpula korostaa suojelun vapaaehtoisuudesta johtuvaa ratkaisevaa eroa. ”Jos joku haluaa vapaaehtoisesti suojella, silloin metsänomistaja on yleensä päättänyt, ettei se metsä tule taloustoiminnan käyttöön. Eli se puu on jo valmiiksi pois puumarkkinoilta. Suojelulla on silloin vähemmän merkitystä työllisyydelle ja kansantaloudelle”, Kumpula sanoo. Toisin sanoen tällaisen metsän suojelu ei ole

metsäteollisuuden näkökulmasta menetys, Kumpula sanoo (Helsingin Sanomat, 3.3.2022).

Metsähallitus avaa tarkemmin asemaansa osana kansallista metsäteollisuutta katkelmassa 9 korostaen erityisesti paikallisten sahojen merkitystä, joiden näkökulmasta Metsähallituksella on keskeinen tukijan rooli. Viittaus pieniin ja keskisuuriin sahoihin tulkittiin rationalisoinniksi näille toimijoille tuotetun hyödyn, kuten työllistämisaikutuksen ja liiketoiminnan kautta. Kommentit Metsähallituksen ratkaisevasta roolista tukkipuiden toimittajana nähtiin puolustavan Metsähallituksen sisäistä arvojärjestyksessä, jossa yhteistyö paikallisten sahojen arvotetaan korkealle.

Katkelma 9: Metsähallituksen panos teollisuuden käyttämästä puusta on vain noin kahdeksan prosenttia, mutta paikallisesti Metsähallitus voi olla iso puuntuottaja. ”Olemme ratkaisevassa roolissa toimittamassa tukkipuuta paikallisille sahoille. Nyt ei puhuta siis UPM:stä, Stora Ensosta tai Metsä Groupista vaan pienistä ja keskisuurista sahoista”, Kumpula sanoo (Helsingin Sanomat, 3.3.2022).

Tuoreempien havaintojen ohella Metsähallituksen tulospaineet ovat näkyneet toiminnassa myös menneinä vuosina. Katkelmassa 10 puhutaan Metsähallituksen johtaja Nils A. Osaran mukaan nimetyistä Osaran aukoista, jotka ovat Posion Susivaarassa sijaitseva alue. Kyseinen alue on tunnettu poikkeuksellisen suurista avohakkuista 1940-luvulta aina 1960-luvulle asti. Metsät hakattiin alueelta kokonaan ja syy metsien paljaaksi jättämiselle oli niiden kokonaisvaltainen hyödyntäminen tuloksellisuuden takaamiseksi ja sotakorvauksien maksua varten (Yle.fi, 2019.) Katkelma 10 havainnollistaa metsien ja niistä saatujen taloudellisten takuiden merkitystä sodan kaltaisesta kriisitilanteesta toivuttaessa.

Katkelma 10: Osara päätti alaisineen hakkauttaa metsät paljaaksi, sillä harsintahakkuiden seurauksena metsät olivat jääneet vajaatuottoisiksi, kun parhaat ja suurimmat kuuset ja männyt oli kaadettu pois. Lopuksi paksukunttaiset maat kulotettiin uuden metsän vauhdittamiseksi siemenestä tai avojuuritaimista, joita kuokittiin maahan (Kauppalehti, 19.4.2021).

Valtion asettamien tavoitteiden ja tuloutuspaineen lisäksi Metsähallituksen hakkuista legitimoitiin aineistossa vetoamalla Metsähallituksen itsenäiseen liiketoimijuuteen ja sen harjoittamaan liiketoimintaan. Taloudelliset syyt ja Metsähallitus Metsätalous Oy:n harjoittama liiketoiminta

hakkuiden oikeuttamisen keinona nousivat esiin aineistosta muutamia kertoja. Tästä esimerkki jo aikaisemmin esitetyissä katkelmissa, joissa toiminnan todetaan olevan bisnestä harrastustoiminnan sijaan. Liiketoiminnallinen näkökulma ja muut taloudelliset syyt nähtiin aineistossa valtiolle tulouttamisesta erillisinä rationalisoinnin muotoina. Tähän päätelmään päädyttiin siksi, että Metsähallituksen puheessa taloudellinen toiminta ei pelkästään tarkoita tuloutusta, vaan voidaan nähdä myös yhteistyönä sidosryhmien, kuten aikaisemmin esille tulleiden paikallisten sahojen kanssa. Tätä havaintoa tukee myös se, miten katkelmassa 11 Metsähallitus puhuu itsestään bisnestä tai liiketoimintaa harjoittavana organisaationa. Keskeistä on kuitenkin tunnistaa talouteen liittyvien oikeutuskeinojen päällekkäisyys, sillä syy liiketoiminnan taustalla perustuu pitkälti velvoitteeseen tulouttaa varoja valtiolle ja sitä kautta myös muun yhteiskunnan käytettäväksi, vaikkei Metsähallitus sitä suoraan lausunnoissa toisikaan ilmi.

Katkelma 11 käsittelee Metsähallituksen tekemiä hakkuita Kuusamon Kitkajoella, jotka ovat aiheuttaneet närkästystä luonnonsuojeluissa ja matkailuyrittäjissä. Turhautuminen koskee erityisesti 30 hehtaarin hakkuita suosituksen kalastus-, melonta ja koskenlaskureitin varrelta. Metsähallitus puolustaa hakkuita vetoamalla liiketoimintaan. Tämän lisäksi katkelmassa 11 Metsähallituksen edustaja painottaa alueella kasvavan talousmetsää, jolloin se on myös Metsähallituksen hakkuiden piirissä. Vahvasti talousmetsiin nojaava argumentointi tunnistettiin yhtenä rationalisoinnin keinona ja perusteluna hakkuiden tapahtumiselle. Samaisessa katkelmassa myös todetaan, ettei kyseisille Kitkajoen alueella tehtäville hakkuille ole ilmennyt suurempaa vastustusta, minkä nähtiin luovan hakkuista hyväksyttävää kuvaa myös yleisön toimesta. Sidosryhmiin vetoaminen tunnistettiin auktoriteettiin vetoavana legitimointina. Metsähallituksen edustajan mukaan hakkuita tehtäessä alueelle on jätetty leveät suojavyöhykkeet vesistöjen takia. Lausunnon tulkittiin puolustavan hakkuiden hyväksyttävyyttä vesistön turvaamiseen vetoamalla. Lopuksi katkelmassa todetaan, että hakkuita tuskin edes erottaa alueelta, mistä johtuen ne aiheuttavat vain vähän haittaa maisemalle. Tämä nähtiin hakkuista perustelavana vähimmänhaitan periaatteen sisältävänä rationalisointina. Metsähallituksen edustaja kuitenkin myöntää, että metsätoista jää aina jäljet maastoon. Tämä kommentti nähtiin eräänlaisena myönnytyksenä, jonka mukaan Metsähallitus tiedostaa avoimesti toimintansa vaikutukset ja kantaa niistä myös vastuun.

Katkelma 11: Metsähallitus perustelee hakkuita valtion kanssa harjoitettavalla liiketoiminnalla. Metsähallituksen aluejohtaja Arto Tolonen muistuttaa, että Kitkajoen hakkuissa luontoarvot on huomioitu erityisellä huolella. - Ennen hakkuista kerroimme hakkuusuunnitelmasta muun muassa alueen kalastuskunnalle. Minkäänlaista

vastarintaa hakkuista ei tuolloin ilmennyt. Tolonen painottaa, että hakattavalla alueella kasvaa talousmetsää. - Silloin kun se on talousmetsää niin se on Metsähallituksessa hakkuutoiminnon piirissä. Tolonen sanoo, että Kitkajoen hakkuissa ei ole kysymys metsän uudistamisesta, vaan kasvatushakkuista. - Nyt hakatulle alueelle on jätetty kohtalaisen leveät suojavyöhykkeet vesistöä vasten. Hakkuuta hädin tuskin erottaa joelta. On kuitenkin aivan selvä, että metsätöitä tehtäessä jäljet näkyvät (Yle Uutiset, 30.1.2013).

Taloudelliset syyt hakkuiden taustalla tunnustetaan Metsähallituksen sisällä ja siitä myös kerrotaan avoimesti ulospäin medialle annetuissa lausunnoissa, sillä esimerkiksi vanhojen metsien taloudellista arvoa ei yritetä peitellä Metsähallituksen lausunnoissa. Puut nähdään liiketoiminnassa hyödynnettävinä tuotteina ja sitä kautta taloudellisen tuottavuuden lähteinä. Metsähallitus näkee itsensä valtion kanssa yhteistyössä toimivana yrityksenä, jonka tehtävänä on tavoitella hyvää tuottoa. Taloudellisiin syihin ja liiketoimintaan nojaava rationalisointi valottaa tarkemmin sitä asenneilmapiiriä, jonka perusteella Metsähallitus identifioi itseään toimijana. Median keskusteluissa taloudellisiin syihin jatkuva vetoaminen osoittaa, että taloudellista kannattavuutta pidetään Metsähallituksen sisäisessä arvojärjestyksessä tärkeänä. Tukkkipuiden hakkaamiseen ja sitä myötä hyvän hinnan eteen ollaan valmiita käyttämään proomukuljetuksia tai jätteitä, kuten katkelma 12 osoittaa.

Katkelma 12: Metsähallituksen Metsätalous Oy:n Jussi Kumpula myöntää suoraan, että hakkuiden takana ovat taloudelliset syyt. Vanhoissa metsissä on isoja tukkipuita. – Hyväkuntoisella tukkipuilla on parempi hinta kuin kuitupuulla. Vaikka leimikot ovat saarissa ja tarvitaan joko proomukuljetuksia tai jätteitä, on se kuitenkin taloudellisesti kannattavaa (Yle Uutiset, 7.11.2017).

Rationalisoinniksi tunnustettua hakkuiden legitimoitua nähtiin hakkuiden suunnitelmallisuuteen nojaavassa puheessa. Katkelmissa 13 ja 14 Metsähallituksen edustajien argumenteissa nousevat esille taloudellisten syiden lisäksi retkeilijöiden liikkumisen helpottuminen ja harvennushakkuiden myötä tapahtuva maiseman avautuminen. Näissä katkelmissa perustelut hakkuiden puolesta rakentuvat ihmisille tuotetun hyödyn ja lisäarvon ympärille, jonka myötä hakkuut voidaan tulkita myönteisenä asiana. Maininnat ihmisille tuotetusta suorasta tai epäsuorasta hyödystä nähtiin rationalisoinnin keinoin tapahtuvana hakkuiden legitimaationa. Tämän ohella hakkuita perustellaan suunnitelmallisina ja tavoitteiden mukaisina harvennustoimina, mikä tunnustettiin yhtä lailla rationalisoinniksi. Katkelmassa 14 mainitaan, että puuta olisi voitu kaataa enemmänkin, mikäli alue

olisi talousmetsää. Tämän tulkittiin maalavan Metsähallituksesta kuvaa järkevänä ja ohjeistuksia noudattavana hakkuiden toteuttajana, joka toimii annettujen maankäyttöluokitusten.

Katkelma 13: Metsähallituksen maankäyttöpäällikön Antti Maukosen mukaan laskelma on realistinen. "Metsäsuunnitelman mukaan se on tehty. Suuruusluokka on ihan oikea." Maukosen mukaan Teijolla hakataan puita paljon vähemmän kuin normaalissa talousmetsässä. "Merkittävä osa pinta-alasta on hakkuiden ulkopuolella. Ja puutahan kasvaa uutta tietenkäin." Metsähallitus on perustellut hakkuita taloudellisten syiden lisäksi muun muassa sillä, että hoidetussa metsässä retkeilijät pystyvät liikkumaan paremmin (Helsingin Sanomat 22.1.2014).

Katkelma 14: Lemikon pohjana on käytetty vuonna 2010 vahvistettua Vuorisaaren virkistysmetsän hoito- ja käyttösuunnitelmaa, kertoo Metsähallituksen suunnittelija Timo Orre. Puuta saadaan harvennushakkuulla noin 11 000 kuutiota. Enemmänkin olisi lähtenyt, jos metsä olisi talousmetsä. "Käsittelyä on esitelty hyrynsalmelaisille kahdesti. En ole kuullut, että hakkuita olisi vastustettu, sillä maisema avautuu", Orre kertoo. Metsähallituksen Kainuun aluejohtaja Arto Tolonen kertoo, että Kainuun hakkuumääriä on suurennettu. Samalla on menty hakkaamaan alueille, kuten saarille, jotka perinteisesti on jätetty rauhaan. "Kainuun suurten järvien saarista melkein kaikki on käyty harvennushakkuilla läpi", Tolonen kertoo (Helsingin Sanomat 8.3.2021).

Katkelmassa 15 käsitellään kirjoitusta, jossa kerrotaan Metsähallituksen suunnittelemista hakkuista Oulujärven retkeilyalueelle. Hakkuilla tähdätään kasvatusmetsien harventamiseen yhteensä 72 hehtaarilla. Hakkuiden tarpeellisuutta perusteltiin metsien sisäisen pituus- ja tiheysvaihtelun ylläpitämisellä ja puuston järeyttämisellä. Puuston pituus- ja tiheysvaihtelun sääntely maiseman elävöittämissä tavoitteineen tulkittiin hyödyllisyyteen nojaavana rationalisointina, jonka tarkoituksena on hyväksyttää hakkuiden toteuttaminen alueella. Samassa lainauksessa puhutaan myös Metsähallituksen metsätalouden ja luontopalveluiden asiantuntijoiden tekemästä yhteistyöstä leimikon suunnittelussa sekä paikallisten asukkaiden mahdollisuuksista vaikuttaa suunnitelman sisältöön. Tämä tunnistettiin sekä asiantuntijuuden että paikallisten asukkaiden antaman valtuutuksen kautta ilmenevä persoonallisena auktorisointina.

Katkelma 15: Oulujärven retkeilyalueen harvennuksella ja väljennyksellä halutaan nopeuttaa puuston järeytymistä ja ylläpitää metsien sisäistä pituus- ja tiheysvaihtelua.

Pienaukoilla kelot, aiheet ja koivut säästetään elävöittämään maisemaa. Taimikonhoitoa on luvassa kahdeksan hehtaaria. Taimikonhoidon yhteydessä poistetaan osa taimikon päällä olevista ylispuista ja osa jätetään maisemapuiksi. Leimikko on suunniteltu viime vuonna Metsähallituksen metsätalouden ja luontopalvelujen asiantuntijoiden yhteistyönä. Suunnitelma esitellään paikallisille asukkaille ja muille kiinnostuneille tammikuussa. Metsätyöt on tarkoitus tehdä talvella 2012 (Yle Uutiset, 3.1.2012).

Hakkuiden legitimointia rationalisoinnin keinoin oli havaittavissa myös viitauksissa metsätalouskäytössä tehtyihin suunniteltuihin hakkuisiin. Metsähallituksen Metsätalous Oy:n Lapin aluejohtaja kiistää katkelmassa 16 hakkuiden olemassa olon 100 Suomen luontohelmeä kohteissa tai ympäröivissä luonnonmetsissä. Tällä argumentilla pyrittiin puolustamaan Metsähallituksen toimintaa ja hyväksyttämään jo tehtyjä hakkuita. Metsähallituksen edustaja myös kiistää luvattomien hakkuiden tapahtumisen. Rationalisoinnin lisäksi kyseisestä katkelmasta tunnistettiin normalisointia, jonka avulla tehtyjä hakkuita perustellaan metsätalouskäytöllä. Katkelmassa 17 puolestaan viitataan hakkuiden suunnitelmalliseen toteuttamiseen ja suojavyöhykkeiden noudattamiseen Metsähallituksen tehdessä alueilla hakkuita. Maininta suojavyöhykkeiden noudattamisesta tai siihen pyrkimisestä nähtiin pyrkimyksenä luoda kuvaa Metsähallituksesta vastuullisena toimijana, joka toimii ohjeiden mukaisesti samalla kunnioittaen alueen luontoa. Suojavyöhykkeisiin viittaaminen tulkittiin toiminnan suunnitelmallisuutta tukevana rationalisointina, mutta samalla sääntöjen kautta valtuutuksen löytävänä auktorisointina.

Katkelma 16: Näin Metsähallituksen Metsätalous Oy:n Lapin aluejohtaja Kii Korhonen tänään Yle Lapin uutisille. – Metsähallituksen Metsätalous Oy ei ole hakannut miltään osin Maikkumapään-Suorsapään ”100 Suomen luontohelmeä”-kohdetta eikä luonnonmetsää siellä ympäristössä. Hakkuut on tehty aiemmin metsätalouskäytössä tai siis hakkuin käsitellyissä metsissä, sanoo Kii Korhonen (Yle Uutiset, 9.5.2017).

Katkelma 17: Metsähallituksen mukaan hakkuusuunnitelmaan kirjattuja suojavyöhykkeitä on pyritty noudattamaan (Maaseudun Tulevaisuus, 4.11.2013).

4.3.2 Auktorisoinnin legitimointikeinot aineistossa

Auktorisointia legitimointistrategiana ilmeni aineisossa eniten rationalisoinnin lisäksi. Se ilmeni moninaisesti ja siitä voitiin tunnistaa erilaisia näkökulmia ja painotuksia. Analyysissä korostuivat

erityisesti viittaukset tiettyjen toimijoiden tai henkilöiden auktoriteettiin sekä toimintaa säänteleviin ohjeistuksiin ja suunnitelmiin, joiden avulla hakkuutoiminnalle pyrittiin osoittamaan valtuutus. Seuraavaksi käydään läpi tarkemmin analyysissä tunnistetut auktorisointistrategiat, joilla aineistossa perusteltiin Metsähallituksen hakkuiden olemassa oloa.

Metsähallituksen toimintaa sääntelevät ja ohjaavat kaksi erillistä ministeriötä: maa- ja metsätalousministeriö sekä ympäristöministeriö. Metsähallitus päättää toiminnastaan mukaan lukien toteutettavista hakkuista yhteistyössä ohjaavien ministeriöiden kanssa. Tästä johtuen metsien käyttö ja hakkuutoiminta ovat poliittisen keskustelun ytimessä, sillä eduskunnan toimikauden mukaisesti kutakin ministeriötä johtava puolue vaihtuu neljän vuoden välein. Metsähallituksen tekemiä hakkuita legitimoitiin aineistossa vetoamalla ministeriöiden auktoriteettiin ja ylhäältäpäin tulevaan mandaattiin toimia. Tämä ilmenee katkelmassa 18, jossa käsitellään Metsähallituksen Evolla toteuttamia hakkuita. Kyseiset hakkuut ovat herättäneet voimakasta julkista kritiikkiä, sillä Evon retkeilyalue on valittu mahdolliseksi uudeksi kansallispuistokohteeksi. Tästä johtuen kansalaiset ovat antaneet kielteistä palautetta Metsähallituksen toiminnasta. Metsähallituksen lausunnon mukaan yleisön palautteella on merkitystä ja ne huomioidaan toimintaa suunniteltaessa. Yleisöpalautteiden merkityksen korostamisen ohella toimintaa puolustetaan viittaamalla keskusteluihin maa- ja metsätalous sekä ympäristöministeriön kanssa. Ministeriöihin ja niiden toimivaltaan vetoamalla Metsähallitus pyrkii lausunnossaan jakamaan päätösvastuuta hakkuista myös muille asianomaisille.

Katkelma 18: ”Totta kai yleisön palautteella on merkitystä. Lisäksi kävimme keskustelua ohjaavien ministeriöiden kanssa. Muiden hakkuiden osalta jäämme odottamaan päätöstä Evon mahdollisesta kansallispuistosta”, Kortenieni sanoo (Helsingin Sanoma, 23.3.2021).

Katkelma 19 kuvaa toisessa artikkelissa käytävää keskustelua samaisista Evon hakkuiden päättämisestä. Katkelmasta tunnistettiin, kuinka Metsähallitus nojaa ministeriöiden auktoriteettiin myös hakkuiden keskeytyksiä koskevissa päätöksissä. Tämä osoittaa, ettei Metsähallitus omasta toimivallastaan huolimatta voi tehdä kaikkia hakkuita koskettavia päätöksiä itsenäisesti, vaan ne ovat pitkälti riippuvaisia ministeriöiden antamasta valtuutuksesta toimia.

Katkelma 19: Metsähallitus päättikin tiistaina keskeyttää hakkuut Evon retkeilyalueella muilta osin kuin luonnon monimuotoisuutta lisäävillä kohteilla.

Päätös perustuu Metsähallituksen tiedotteen mukaan yhteisiin keskusteluihin ohjaavien ministeriöiden kanssa (Yle Uutiset, 23.3.2021).

Ministeriöiden toimivaltaan vetoaminen ilmenee myös katkelmassa 20, jossa Metso-kohteiden valintaan puolustetaan yhteistyöllä maa- ja metsätalousministeriön sekä ympäristöministeriön kanssa. Kyseinen lausunto vastaa luonnonsuojelijoiden toimesta esitettyyn kritiikkiin Evolla suojeltavien kohteiden rajauksessa. Greenpeacen edustajan mukaan Evolla Metso-kohteiksi valituissa metsissä on runsaasti hakkuuaukkoja ja taimikoita vanha kuusikon sijaan, jota alueella on paljon. Metsähallitus puolustaa tehtyjä rajauksia yhteistyöllä ministeriöiden kanssa. Kommentista tunnistettiin ministeriöiden toimivaltaan perustuvaa auktorisointia, sillä mainitsemalla ohjaavat ministeriöt Metsähallitus siirtää vastuuta päätöksistä pois itseltään. Ministeriöihin viittaamisen ohella katkelmassa 20 sidotaan yhteen myös Metsähallituksen velvoite täyttää hallitusohjelman kirjattuja suojelutavoitteita. Metsähallituksen osuus 2011 laaditussa Hallitusohjelmassa on ollut 13 000 hehtaaria. Suojelutavoitteet tulkittiin eräänlaisena Metsähallituksen tuloksellisuutta mittaavana tekijänä. Erikseen hallitusohjelmaan vetoamalla Metsähallitus hyödyntää perusteluissaan korkeinta valtiojohtoa ja sitä kautta syntyvää mandaattia toiminnalle sekä luo mielikuvan, että ilman valittuja Metso-kohteita suojelutavoitteisiin pääseminen vaikeutuisi.

Katkelma 20: Metsähallitus painottaa, että Metso-kohteet on valittu maa- ja metsätalousministeriön ja ympäristöministeriön ohjauksessa. Kyse on kokonaisuuksien suojelusta: suuri osa kohteista sijoittuu vanhojen luonnonsuojelualueiden yhteyteen, mikä lisää alueiden kytkeytyvyyttä. Metso-paketillaan Metsähallitus täyttää hallitusohjelman velvoitteita. Vuonna 2011 laadittu Jyrki Kataisen hallitusohjelma velvoitti osoittamaan Metsoon 20 000 hehtaaria uusia suojeltavia valtion, kuntien ja muiden julkisyhteisöjen maita. Metsähallituksen osuudeksi tuli viime kevään kehysriihessä 13 000 hehtaaria (Helsingin Sanomat 9.2.2015).

Metsähallituksen hakkuiden legitimoinnissa hyödynnettiin valtion hallinnosta tulevan toiminnan oikeutuksen ohella asiantuntijoilla teetettyjä arvioita metsien tilasta. Katkelma 21 kuvaa, kuinka Metsähallitus oikeuttaa tekemiään hakkuita perustaen niiden hyväksyttävyyden Natura-arvioon, jonka mukaan hakkuut eivät merkittävästi uhkaa suojeltuja luontotyyppejä. Natura-arvion tuloksiin vetoaminen tunnistettiin ohjeisiin ja niiden kautta tavoitettavaan persoonattomaan auktoriteettiin vetoamisena. Vaikka arvio ei suoranaisesti anna suoraa hyväksyntää hakkuille, ei se myöskään kiellä niiden tapahtumista. Nojaamalla siihen, etteivät hakkuut Natura-arvion mukaan uhkaa

luontotyyppinä, Metsähallitus epäsuorasti hyväksyttää toimintansa alueella. Vastaavanlaista ei myöntävää eikä kieltävää puhetta havaittiin myös aikaisemmin rationalisoinnin legitimointistrategioissa.

Katkelmä 21: Metsähallituksen teettämä Natura-arvio on nyt valmistunut. Sen mukaan suunnitellut hakkuut eivät merkittävästi uhkaa suojelun perusteena olevia luontotyyppinä, joten Metsähallitus uusi metsänkäyttöilmoituksensa (Helsingin Sanomat 29.12.2020).

Metsähallituksen tekemille hakkuille haettiin aineistossa oikeutusta myös kansalaisjärjestöjen hyväksynnällä, kuten katkelma 22 havainnollistaa. Sidosryhmäpaine tunnistettiin osaksi auktorisointia Metsähallituksen vedotessa luonnonsuojelujärjestöjen hyväksyntään Lieksan Piilosensärkkien Natura-alueen hakkuiden kohdalla. Julkinen keskustelu sai alkunsa luonnonmetsätyöryhmän julkaisemista kuvista, joista selviää, että alueelta on hakattu yli satavuotiaita mäntyjä. Metsähallitus puolustaa hakkuita luonnonsuojeluliitolta ja Greenpeacelta etukäteen saadulla hyväksynnällä. Tämä tulkittiin järjestöjen toimivaltuuksia hyödyntävänä auktorisointina. Järjestöihin vetoamisen lisäksi hakkuiden puolustamisessa vedotaan ely-keskukseen ja sen viranomaisauktoriiteettiin. Metsähallitus toteaa, ettei ely-keskus löytänyt hakkuiden toteuttamissuunnitelmasta erityistä kommentoitavaa. Metsähallituksen edustaja kertoo, että heidän puolestaan on tehty kaikki voitava. Tämä nähtiin yhtä lailla vastuuta välttelevänä puheena, jonka päämääränä on ”keventää” Metsähallituksen asemaa hakkuiden aiheuttamien kielteisten seurausten kärsijänä.

Katkelmä 22: Samalla lumi kuitenkin muodosti näköesteen ja työkone ajoi lahojen, sammalten ja jäkälien peittämien maapuiden yli. – Ei kukaan tietysti aja tahallaan maapuiden yli. Siellä on kuljettaja ajanut suunnittelemaansa ajoreittiä, ja puu on ollut lumen alla. Kuljettaja ei lähtenyt ajelemaan uutta uraa, vaan käytti samoja, kun vahinko oli jo käynyt, kuvailee Antti Saari. Niin Suomen luonnonsuojeluliitto kuin Greenpeacekin hyväksyivät hakkuut ennen niiden toteuttamista. Myöskään ely-keskuksella ei ollut asiasta huomautettavaa. Metsähallituksen Metsätalous Oy kävi luonnonsuojelujärjestöjen kanssa osallistavat järjestöneuvottelut ennen hakkuita. – Meidän puolelta on tehty kaikki voitava. Nyt sitten Koneen Säätiön rahoittamien inventoijien mielestä tämä hakkuu ei ollut ok, sanoo Saari viitatun Luonnonmetsätyöryhmään (Yle Uutiset, 15.9.2021).

Ely-keskuksen toimivaltaan legitimoivana tekijänä viitataan myös katkelmassa 23.

Katkelma 23: ”...Hakkuista päätetään myöhemmin senkin takia, että Metsähallitus haluaa päätöksen ely-keskuksen aiemmasta päätöksestä tehdystä valituksesta hallinto-oikeudelle (Yle Uutiset, 7.11.2017).

Viranomaisauktoiriteetin ohella legitimointia auktorisoinnin avulla voidaan havaita viitauksissa Luonnonvarakeskuksen tutkimuksiin, kuten katkelma 24 osoittaa. Tutkimusauktoiriteettiin vetoamalla Metsähallituksen nähtiin lisäävän toimintansa uskottavuutta ja hyväksyttävyyttä poimintahakkuiden sekä pienaukkojen osalta. Viittaus luonnonvarakeskuksen rooliin tutkimuksen toteuttajana tunnistettiin vahvana auktorisoivana tekijänä, sillä tämän avulla näytetään, että hakkuiden toteutusta seuraa Metsähallituksesta irrallinen organisaatio.

Katkelma 24: ”Näissä kolmessa koemetsässä ei tehdä avohakkuita vaan poimintahakkuita ja pienaukkoja. Käytännön tutkimusta tekee Luke”, kertoo Metsähallituksen Metsätalous Oy:n toimitusjohtaja Jussi Kumpula (Kauppalehti, 11.10.2021).

Tutkijoiden auktoiriteettiin perustuvaa legitimointia oli havaittavissa myös katkelmasta 25, jossa Metsähallituksen edustaja toteaa, että ennen hakkuiden aloittamista odotetaan tutkimustulokset. Tällä viitataan Jyväskylän yliopiston tutkijaryhmän löydöksiin uhanalaisesta hiilikäävästä Oulujärven Kaarresalossa. Metsähallitus on suunnitellut alueille hakkuita. Metsähallituksen Metsätalous Oy:n toimitusjohtaja Jussi Kumpula kuitenkin vakuuttaa, että ennen hakkuiden aloittamista he perehtyvät tutkimustuloksiin ja vasta jälkeen tehdään varsinainen päätös hakkuista.

Katkelma 25: Metsähallituksen Metsätalous Oy:n toimitusjohtaja Jussi Kumpula odottaa tutkijaryhmän tuloksia ennen kuin mahdolliset hakkuut aloitetaan. – Perehdymme kaikessa rauhassa siihen, mitä uutta tutkijoiden tulokset kertovat. Mikäli vertailussa löytyy uutta tietoa, pohdimme jatkotoimia. Olemme avoimin mielin hakkuiden suhteen, kertoo Kumpula (Yle Uutiset, 7.11.2017).

Yhtä lailla henkilöauktoiriteettiin viittauksia voitiin havaita kirjoituksissa Saamelaisalueella toteutettavista hakkuista. Katkelma 26 käsittelee Enontekiön Peltovuoman keskeisellä poronhoitoalueella tehtyjä hakkuita. Kyseisellä alueella on ollut haastavaa löytää yhteisymmärrystä hakkuiden toteutuksesta johtuen poroisäntien ristiriidoista paliskuntien sisällä. Hakkuiden jatkamiseksi pyritään löytämään yhteisymmärrys osapuolien välillä. Metsähallituksen mukaan

saamelaisalueella tehtävistä hakkuista neuvotellaan aina poroisäntien kanssa ja mikäli yhteistä näkemystä ei onnistuta löytämään, hakkuista ei toteuteta ollenkaan. Poroisäntien yksimielisyyden esitetään olevan ehtona hakkuiden aloittamisella ja toteuttamisella. Tämä tulkittiin poroisäntien valtuutuksen kautta syntyvänä auktorisointina. Metsähallituksen edustajan toteamus, että saamelaisalueella hakkuista neuvotellaan aina poroisäntien kanssa, viittaa poroisäntien korkeaan toimivaltaan. Ottaen huomioon konteksti, Metsähallituksen toiminta poronhoitoalueilla on aiheuttanut konflikteja, mikä näkyy varovaisuutena saamelaisalueilla toimittaessa.

Katkelmä 26: ”Saamelaisalueella hakkuista neuvotellaan aina paliskunnan poroisännän kanssa. Jos yhteistä näkemystä ei löydy, hakkuista ei toteuteta”, kertoo aluejohtaja Kirsi-Marja Korhonen Metsähallituksesta (Suomenluonto, 26.4.2019).

Samassa kirjoituksessa Metsähallituksen edustaja myös toteaa, että ristiriidassa keskenään olevien poroisäntien kanssa tullaan käymään keskusteluja, mutta varmuutta ei ole vaikuttaako tilanne estävästi Metsähallituksen toimintaan. Katkelmassa 27 esitetty lausunto on ristiriidassa edellisen katkelman 26 kanssa, jossa todetaan, ettei hakkuista toteuteta, jos yhteistä näkemystä ei löydy. Metsähallituksen toimesta tämä on ristiriitaista viestintää, joka tulkittiin myös poroisäntien auktoriteettia heikentävänä tekijänä. Puheesta muodostuu kuva, että hakkuista toteutetaan kaikesta huolimatta ja poroisäntien kanssa käydyt keskustelut ovat lähinnä muodollisia.

Katkelmä 27: ”Ilman muuta heidän kanssaan keskustellaan tässä tapauksessa, kun tiedetään mikä sisäinen tilanne on. Sitä en kuitenkaan pysty lupaamaan, että he voivat estää meidän toiminnan”, Korhonen sanoo (Suomenluonto, 26.4.2019).

Toimijoiden auktoriteettiin vetoamisen ohella aineistossa tunnistettiin auktorisointia persoonattomien auktoriteetteihin, kuten lain ja ohjeistuksien avulla. Metsähallituksen toiminta on useiden eri lakien sääntelemää, mikä asettaa toiminnalle tiettyjä reunaehtoja ja rajoja. Esimerkkinä tästä vuonna 2016 tehty Metsähallituslain uudistaminen, jossa päätettiin talousmetsien yhtiöittämisestä. Laissa määriteltiin myös eri intressien, kuten matkailun ja metsätalouden yhteensovittamisesta. Velvoite yhteensovittamisesta ohjaa hakkuista toteutusta, mutta samalla antaa niille legitimoidun aseman. Katkelmassa 28 Metsähallituksen edustaja toteaa, että lakiuudistuksen aikaan Metsähallituksen sisällä vallitsi huoli, kuinka uusi laki tulee vaikuttamaan käytännön toimintaan. Tämän jälkeen edustaja kuitenkin toteaa, että hänen mielestään Metsähallitus on toiminut hyvin lakiuudistuksen jälkeenkin. Lausunnon myötä tulkittiin, ettei metsähallituslain tuomia velvoitteita koeta aina mieluisina Metsähallituksen sisällä, vaan ne nähdään jossain kohtaa

jopa toimintaa rajaavina tekijöinä. Lain rajaavista vaikutuksista huolimatta, se antaa vahvan oikeutuksen hakkuiden toteutuksille, mikä on Metsähallituksen uskottavuuden ja legitimitietin kannalta myönteinen asia.

Katkelma 28: Laissa ja käyttösojimuksessa säilyi yhteensovittamisvelvoite. Siinä säilyi mahdollisuus pienentää hakkuumääriä matkailualueilla. Huoli oli melkoinen etukäteen, mutta mielestäni olemme voineet toimia hyvin sen jälkeenkin, Korhonen sanoo (Aamulehti, 27.12.2017).

Lakiin vetoamisen lisäksi Metsähallitus pyrki legitimoimaan hakkuitaan sisäisen ympäristöoppaan avulla. Metsähallituksen mukaan Metsätalous Oy:n ympäristöopas on organisaation itsensä julkaisema käsikirja valtion monikäyttömetsien käytöstä ja hoidosta. Katkelmassa 29 Metsähallituksen edustajan mukaan hakkuuaukon kokoa määrittävät ympäristöoppaan ohjeet maisemasta ja maankäytöstä. Tämä antaa kuvan, ettei hakkuita tehdä sattumanvaraisesti, vaan Metsähallituksen toiminta on säänneltyä ja ohjeiden mukaista. Metsähallituksen nähtiin arvottavan sisäinen ympäristöopas korkealle, sillä sitä käytettiin julkisesti annettuna perusteluna hakkuuaukon kokoon liittyen.

Katkelma 29: Aukon kokoa määrittää Kumpulan mukaan Metsähallituksen ympäristöoppaan ohjeet maisemasta sekä muusta maankäytöstä, johon kuuluvat virkistyskäyttö, matkailu ja porotalous (Kauppalehti, 22.7.2021).

Ohjeistuksien kautta tapahtuvaa auktorisointia tunnistettiin myös katkelmasta 30, jossa hakkuiden jatkamista perustellaan retkeilyalueen ohjeen noudattamisella. Metsähallituksen edustaja toteaa, että hakkuiden keskeyttämiselle kansallispuisto valmistelun ajaksi ei löydetty syytä, sillä hakkuut eivät vaikuta alueen luontoarvoihin ja luonnontilaiset metsät ovat tiukan suojelunpiirissä. Tämän kaltaisen puheen nähtiin pyrkivän yleisön vakuutteluun ja sitä kautta turvaamaan hakkuiden jatkaminen alueella.

Katkelma 30: Metsähallituksen Metsätalous-yhtiön tiimiesimiehen Ilkka Korhosen mukaan hakkuista pidättäytymiseen kansallispuiston valmistelun ajaksi ei ole nähty syytä. ”Hakkuita on päätetty jatkaa kuten tähänkin saakka. Ne tehdään retkeilyalueen ohjeistuksen mukaan, eivätkä ne vaikuta alueen luontoarvoihin. Luonnontilaiset metsät ovat tiukasti suojeltuja”, Korhonen sanoo. Metsähallitus korostaa, että valtion retkeilyalueilla tehdään vain peitteistä metsänkäsittelyä, ei avohakkuuta. Siihen kuuluu

pienalakasvatus, jossa metsään tehdään myös pieniä aukkoja. Korhosen mukaan nyt tehty pienalakasvatus on Evolla ainoa ja jatkossa Metsähallitus keskittyy harvennuksiin ja poimintahakkuihin (Helsingin Sanomat, 22.3.2021).

Aineistossa Metsähallituksen hakkuita legitimoitiin Metsähallituksen sisäisten toimijoiden auktoriteettiin avulla. Katkelmassa 31 hakkuiden toteuttamista perusteltiin leimikon suunnittelijan tekemällä tarkastustyöllä maastossa sekä hakkuuperusteiden varmistamisella viranomaisrekisteristä. Leimikon suunnittelijan ammattitaitoon vetoamalla pyritään vakuuttamaan lukija siitä, että hakkuita suunniteltaessa alueella olevat lajit varmistetaan riittävällä tarkkuudella. Lajien varmistaminen on tärkeää luontokadon ehkäisyn kannalta. Toteamalla, että Metsähallituksen työntekijä varmistaa alueen lajiston riittävän tarkasti, pyritään vakuuttamaan toiminnan olevan vastuullista ja luontoarvot huomioon ottavaa. Tämä tulkittiin toimintaa puolustavana ammattitaitoon vetoamisena.

Katkelma 31: Hänen mielestään lajit seulotaan ennen hakkuita riittävällä tarkkuudella. Kumpula kertoo, että leimikon suunnittelija tarkastaa ensin uhanalaisten lajien esiintymät viranomaisten rekistereistä, ja käy lopuksi vielä maastossa. Metsässä taas katsotaan rakennepiirteitä eli tutkitaan, onko siellä lahoa puustoa ja näkykö edellisten hakkuiden jälkiä (Yle Uutiset, 18.11.2020).

4.3.3 Moralisoinnin legitimointikeinot aineistossa

Moralisointia hakkuiden legitimointikeinona tunnistettiin aineistosta suhteellisen vähän, vain muutamia kertoja. Moralisoinnissa legitimointikeinona korostuivat viittaukset oikeaan ja tätä kautta yleisesti hyväksyttävään toimintaan. Moralisointi ilmeni aineistossa yhdessä muiden legitimointistrategioiden kanssa.

Katkelmassa 32 hakkuita Oulunjärven retkeilyalueen saarilla perusteltiin hoito- ja käyttösuunnitelman päivityksellä. Päivityksen myötä luokittelu saarten keskiosasta ei täytä enää luonnonmetsien kriteeriä. Tästä johtuen alueella tapahtuvat hakkuut ovat Metsähallituksen edustajan esittämän näkemyksen mukaan perusteltuja. Uuden luokituksen uskottavuutta argumentoitiin viittaamalla siihen, ettei aikaisempi metsän luokittelu ole ollut oikea. Moralisoinniksi tunnistettiin erityisesti kohta, jossa painotetaan toiminnan oikeanlaisuutta ja hyväksyttävyyttä. Epäsuoraa moralisointia havaittiin myös Metsähallitus Metsätalous Oy:n toimitusjohtaja Jussi Kumpulan lausunnossa, jossa hän toteaa, ettei Metsähallituksella ole aikomusta purkaa antamia jo suojelupäätöksiä. Latautuneeksi tulkittu kieltävä vastaus pyrkii vakuuttamaan lukijalle, että Metsähallitus kunnioittaa toiminnassaan suojelupäätöksiä eli toisin

sanoen toimii yleisesti hyväksytyjen käytäntöjen mukaisesti. Tämän ohella katkelmasta 32 havaittiin auktorisointia ohjeisiin ja metsätaloudellisiin käytäntöihin vetoamalla sekä normalisointia aikaisempaan toimintaan vertaamalla ”saarissa on hakattu ennenkin”.

Katkelma 32: Metsähallitus Metsätalous oy:n aluejohtajan Arto Tolosen mukaan luokitusta muutettiin hoito- ja käyttösuunnitelmaan päivityksessä, koska aikaisempi luokittelu ei ollut oikea. ”Saarten keskiosa ei täytä luonnonmetsien kriteeriä. Luokitus on tehty tämänhetkisten ohjeiden mukaan”, Tolonen sanoo. Kumpulan mukaan saarissa on hakattu ennenkin. ”Metsiä on käsitelty perinteisillä metsätalouden konsteilla, ja boreaaliset luonnonmetsät on jätetty käsittelemättä.” Tolosen mukaan kyse on saarten keskiosaan kohdistuvista harvennushakkuista. Avohakkuuta ei ole tarkoitus tehdä. Toimien kohteena on kaikkiaan yli 200 hehtaaria metsää. Valtion omistamien metsien pinta-alasta hakkuiden piirissä. Metsähallitus Metsätalous oy:n toimitusjohtaja Jussi Kumpula tyrmää ajatukset järjestelmällisestä suojelupäätösten purkamisesta: ”Missään nimessä meillä ei mitään purkuvimmaa. Alue-ekologinen verkosto on dynaaminen ja elää koko ajan” (Helsingin Sanomat, 27.9.2017).

Katkelma 33 käsittelee Metsähallituksen kaavailemia hakkuita Salossa sijaitsevalle Teijon retkeilyalueelle, mihin on myös suunniteltu mahdollista kansallispuistoa. Katkelmasta havaittiin moralisointia erityisesti kohdassa, jossa Metsähallituksen edustaja toteaa hakkuita ohjaavan metsäsuunnitelman suuruusluokan olevan oikea. Viittaamalla hakkuita määrittävän arvion oikeanlaisuuteen pyritään muodostamaan mielikuva toiminnan moraalisisesta hyväksyttävyydestä. Käsitystä arvion paikkaansa pitävyydestä vahvistetaan viittaamalla sen olevan suunnitelman mukaan tehty. Argumentointi nojaa moralisoinnin ohella metsäsuunnitelman tuomaan auktoriteettiin. Edellä mainittujen legitimointistrategioiden ohella katkelmasta 33 löydettiin normalisointia vertaamalla Teijolla tehtyjä hakkuumääriä normaaleihin talousmetsiin sekä toteamalla, että puita kasvaa ajan saatossa lisää. Katkelman viimeinen lause, jossa kerrottiin retkeilijöiden liikkumisen helpottuvan, tunnistettiin sisältävän hyödyllisyyteen perustavaa rationalisointia.

Katkelma 33: Metsähallituksen maankäyttöpäällikön Antti Maukosen mukaan laskelma on realistinen. ”Metsäsuunnitelman mukaan se on tehty. Suuruusluokka on ihan oikea.” Maukosen mukaan Teijolla hakataan puita paljon vähemmän kuin normaalissa talousmetsässä. ”Merkittävä osa pinta-alasta on hakkuiden ulkopuolella. Ja puutahan kasvaa uutta tietenkin.” Metsähallitus on perustellut hakkuita

taloudellisten syiden lisäksi muun muassa sillä, että hoidetussa metsässä retkeilijät pystyvät liikkumaan paremmin (Helsingin Sanomat, 22.1.2014).

4.3.4 Normalisoinnin legitimoitikeinot aineistossa

Normalisointi legitimoitistrategiana ilmeni aineistossa erityisesti yhdistelmänä muiden legitimoitikeinojen kanssa. Aineistossa hakkuiden normalisointia tunnistettiin tapahtuvan erityisesti vertailulla ja esimerkkeihin viittaamisen kautta. Seuraavaksi käydään tarkemmin läpi aineistosta nousseet normalisoinnin keinot. Osa esitetyistä katkelmista on noussut myös muiden legitimoitikeinojen kohdalla. Tästä huolimatta ne haluttiin tuoda vielä normalisoinnin alle, sillä legitimointi normaaliksi tekemisen keinoin oli näissä katkelmissa selkeästi tunnistettavissa.

Normalisoitaessa Metsähallituksen tekemiä hakkuita aineistosta nousivat viittaukset oikeanlaiseen metsän suojeluun. Metsähallitus normalisoi hakkuita, sillä etteivät havainnot uhanalaisista lajeista estä hakkuita kokonaan. Heidän kertomansa mukaan esimerkiksi lahopuita säästämällä hakkuita voidaan joltain osin toteuttaa alueella elävistä uhanalaisista lajeista huolimatta. Tällaiseen käytäntöön vetoaminen tulkittiin keinona normalisoida hakkuita uhanalaisten lajien elinalueilla. Lahopuiden säästämiseen vetoamalla Metsähallitus tarjoaa käytännön esimerkin suojelutoimien ja hakkuiden yhteensovittamisesta. Sama ilmiö havaittiin toteamuksessa, jonka mukaan kaikki lajit eivät vaadi metsän hakkaamatta jättämistä ja osassa tapauksissa puita on myös kaadettu suojelualueiden vierestä. Katkelma 34 osoittaa, miten puolustamalla hakkuita esimerkkien ja vertauksien kautta Metsähallitus pyrkii vakuuttamaan, että yhteiselo uhanalaisten lajien ja metsätalouden välillä on mahdollista.

Katkelma 34: Metsähallituksen talousmetsistä vastaava toimitusjohtaja Jussi Kumpula sanoi Ylen haastattelussa, että kaikki havainnot uhanalaisista lajeista eivät vaadi metsän hakkaamatta jättämistä. Osan suojelemiseksi riittää hänen mukaansa esimerkiksi lahopuiden säästäminen. Toisinaan metsää on saatettu kaataa uhanalaisen lajin elinalueen välittömästä läheisyydestä, vaikka lajit vaativat laajoja alueita selvitäkseen (Yle Uutiset, 19.11.2021).

Katkelma 35 käsittelee keskustelua valtion metsien suojelusta aiheutuvista kustannuksista. Metsähallituksen edustajan mukaan, ei pitäisi ajatella, että suojelu on ilmaista korostaen kommentillaan valtion metsien taloudellista arvoa. Lainauksen ”Metsän arvo on täsmälleen sama sielläkin” tulkittiin sisältävän normalisoiva vertaus jo metsätaloudellisessa käytössä olevien metsien rahalliseen arvoon. Aineistosta tunnistettiin normalisoinniksi pyrkimykset puolustaa hakkuita

toteamalla niiden tapahtuvan joka tapauksessa, joko Suomessa Metsähallituksen tekeminä tai ulkomailla jonkun muun tahon toimesta. Tämän nähtiin luovan mielikuva puun hakkaamisen välttämättömyydestä ja siitä, että on mielekkäämpää toteuttaa hakkuita kotimaassa Metsähallituksen toimesta. Väitettä vahvistetaan viittaamalla puun tarpeeseen maailmassa. Katkelmassa 36 ilmenevän argumentin taustalta tunnistettiin tietty arvopohja taloudellisten hyötyjen suhteen, joka ohjaa Metsähallituksen hakkuutoiminnan suunnittelua. Suuremmissa kuvassa metsien suojelun kustannuksiin vetoaminen nähtiin pyrkimyksenä normalisoida ajatusta, jonka mukaan ”hakkaamalla metsää tehdään tulosta, mutta suojelu tuottaa kustannuksia.” Katkelman nähtiin sisältävän myös pyrkimystä rationalisoida hakkuutoimintaa taloudellisiin seurauksiin viittaamalla.

Katkelma 35: Metsähallituksen hakkuita ohjaa tulostavoite, jonka valtio asettaa yhdessä Metsähallituksen kanssa. Vuosina 2017 ja 2018 se oli runsaat sata miljoonaa euroa, josta sitä kasvatettiin vuodeksi 2019 jopa 149 miljoonaan euroon. Tälle vuodelle palattiin sadan miljoonan euron tasoon. Kumpula myöntää, että valtionmetsistä tosiaan kaadetaan metsiä, jotka voisivat kelvata Metso-ohjelmassa suojeluun. Hän lisää, että Metso-ohjelman kriteerit on tehty helpottamaan yksityismetsien vapaaehtoisten suojelukohteiden priorisointia eikä niitä ole tarkoitettu tiukoiksi suojelukriteereiksi (Helsingin Sanomat, 21.10.2021).

Katkelma 36: KUMPULAN mielestä ei pidä ajatella, että valtionmetsän suojelu ei maksaisi mitään. ”Metsän arvo on täsmälleen sama sielläkin. Suojelu ei ole missään ilmaista.” Hän uskoo, että niin kauan kuin puun tarve pysyy maailmassa nykyisellään, yhdessä paikassa suojeltava puumäärä hakataan jostakin muualta. ”Jos ei meillä, niin sitten ulkomailla” (Helsingin Sanomat, 21.10.2021).

Normalisoinnin legitimointistrategiaksi tunnistettiin myös valtionmetsien käytön vertailu yksityismetsiin. Tämä ilmenee katkelmassa 37, jossa viitataan Suomussalmen Pirttivaarassa toteutettaviin tutkimushakkuihin koskien jatkuvan kasvatuksen menetelmiä. Normalisointia tunnistettiin Metsähallituksen edustajan argumentissa, jossa, valtion mailla tapahtuvia tutkimushakkuita rinnastettiin yksityisomisteisten metsien käyttöön ja siellä tapahtuviin kuusikon hakkuisiin. Vertausta vahvistetaan maininnalla, jonka mukaan tutkimuksella haetaan laajempaa näkökulmaa jatkuvasta kasvatuksesta, ei vain valtionmetsissä. Vertaamalla yksityismetsissä tapahtuviin tutkimushakkuihin luodaan kuvaa siitä, että kyseisten hakkuiden olemassaolo valtionmailla ei ole tavatonta tai epänormaalia. Samassa katkelmassa oli havaittavissa Metsähallituksen sisäiseen ympäristöohjeeseen liittyvää de-legitimointia. Tämä ilmeni

Metsähallituksen edustajan todetessa, ettei ympäristöohje ole laki, vaan sisäinen toimintaohjeistus. Laajemmin ajateltuna, kyseisen argumentin nähtiin heikentävän ympäristöoppaan asemaa legitimoitikeinona. Edellä mainittujen ohella hakkuiden legitiimiä asemaa puolustettiin tuomalla keskusteluun mukaan Luonnonvarakeskus, jonka avulla pyrittiin lisäämään hakkuiden hyväksyttävyyttä tutkimusauktoriteettiin vetoamalla.

Katkelma 37: Lähtökohta on, että tämä alue on varattu jatkuvan kasvatuksen tutkimukseen. Tutkimushakkuita voi tehdä, vaikka ne pikkuisen olisivat ristiriidassa meidän oman ympäristöohjeistuksen kanssa. Se on meidän sisäinen ympäristöohje, ei mikään laki. Tolonen sanoo, että luontojärjestöjen kritiikissä on myös perää, eikä tavallisesti valtion mailla kiistanalaisten kuusikoiden kaltaisia alueita juurikaan hakattaisi.– Mutta yksityismailla näitä hakkuita on. Ja tutkimuksella haetaan laajempaa näkövinkkelä – ei sitä, että miten jatkuva kasvatus toimii valtion metsissä, vaan miten se yleensä toimii. Missä Lukelle voisi olla tällainen tutkimuskenttä muualla kuin valtion metsissä? (Yle Uutiset, 14.10.2021).

Metsähallituksen mukaan valtion metsäalueista tehdään jonkun verran esityksiä niiden liittämiseksi osaksi kansallispuistoja. Katkelmassa 38 käsitellään hakkuita Riuttaskorven virkistysmetsässä, joita Suomen luonnonsuojeluliitto on vaatinut keskeytettäväksi. Luonnonsuojeluliiton Pirkanmaan piiri ehdottaa kyseisen alueen liittämistä osaksi Seitsemisen ja Helvetinjärven kansallispuistoja. Aineistosta tunnistettiin normalisoinniksi Metsähallituksen edustajan toteamus, jonka mukaan vastaavia ehdotuksia kansallispuistoista tehdään paljon valtionmaille. Ehdotukset eivät Metsähallituksen aluejohtaja Pasi Korteniemen kertoman vaikuta Metsähallituksen toimintaan ennen kuin virallinen suojelupäätös on tehty. Kyseisen toteamuksen katsottiin tekevän mahdollisesta suojelupäätöksestä siinä hetkessä merkityksettömän. Viittaamalla suojeluesityksien yleisyyteen, Metsähallitus oikeuttaa hakkuita normalisoinnin keinoin. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että ehdotuksesta huolimatta Metsähallitus jatkaa hakkuita Riuttaskorven virkistysmetsissä niin kauan kunnes niiden maankäyttömuoto muuttuu. Normalisointia vahvistaa toteamus metsien säilymisestä normaalissa metsätalouskäytössä, kunnes suojelupäätös tulee.

Katkelma 38: Hakkuita tekevän Metsähallituksen mukaan Riuttaskorven hakkuut ovat jo tältä erää ohi. Aluejohtaja Pasi Korteniemen mukaan Metsähallitus aikoo jatkaa normaalia metsätaloutta, kunnes mahdollinen suojelupäätös tulee. – Näitä esityksiä on tehty aika paljon valtion maille. Metsät ovat normaalissa metsätalouskäytössä,

kunnes maankäyttömuoto muuttuu muuksi. Tällä hetkellä ne ovat monikäyttömetsiä (Yle Uutiset, 5.11.2021).

Normalisoinnin legitimointistrategia piti sisällään myös vertauksia aikaisemmin tehtyihin ja tapahtuneisiin hakkuisiin. Katkelmassa 39 otetaan kantaa väitteisiin, joiden mukaan Metsähallitus on hakannut yli 200-vuotiaita mäntyjä Maikkumapään-Sorsapään alueella. Metsähallituksen edustaja kiistää väitteet ja perustelee vastauksensa, sillä että hakkuut ovat tapahtuneet eri alueella. Viittaus aikaisemmin tapahtuneeseen toimintaa tulkittiin tässä tilanteessa normalisointina, sillä vastauksesta ei suoranaisesti selviä, onko hakkuita tapahtunut kyseisellä alueella vai ei. Normalisoinnin lisäksi esimerkissä oli havaittavissa perinteeseen nojaavaa legitimointia, jonka avulla kuulija/lukija pyritään vakuuttamaan toiminnan hyväksyttävyydestä perustellen, että ne on tehty aikaisemmin hakkuin käsitellyissä metsissä.

Katkelma 39: Näin Metsähallituksen Metsätalous Oy:n Lapin aluejohtaja Kii Korhonen tänään Yle Lapin uutisille. – Metsähallituksen Metsätalous Oy ei ole hakannut miltään osin Maikkumapään-Suorsapään ”100 Suomen luontohelmeä”-kohdetta eikä luonnonmetsää siellä ympäristössä. Hakkuut on tehty aiemmin metsätalouksikäytössä tai siis hakkuin käsitellyissä metsissä, sanoo Kii Korhonen (Yle Uutiset, 9.5.2017).

Vertaukset talousmetsien hakkuisiin puhuttaessa virkistysmetsistä voidaan tunnistaa normalisoinnin keinoksi. Samaan aikaan katkelmassa 40 tehdään eroa suojelumetsien ja virkistysmetsien välille Metsähallituksen todetessa, ettei virkistysmetsä ole suojelualuetta. Tämän perusteella virkistyskäytössä olevissa metsissä hakkuut ovat mahdollisia, kuitenkin rajatumpina kuin talousmetsissä. Lisäksi hakkuiden hyväksyttävyyttä perustellaan viittaamalla esimerkkeihin hakattavien aukkojen koosta. Esimerkistä on havaittavissa Metsähallituksen edustajan kommentin sisältämä tunnelataus. ”Sanokaa, missä on se muualla” tulkittiin kuvastavan Metsähallituksen sisällä vallitsevaa turhautumista koskien hakkuiden aiheuttamaa julkista kritiikkiä. Normalisoinnin ohella katkelmasta on tunnistettavissa auktorisointia ohjeisiin ja niiden mukaan toimimiseen vertaamalla. Näiden legitimointistrategioiden yhdistelmän nähtiin asetettavan mielikuvaa hyödyllisestä ja kestävästä metsien käsittelystä, joka on perusteltua monesta eri näkökulmasta.

Katkelma 40: "Meiltä kysytään, miksette hakkaa jossakin muualla. Sanokaa, missä se on se jossakin muualla", parahtaa Metsähallituksen tiimiesimies Heikki Juntunen. Juntunen muistuttaa, ettei virkistysmetsä ole suojelualue. Siellä metsätalous on

kuitenkin rajoitetumpaa kuin talousmetsässä. Esimerkiksi uudet aukot ovat enintään puolen hehtaarin kokoisia. "Toimimme ohjeiden mukaisesti. Ekologiseen käytävään saa hakata pienaukkoja. Järvien rannoille jätetään vähintään viiden metrin suojavyöhykkeet", kertoo Metsähallituksen aluejohtaja Arto Tolonen (Helsingin Sanomat, 30.1.2013).

Legitimoinniksi normalisoinnin keinoin tunnistettiin myös vertaukset alueellisiin eroavaisuuksiin hakkuiden kohdalla. Katkelmassa 41 ilmenevät vertaukset Teijolla hakattavan metsän vähyyteen suhteessa muihin alueisiin nousi aineistosta keinona normalisoida tapahtuvia hakkuita.

Katkelma 41: Metsähallituksen maankäyttöpäällikön Antti Maukosen mukaan laskelma on realistinen. "Metsäsuunnitelman mukaan se on tehty. Suuruusluokka on ihan oikea." Maukosen mukaan Teijolla hakataan puita paljon vähemmän kuin normaalissa talousmetsässä. "Merkittävä osa pinta-alasta on hakkuiden ulkopuolella. Ja puutahan kasvaa uutta tietenkin." Metsähallitus on perustellut hakkuita taloudellisten syiden lisäksi muun muassa sillä, että hoidetussa metsässä retkeilijät pystyvät liikkumaan (Helsingin Sanomat, 22.1.2014).

Edellä mainittujen ohella Metsähallituksen hakkuita perusteltiin uudistamalla hakkuumenetelmiä, kuten hyödyntämällä peitteellisen metsäkasvatuksen hakkuumenetelmää. Perusteluissa hyödynnettiin myös vertauksia aikaisempaan toimintaan, jotka tulkittiin keinona normalisoida hakkuiden tapahtumista. Katkelmassa 42 Metsähallitus kertoo suorittaneensa vastaavia hakkuita pienalueilla. Tällä pyritään luomaan kuvaa siitä, että peitteellisen metsäkasvatuksen hakkuille löytyy näyttöä aikaisemmasta toiminnasta ja tällöin se on normaalien käytäntöjen mukaista. Samasta katkelmasta tunnistettiin myös perinteeseen nojaavaa auktorisointia kohdasta ”Metsähallitus on jo pitkään tehnyt vastaavia hakkuita”. Argumentista tunnistettiin ”koska näin on ennenkin toimittu” tyylistä perustelua, jonka avulla tehdyille poiminta- ja pienhakuille pyritään luomaan mahdollisimman uskottava perusta.

Katkelma 42: "Näissä kolmessa koemetsässä ei tehdä avohakkuita vaan poimintahakkuita ja pienaukkoja. Käytännön tutkimusta tekee Luke", kertoo Metsähallituksen Metsätalous Oy:n toimitusjohtaja Jussi Kumpula. "Ensimmäiset peitteellisen metsäkasvatuksen hakkuut aloitetaan Suomussalmen koalueella Pirttivaarassa", Kumpula sanoo. Entiseen verrattuna menetelmän muutos näkyy Kumpulan mukaan siten, että metsä säilyy peitteellisenä. Kaukomaisemassa ei näy

laajoja, tarkkarajaisia kuin viivoittimella leikattuja aukkoja. Metsähallitus on jo pitkään tehnyt vastaavia hakkuita, mutta pienalueilla. ”Haluamme selvittää laajassa mittakaavassa, miten hyvin luontaisesti uudistettava metsä taimettuu pienaukkohakkuiden jälkeen. Tuloksia verrataan nykyiseen jaksolliseen metsänkasvatukseen”, Kumpula kertoo (Kauppalehti, 11.10.2021).

4.3.5 Narrativisoinnin legitimointikeinot aineistossa

Aineistosta narrativisointi oli haastavinta tunnistaa legitimointikeinoksi. Kuitenkin ne kohdat, jotka narrativisoinniksi tunnistettiin, esiintyivät usein yhdessä muiden legitimointikeinojen kanssa perustuen kertomukseen ja viittauksiin hyväksyttävästä toiminnasta.

Ensimmäisessä narrativisointia havainnollistavassa katkelmassa 43 Metsähallituksen edustaja puolustaa Metsähallituksen toimintaa ja kertoo, etteivät kansallispuistoesitykset tule automaattisesti Metsähallituksen tietoisuuteen. Metsähallituksen edustajan mukaan he eivät ole tehneet mitään väärää, sillä tieto kansallispuistoehdotuksista tulisi välittää suoraan Metsähallitukselle, jolloin heillä olisi mahdollisuus reagoida toimenpitein. Metsähallituksen mukaan oikea keino toimia valtion maille tehtävistä suojeluesityksistä olisi, että näistä ratkaisuista tiedotettaisiin suoraan alueita hallitsevalle taholle. Edustajan lausunto päättyy toteamukseen, jonka mukaan metsien käyttö metsätaloudessa jatkuu niin kauan, kun ne ovat metsätalousalueita. Katkelma 43 muodostaa kuvaa lukijalle Metsähallituksen toimintaperiaatteista, jotka vaikuttavat hakkuiden taustalla pyrkien samalla vahvistamaan käsitystä Metsähallituksen tavasta toimia.

Katkelma 43: Sille alueelle on tehty metsänkäyttöilmoituksia koko ajan, joka vuosi. Jos kansallispuistoesitys on lähetetty ympäristöministeriöön, niin se ei tule sieltä Metsähallituksen tietoon. Jos esityksen tehneet tahot ei sitä meille toimita, niin eihän me sitä mistään saada. Ei voi ruveta meitä syyttämään hakkuista, jos ympäristöministeriöön on mennyt joku esitys, sanoo Metsähallituksen metsätalouden aluejohtaja Kii Korhonen. Korhonen toivoo, että kuin suojeluesityksiä tehdään valtion maille, ne lähetettäisiin myös Metsähallitukselle. – Tuntuisi ihan mielekkäältä ratkaisulta, että myös meille kerrotaisiin, jos me niitä maita hallinnoidaan ja niissä toimitaan, Korhonen sanoo. Korhosen mukaan alueet ovat niin kauan metsätalouden piirissä kuin ne ovat metsätalousalueita (Yle Uutiset, 22.6.2021).

Katkelmassa 44 kerrotaan Metsähallituksen hakanneen yli satavuotiasta metsää entisen Keuruun varuskunnanalueella. Metsä oli merkitty suojelukäyttöön puuston korkean iän takia. Syyksi

hakkuiden taustalla kerrottiin inhimillinen erehdys. Erehdystä selitettiin metsän raja-alueen siirtymisellä ja maastonauhoituksen puuttumisella, mitkä johtivat alueen epätarkkaan merkitsemiseen. Hakkuita perusteltiin myös puutteellisella kirjauksella tietojärjestelmässä sekä gps-laitteen antamalla virhemarginaalilla. Näillä puheilla syitä hakkuita pyrittiin selittämään ja sitä kautta oikeuttamaan julkisissa lausunnoissa. Perustelun kuvailevan ja kertomuksellisen sävyn takia sen tulkittiin olevan narrativisointia. Selityksen luonteen nähtiin hyödyntävän vastuuta välttelevää retoriikkaa, jonka tarkoituksena on selittää hakkuisiin liittyvää erehdystä Metsähallituksesta riippumattomilla tekijöillä.

Katkelma 44: Metsähallituksen edustajat kävivät tarkastamassa tilanteen paikan päällä keskiviikkoaamuna. Metsähallituksen suunnittelupäällikön Niklas Björkqvistin saamien tietojen mukaan metsän raja olisi siirtynyt hakkuiden takia noin 10 metriä. – Alueen rajauksessa on tapahtunut puhdas vahinko, Björkqvist kertoo. – Maastonauhoitusta oli hävinnyt ja sitä jouduttiin hakkuun yhteydessä paikkaamaan ilman gps-laitetta. Björkqvistin mukaan tapahtunut erehdys on monen asian summa. – Yksi syy tähän on, että kun hakkuu vuonna 2015 keskeytyi, ei hakkuun tarkkaa rajaa ollut tietojärjestelmässä, minkä takia säästökohteen raja ei ollut tarkka. Björkqvist mainitsee myös, että alueen alkuperäisellä nauhoittajalla oli gps, mutta kun nauhoitusta paikattiin, ei laitetta ollut käytössä. – Alueella ei myöskään ole selvää luontaista rajaa ja vaikka gps olisi ollut käytössä, niin senkin virhemarginaali on noin 10 metriä. Björkqvist harmittelee, että tämän kaltainen virhe sattui juuri Rautovuoren alueella (Aamulehti, 20.9.2017).

Katkelmassa 45 käsitellään Luonto-Liiton ja Metsähallituksen välillä vallinnutta erimielisyyttä, hakkaako Metsähallitus suojelemaan soveltuvia arvometsiä. Metsähallitus perusteli tekemiään hakkuita kertomuksella toiminnan järjeistämistä ja alueen yhtenäistämistä. Myymällä erillisiä pieniä kohteita, Metsähallitus näkee toimintansa olevan suunnitelmallista ja hyödyllistä. Tämän lisäksi alueiden myyntiä perustellaan niiden pienellä koolla ja eritysten lajisto- tai luontoarvojen puuttumisella. Kyseinen katkelma tunnistettiin analyysissä narrativisoinniksi sen kertomusmaisen kuvauksen vuoksi. Tämän ohella siinä oli havaittavissa myös viitteitä rationalisoinnista, joka ilmeni puuston järeyttämiseen liittyvissä perusteluissa.

Katkelma 45: Metsähallitus myöntää hakkuut, mutta pitää Luonto-Liiton syytöksiä ylimitoitettuina. Metsätalouden ympäristöpäällikön Antti Otsamon mukaan hakkuut tehdään suunnitelmallisesti ja kohteiden luontoarvot selvitetään etukäteen. On

erikoista, että samaan aikaan kun valtion metsille asetetaan suojelutavoitteita, niitä arvokkaita kohteita sitten hakataan ja jopa myydään, hän sanoo. Metsähallituksen ympäristöpäällikön Antti Otsamon mukaan myynnin taustalla on muun muassa toiminnan järjeistäminen. - Nämä ovat muusta maaomaisuudesta erillään olevia pienehköjä kohteita, joita myydään, koska niitä ei oikein taloudellisesti voi käyttää metsätalouteen. Jos niistä tehtäisiin suojelukohteita, ne jäisivät erillisiksi saarekkeiksi, Otsamo sanoo. - Nämä kohteet on tarkastettu samaan tapaan ja todettu, että niissä ei ole vanhoja metsiä eikä erityisiä lajisto- tai luontoarvoja, Otsamo vastaa (Yle Uutiset, 23.9.2021).

Hakkuita pyritään legitimoimaan narrativisoinnin keinoin vetoamalla monimuotoisuutta edistäviin toimiin, kuten lahopuiden riittävään turvaamiseen ja metsäalueiden peitteisyyteen. Hakkuiden tarkoituksena on karsia eri ikäisten puiden määrää ja täten estää puupeltomainen maisema. Lopullisena hakkuiden tavoitteena on tehdä metsästä luonnonmetsän näköinen. Tällaisella kuvauksella pyritään antamaan mielikuva, että hakkuiden toteuttaminen on oikea ja hyväksyttävä tapa toimia, kun maisemaa halutaan muokata. Hakkuita puolustetaan myös sillä, että tarkoituksena ei ole tehdä avohakkuita, jotka koetaan yleisesti hyvin kielteisesti. Avohakkuiden kieltäminen pyrkii antamaan vaihtoehtoisesta toiminnasta positiivisemmän kuvan. Katkelmasta 46 tunnistettiin narrativisoinnin ohella rationalisointia, joka ilmeni metsien rakenteesta puhuttaessa. Metsähallituksen aluejohtaja Arto Tolosen mukaan metsien rakennetta muuttamalla estetään puupeltomaisen metsän syntyminen ja samalla tehdään metsästä enemmän luonnonmetsää muistuttava. Luonnonmetsän tavoittelemisen eri-ikäisiä puita karsimalla nähtiin lainauksessa hakkuiden hyödyllisyyttä perustelevana toimenä.

Katkelma 46: Metsähallituksen mukaan kyse on alueelle sovitetusta metsänhoidosta, jossa saariin jätetään eri-ikäistä ja kokoista puustoa. Monimuotoisuutta pyritään turvaamaan myös niin, että saariin syntyisi lahoavia puita. – Metsäalueet säilyvät peitteisenä, vakuuttaa Metsähallituksen aluejohtaja Arto Tolonen. Tolonen kertoo, että hakkuuvoimakkuus voi vaihdella eri osissa saaria, mutta aukkohakkuita ei saarissa tehdä. Metsähallituksen mukaan hakkuiden avulla metsien rakennetta muutetaan karsimalla puustosta eri-ikäisiä puita. Niillä halutaan estää puupeltomainen metsä. Samalla metsästä tehdään enemmän luonnonmetsän näköinen (Yle Uutiset, 29.9.2017).

5 YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET

Seuraavissa luvuissa esitellään tutkimuksen kannalta keskeisimmät tulokset ja johtopäätökset.

Yhteenvedossa arvioidaan myös tutkimuksen onnistumista ja tuloksien luotettavuutta. Tutkimuksen tarkoituksena oli tunnistaa diskurssianalyysin keinoin, minkälaisen legitimointistrategioiden avulla Metsähallitus oikeuttaa tekemiään hakkuita median kirjoituksissa. Tätä havainnollistetaan kuviossa 9. Ymmärtääksemme perusteluita ja syitä hakkuiden taustalla tutkimus pyrki avaamaan diskurssianalyysin keinoin niitä kielellisiä strategioita, joita aiheesta keskusteltaessa ilmenee.

Hahmottamalla legitimointistrategioita ja niiden taustalla vaikuttavia tekijöitä tutkimuksen ylätason tavoitteena oli määritellä yleistä kuvaa Metsähallituksen vastuullisuudesta vallitsevasta käsityksestä.

5.1 Tutkimustulosten tarkastelu

Kuvio 9. Metsähallituksen hakkuiden legitimointi aineistossa

Tässä tutkimuksessa kiinnostuksen kohteena oli, miten Metsähallitus pyrkii esittämään tekemänsä hakkuut legitimeinä tapahtumina ja sitä kautta näyttäytymään vastuullisena toimijana julkisissa keskusteluissa. Tutkimuksessa tunnistettiin kaikkia van Leeuwenin (2007) määrittelemiä legitimointistrategioita sekä Vaaran ym. (2006) tunnistamaa normalisointia. Mitä aineistossa esiintyneiden legitimointistrategioiden yleisyyteen tulee, rationalisoinnin ja auktorisoinnin keinot olivat aineistoissa tunnistetuimpia hakkuiden oikeutuksen perusteluita. Rationalisointia tunnistettiin erityisesti yhdistettynä muihin legitimointistrategioihin, kuten normalisoinnin ja auktorisoinnin kanssa. Normalisointia ilmeni aineistossa jonkun verran, usein myös yhdessä toisen legitimointistrategian kanssa. Tuloksien päällekkäisyyksien ilmeneminen on Joutsenvirran ja Vaaran (2009, 90) mukaan yleistä käytettäessä kriittistä diskurssianalyysia. Moralisointia ja narrativisointia löydettiin aineistosta vähiten. Peda & Vinnari (2020, 16) havaitsivat tutkimuksessaan narrativisoinnin olevan erityisesti vastustavien eli de-legitimoivien tahojen keino. Rinnastettaessa tätä havaintoa tämän tutkimuksen tuloksiin on loogista, ettei narrativisointia ilmennyt aineistossa niin paljoa, sillä tutkimuksen kohteena olivat toimintaa legitimoivat strategiat. Sama havainto oli tunnistettavissa moralisoinnin kohdalla, joka Pedan & Vinnarin (2020, 16) tutkimuksessa ilmeni juuri vastustajien toimesta moraaliseen sävyyn esitettynä kritiikkinä.

Legitimointistrategioiden välillä tunnistettiin erilaisia painotuksia ja perusteluita oikeutuksen taustalla. Rationalisoinnin kohdalla korostuivat erityisesti viittaukset tuloutusvelvoitteeseen sekä Metsähallituksen harjoittamaan liiketoimintaan metsätalouden avulla. Perusteluissa korostuivat velvoite tuotto-odotuksien täyttämistä sekä yhdessä ohjaavien ministeriöiden kanssa asetettuihin tavoitteisiin vastaamisesta. Kyseinen havainto tukee niin Erkaman & Vaaran (2010, 818) kuin myös Vaaran ja Tienarin (2008, 898) tekemiä havaintoja taloudellisen puolen korostuneisuudesta rationalisoinnissa. Rationalisoinnin legitimointistrategia piti sisällään maininnat hakkuiden suunnitelmallisuudesta ja hyödyllisyydestä, joita tuettiin viittauksilla oikeanlaisesta metsänhoidosta. Yleinen hakkuita puolustava näkökulma rationalisoinnissa oli juuri toiminnasta saatavan hyödyn korostaminen. Hakkuiden rationalisoinnissa tunnistettiin Peda ja Vinnaria (2020, 5) mukailleen ”näin asioiden kuuluu olla” -ajattelua, jonka avulla hakkuille pyrittiin löytämään järjellinen perustelu.

Legitimointistrategiana auktorisointi ilmeni puolestaan perusteluina korkeisiin valtaapitäviin toimijoihin, kuten maa- ja metsätalousministeriöön sekä ympäristöministeriöön viittaamalla. Lisäksi aineistosta tunnistettiin henkilöauktoireetteihin nojaamista, mikä ilmeni viittauksina viranomaisiin, luonnonsuojelujärjestöihin, tutkimuslaitoksiin kuin poroisäntiin. Löydös on linjassa Erkaman ja

Vaaran (2010) havainnon kanssa, jonka mukaan korkea-arvoisten toimijoiden määräysvalta on voimakkaasti legitimizeerattua puolustava tekijä. Niin sanottuihin persoonallisiin auktoriteetteihin indikoiminen tulkittiin keinona valtuuttaa hakkuista muita toimijoita Metsähallituksen itsensä ohella. Huomion arvoista oli myös se, kuka Metsähallituksen toimesta lausuntoja antoi. Yleensä kommentoijina olivat toimitusjohtaja sekä muut korkea-arvoiset henkilöt. Tämä tulkittiin jo itsessään yrityksenä legitimoitua hakkuista. Havainto nojaa Vaaran ja Tienarin (2008, 989) tutkimuksessa tehtyyn löydökseen, jonka mukaan haastattelutilanteissa toimitusjohtajan julkinen esiintyminen tukee tavoiteltua oikeutusta tehokkaasti. Henkilöauktoriteettien lisäksi aineistosta löydettiin toiminnan oikeutusta persoonattomien auktoriteettien, kuten lain, erilaisten ohjeistuksien ja arvioiden sekä suunnitelmien avulla. Tämä on verrattavissa Vaara ym. (2006) havaintoon vallan ilmenemisestä niin institutionaalisten toimijoiden, kuin persoonattomien sääntöjen kautta. Mitä tulee eri keinojen painoarvoon, niiden välillä oli havaittavissa eroavaisuuksia. Esimerkiksi laki tulkittiin vahvempana perusteluna kuin Metsähallituksen oma ympäristöohjeistus tai Metso-ohjelma, jotka nähtiin enemmän suuntaa antavina kuin velvoittavina reunaehtoina.

Legitimointistrategiana normalisointi ilmeni aineistossa erilaisina vertailuina esimerkiksi valtiomisteisten ja yksityisten metsien käytön sekä virkistys- ja suojelumetsien välillä. Normalisoinnin keinoina korostuivat erityisesti havainnollistavat käytännön esimerkit, joiden avulla hakkuiden oikeutusta pyrittiin konkretisoimaan. Analyysissä havaittiin, että edellä mainittujen lisäksi Metsähallitus normalisoi tekemiä hakkuitaan vertaamalla aikaisempiin käytäntöihinsä tai toimintaansa tietyillä alueilla. Löydös on osin ristiriidassa Vaaran ja Tienarin (2008, 989) havainnon kanssa, jonka mukaan vertailu ja menneeseen viittaaminen ovat rationalisoinnin keinoja. Tämän tutkimuksen löydös aikaisempiin käytäntöihin vertaamisesta nähtiin kuitenkin pyrkimyksenä vahvistaa normaalia kuvaa vallitsevasta hakkuutoiminnasta vahvistaen samalla hakkuiden legitimizeerattua. Siksi kyseinen havainto tulkittiin enemmän Lehdon & Vinnarin (2019) esittelemien esikuvien kautta tapahtuvana normaaliksi tekemisenä. Vaara ym. (2006) vahvistavat havaintoa toteamalla esimerkkien olevan taaksepäin katsovia menneisyyden tapahtumiin ja käytäntöihin perustuvia viittauksia. Normalisoinnin tavoitteena oli välttää epänormaalin tai poikkeavan mielikuvan syntyminen hakkuista, jolloin ne myös herättäisivät mahdollisimman vähän kielteistä huomiota. Hakkuiden normalisoinnin tarkoituksena nähtiin olevan nimensä mukaisesti niiden normaaliksi ja tavanomaiseksi metsänhoidolliseksi toimenpiteeksi tekeminen.

Moralisoinnin legitimointistrategia ilmeni aineistossa viittauksina tietyn toiminnan oikeanlaisuuteen pyrkien sitä kautta luomaan kuvaa hyväksyttävistä hakkuista. Esimerkiksi valituissa katkelmissa

puhuttiin oikeasta suuruusluokasta hakkuumääriä suunniteltaessa sekä oikeanlaisesta maankäyttöluokituksesta hakkuiden taustalla. Oikeanlaisuuteen viittaamisen nähtiin luovan mielikuva tietynlaisesta näennäisestä väistämättömyydestä, mikä on verrattavissa Vaaran & Tienarin (2008, 990) tutkimuksen havaintoihin ”näin tulisi joka tapauksessa tapahtumaan” - ajattelusta. Hakkuiden moralisoinnin tulkittiin heijastelevan Metsähallituksen sisällä vallitsevaa käsitystä oikeasta ja väärästä. Lehdon ja Vinnarin (2019, 24) ajatuksia lainaten arvokeskustelussa on yksinkertaisimmillaan kyse siitä, mikä on oikein ja mikä on väärin. Tämä kahtia jaottelu ja vahvasti moraaliseen hyväksyttävyyteen vetoaminen oli havaittavissa Metsähallituksen puheenvuoroissa. Viimeisenä tunnistettuna legitimointistrategiana oli narrativisointi, joka ilmeni kuvauksissa, kuinka Metsähallitus saavuttaa hyväksyttävän toiminnan statuksen. Narrativisoinniksi tulkitut katkelmat sisälsivät pidemmän kuvauksen syistä hakkuiden taustalla. Esimerkiksi yli satavuotiaan metsän hakkuuta Keuruun varuskunta alueella puolustettiin kattavalla listauksella taustalla vaikuttavista tekijöistä. Löydös on linjassa Pedan ja Vinnarin (2020, 5) tutkimuksen kanssa, jonka mukaan legitimoiva kerronta sisältää paikoin informatiivista ja selittävään sävyyn kerrottuja kokonaisuuksia. Narrativisoinnin kuvauksellinen kerronta pyrki konkretisoimaan syitä hakkuiden taustalla luoden mielikuvaa väistämättömästä tapahtumasta. Tämä mukailee edellä mainittua Vaaran ja Tienarin (2008, 990) määritelmää väistämättömyyden kokemuksesta osana legitimitietin saavuttamista moralisoinnin keinoin.

Metsähallituksella on itsenäinen ja vahva rooli toimintansa tavoitteiden ja metsäpolitiikan ohjauksessa, mikä vaikuttaa myös vastuullisuuden määrittelyyn ja sille asetettuihin tavoitteisiin. Tämän tutkimuksen tuloksia tarkasteltaessa onkin tärkeää pohtia, mikä taho vastuullisuuden taustalla vaikuttaa; valtio, kansalaiset vai Metsähallitus itse (Rytteri, 2006, 9). Aineistosta tehtyjen havaintojen perusteella hakkuiden puolustaminen ilmeni vastuuta välttelevänä puheena ja muiden sormella osoitteluna. Yleinen puolustus hakkuiden taustalla oli mielikuvan luominen siitä, etteivät sidosryhmät olleet vastustaneet hakkuuta tarpeeksi niiden suunnitteluvaiheessa ja käytyjen keskustelun perusteella hakkuiden toteutuksesta vallitsi yhteinen näkemys. Kyseisen argumentoinnin nähtiin sitovan Metsähallituksen vastuullisuuden vahvemmin muihin tekijöihin kuin organisaatioon itseensä, sillä hakkuuta kritisoitaessa huomio suunnattiin muihin toimijoihin tai tekijöihin. Toimintaa puolustettiin ”jos emme hakkaa täällä, niin jossain muualla” -argumenteilla, mikä luo kuvan hakkuiden välttämättömyydestä. Metsien suojelun näkökulmasta vastuullisuutta tarkasteltaessa nousi analyysistä kysymys, onko Metso-ohjelman suojelutavoitteiden saavuttaminen osa Metsähallituksen tuloksellisuutta ja suojellaanko tiettyjä alueita suojeluvaatimusten saavuttamiseksi alueiden rikkaista luontoarvoista huolimatta.

Legitimointistrategioita tarkasteltaessa yhteen kokoavana ajatuksena oikeutuksen taustalla oli vastuu jollekin. Havainto on yhteydessä Rytterin (2006) määrittelemiin ideologioihin, joissa vastuun merkitys Metsähallituksen toimintaa rajaavana reunaehtona on keskeinen.

Legitimointistrategiat ovat toiminnan oikeutuksen saavuttamisen ohella keino puolustaa tätä vastuuta. Aineistossa Metsähallitus kokee vastuuta kansalaisia, asetettuja tavoitteita, ohjaavia ministeriöitä sekä luontoa kohtaan. Rytterin (2006) tutkimuksen tuloksia peilattaessa keskeistä on kuitenkin pohtia, tekeekö vastuuntunnon kokeminen jotain tiettyä toimijaa tai tekijää kohtaan Metsähallituksesta automaattisesti vastuullisen toimijan. Metsähallituksen vastuullisuutta tarkasteltaessa keskeistä on toiminnan vapaaehtoisuuden tarkastelu. Tämä on tärkeää siksi, että vapaaehtoisesti tapahtuvassa toiminnassa toimija nähdään olevan vastuussa, kun taas pakotettuna toimijan vastuu väistyy ja jopa häviää. Vastuuta tarkasteltaessa onkin tärkeää arvioida sitä, kumpi on johtanut toimintaan; toimijan halu vai ympäristön paineet (Rytteri, 2006, 7). Metsähallituksen näkökulmasta vastuullisuuden taustalla olivat usein muut tekijät kuin organisaatio itse. Aineistosta tehtyjen havaintojen perusteella voidaan myös todeta, että Metsähallituksen vastuullisuuskuva nojaa vahvasti sääntöjen ja annettujen ohjeiden noudattamiseen, mikä tulkittiin tässä yhteydessä Rytterin (2006, 7) mainitsemaan pakotettuun vastuuseen. Tämä kyseenalaistaa sitä, noudatetaanko ohjeita siksi, että niitä kuuluu noudattaa vai halutaanko aidosti resursoida luontokadon pysäyttämiseen suomalaisissa metsissä. Tämän lisäksi Metsähallituksen edustajien lausunnot metsistä bisneksen tekoväline, nakertavat vastuullisuuden kokonaisvaltaisen kuvan uskottavuutta ja mielikuvaa Metsähallituksesta valtion metsien suojelijana

Aineistosta nousseita tuloksia tarkasteltaessa on tärkeää huomata, kuka valituissa artikkeleissa puhuu ja kenen ääni on eniten esillä. Tämä on rinnastettavissa legitimaation luontaisesti poliittiseen luonteeseen, jonka mukaan tekstistrategiat määrittävät sen, mitkä aiheet nousevat kiinnostuksen kohteiksi ja mitkä vaiennetaan (Vaara & Tienari, 2008, 991.) Metsähallituksen hakkuita kommentoiva henkilö oli usein Metsähallitus Metsätalous Oy:n toimitusjohtaja tai muu korkeassa asemassa toimiva henkilö. Julkista kommentointia oli havaittavissa huomattavasti vähemmän alempien esihenkilöiden toimesta. Tätä havaintoa on kiinnostava peilata Vaaran ja Tienarin (2008) löydöksiin, joissa yhtenä havaintona oli toimittajan rooli oikeutuskeinojen tehostajana ja puheenvuorojen jakajana. Vaikka tämän tutkimuksen tuloksissa toimittajan rooli jäi tarkoituksella näkymättömäksi, on kyseisen position olemassaolo ja vaikutus diskursseihin tärkeää tiedostaa. Huomion arvoista on myös Metsähallituksen yhtenäinen sisäinen linja hakkuita puolustavissa katkelmissa. Hakkuut nähtiin myönteisinä, hyödyllisinä ja jopa paikoin välttämättöminä toimina Metsähallituksen näkökulmasta. Julkinen yhteinen linja tunnistettiin erityisenä tekstistrategiana

Vaaran & Tienarin (2008, 991) ajatuksia mukaillen, jonka tarkoituksena on luoda vahva ja yhtenäinen kuva Metsähallituksen legitimitetistä.

Joutsenvirran ja Vaaran (2015, 745) näkemyksen mukaan medialle on tyypillistä toistaa tiettyjen toimijoiden roolia puhumalla heidän oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan. Aineistosta nousseista havainnoista oli tunnistettavissa Metsähallituksen edustajien turhautuneisuus ja asenteellisuus koskien esimerkiksi sidosryhmien kiristyviä odotuksia hakkuiden vähentämisestä tai lopettamisesta. Ristiriitaiset paineet ja odotukset sekä velvollisuudentunne näyttäytyivät kärkkäänäkin kommentointina Metsähallituksen edustajien toimesta. Hakkuita koskevia uutisia tarkastellessa havaittavissa oli myös mielipiteiden ja asenteiden polarisoitumista puolesta ja vastaan. Metsähallitus puolustaa toimiaan, kun taas yleisön suunnalta oli havaittavissa kannanottoja päinvastaiseen suuntaan. Tämä saa pohtimaan sitä, kenen intressi hakkuita koskevissa keskusteluissa painaa eniten ja saa siten myös näkyvyyttä. Intressien näkyväksi tekemistä ja osoittamista tarkasteltaessa huomionarvoista on pohtia myös, millaiset perustelut ja legitimoitikeinot saavuttavat suosiota. Joutsenvirran & Vaaran (2015, 745) määritelmää mukaillen keskeistä on tiedostaa median osuus tiettyjen roolien ja valta-asetelmien vahvistajana, mikä vaikuttaa myös vallitsevan keskustelun luonteeseen ja sävyyn.

Aineistosta tehtyjen havaintojen mukaan Metsähallitus perusteli hakkuita saatavia hyötyjä erityisesti ihmisille tuotetun hyödyn ja hyödyllisyyden kautta, kuten viittauksilla retkeilijöiden liikkumisen helpottumiseen, maiseman avartumiseen sekä metsäteollisuuden merkityksestä työllistäjänä ja sitä kautta varojen jakajana myös muualle yhteiskuntaan. Peilattaessa tätä havaintoa Metsähallituksen vastuullisuus käsitykseen, hakkuita legitimoitaessa ei juuri huomioida, mitä kaikkea muuta vanhat metsät ovat. Isommassa kuvassa Metsähallituksen vastuullisuutta tarkasteltaessa hakkuiden hyödyllisyyden perustelu on linjassa muun vastuullisuutta ja kestävyyttä käsittelevän kirjallisuuden kanssa. Rohwederin (2004, 15) mukaan kestävä kehitys perustuu ihmislähtöiseen tarkasteluun huomioiden ihmisten tarpeiden tyydyttämisen reunaehdot niin ekologisesti, sosiaalisesti kuin taloudellisesti. Saman aikaan ihmisille ja yhteiskunnalle tuotettujen hyötyjen lisäksi valtion metsät ovat tuhansien muiden eliöiden ja lajien elinympäristö. Nämä asiat ovat usein ei taloudellisesti mitattavia tai niiden arvo on vaikea määritellä.

5.2 Tutkimuksen arviointi

Tuloksia tarkasteltaessa voidaan todeta, että van Leeuwenin (2007) ja Vaaran ym. (2006) määritelmät legitimoitistrategioista toteutuivat melko yhdenmukaisesti suhteessa teoriaan ja näin

ollen tukivat aikaisemmin esitettyjä määritelmiä tiettyjen legitimointistrategioiden ilmenemisestä ja tarkoituksesta.

Tutkimusmetodia ajateltaessa haasteeksi voidaan nimetä, ettei diskurssianalyysi toimi varsinaisena tiukkarajaisena tutkimusta ohjaavana metodina. Tämä aiheutti paikoin haasteita analyysin rakennetta ja toteutusta pohdittaessa. Tutkimuksessa legitimointistrategiat toimivat selvemmin analyysin toteutusta ohjaavana punaisena lankana, jonka ympärille nousseet tulokset asettuvat. Aineistosta nousseiden tuloksien perusteella tutkimus onnistui vastaamaan molempiin tutkimuskysymyksiin. Ensimmäiseen tutkimuskysymykseen: *Miten Metsähallituksen tekemiä hakkuita legitimoidaan julkisissa keskusteluissa?* tutkimus vastasi löytämällä eri legitimointistrategioita Metsähallituksen hakkuista koskevasta uutisoinnista. Nousseet tulokset avaavat tarkemmin hakkuiden oikeutuksen taustalla piileviä argumentteja, joiden avulla Metsähallitus pyrkii hakkuista puolustamaan. Toisen tutkimuskysymyksen: *Miten käsitys Metsähallituksesta vastuullisena toimijana luodaan julkisissa keskusteluissa?* tarkoituksena oli hahmottaa, miten legitimointistrategiat vaikuttavat käsitykseen Metsähallituksen vastuullisuudesta. Tutkimuskysymyksiin vastaamista voidaan pitää tutkimukselle asetettujen tavoitteiden näkökulmasta onnistuneena. Tutkimuksen tekijä kuitenkin tiedostaa, että aineistosta muodostetut päätelmät tiettyjen legitimointistrategioiden ilmenemisestä ovat tulkinnanvaraisia ja riippuvaisia tutkijan omista lähtökohdista, jolloin syntyneitä tuloksia tulee tarkastella tietyllä kriittisyydellä. Tästä johtuen tutkimuksen tulokset eivät ole yleistettävissä sellaisenaan.

Raition ja Harkin (2014) sekä Valkeapaan ja Karppisen (2013) tutkimusten löydöksiä ajateltaessa Metsähallituksen vastuullisuuden näkökulmasta talouden ja luonnonsuojelun välisen ristiriidan korostuminen tuloksissa oli ennalta odotettavissa. Siinä mielessä tästä tutkimuksesta nousseet tulokset eivät tuoneet mitään uutta näkökulmaa hakkuiden ympärillä vallitsevaan ristiriitaan, vaan tutkimus täydentää keskustelua ja vahvistaen näiden kahden osa-alueen yhteensovittamisen haastavuutta. Syntyneen päätelmän perusteella voidaan kuitenkin todeta, että talouden ja luonnon välisen ristiriidan selvittäminen ja eriävien tarpeiden yhteensovittamiselle on kysyntää, mikä viestii Metsähallituksen suuntaan kehittämistoimenpiteiden kiireellisyydestä. Aihe vaatii kuitenkin lisää tutkimusta ja laajempien aineistojen hyödyntämistä peilaten Valkeapään ja Karppisen (2013) havaintoon, jonka mukaan laadullinen tutkimus on tehokas tapa tunnistaa politiikan ongelmallisia piirteitä tehden kuitenkin tulosten yleistämisestä mahdotonta. Rytteri (2006, 169) korostaa, että tarkasteltaessa Metsähallituksen vastuullisuutta tai vastuuttomuutta, kyse on pitkälti arvioijan

omista arvoista. Näin ollen tämän tutkimuksen tuloksista nousseet päätelmät Metsähallituksen vastuullisuudesta ovat heijastuksia tutkijan omista käsityksistä.

Tutkimuksen haasteena oli aineiston rajaaminen ja tietyn aikavälin määrittäminen, jonka perusteella artikkelit valikoituivat. Haasteen aiheutti median kirjoitusten runsas määrä, sillä Metsähallituksen hakkuista kirjoitetaan paljon. Tutkimuksessa haluttiin hyödyntää mahdollisimman monipuolista aineistoa, jonka avulla varmistettiin legitimointistrategioiden ilmeneminen ja myöhemmin myös tunnistaminen analyysivaiheessa. Aineiston onnistunut rajaus oli kriittinen tekijä ajateltaessa nousevia tuloksia ja päätelmiä. Median runsaista kirjoituksista huolimatta, aineistoa läpikäydessä haasteeksi osoittautui artikkeleiden rajattu luettavuus. Tästä johtuen osa aineistoon sopivista kirjoituksista rajautui automaattisesti pois. Artikkeleiden rajatun luettavuuden takia tutkimuksessa hyödynnettiin erityisesti suurten valtamedioiden kirjoituksia Metsähallituksen hakkuista, jolloin pienempien paikallisten lehtien edustus aineistossa oli melko vähäistä. Tutkimuksessa tiedostetaan, että tämä on vaikuttanut aineistosta syntyviin tuloksiin ja näkökulmien moninaisuuteen.

Tutkimuksen tuloksia arvioitaessa on myös keskeistä pohtia, mitä hyötyjä ja haittoja aineiston rajautuminen legitimoinnin tarkasteluun tarjosi de-legitimointiin vertailun sijaan. Vaaran ja Tienarin (2008, 991) mukaan legitimointiin keskittyminen tarjoaa mahdollisuuden teksteissä ilmenevien mikroelementtien tarkasteluun, joiden avulla legitimizeettiä pyritään teksteissä luomaan ja manipuloimaan. Hyödyistä puhuttaessa legitimoinnin tarkastelu mukaili aikaisempien tutkimuksien kategorioita legitimointikeinoista, mikä teki aineistosta nousseiden tuloksien ryhmittelystä selkeää ja johdonmukaista. Legitimointiin keskittyminen rajasi myös tutkittavan aineiston määrää, mikä mahdollisti systemaattisen työskentelyotteen ja kirjoitusprosessin tehokkaan resursoinnin. Legitimiteetin tarkastelu oikeuttavien perusteluiden kautta pyrki myös selvittämään sitä perustaa, joka sidosryhmiin vaikuttamisen taustalla vaikuttaa. Kuitenkin de-legitimoinnin puuttuminen rajasi Metsähallituksen vastuullisuuden tarkastelun vain yhteen näkökulmaan, mikä voidaan nähdä tutkimuksen tuloksien kannalta heikkouksena. Legitimoinnin ja de-legitimoinnin vertailu olisi mahdollistanut puolustavien ja vastustavien argumenttien välisen vuoropuhelun tarjoten moniulotteisempia näkökulmia vastuullisuuden tarkasteluun sekä Metsähallituksen legitimizeetin syvemmän luonteen hahmottamiseen. Lisäksi toimintaa vastustavien de-legitimointikeinojen tutkiminen olisi oletettavasti tarjonnut uusia strategioita ja niiden ilmenemismuotoja.

5.3 Johtopäätökset

Metsähallituksen toimintakenttää ei ole helppo hallita, sillä metsiin ja erityisesti hakkuisiin kohdistuu valtava määrä sidosryhmien odotuksia ja paineita. Se on jatkuvaa hienovaraista tasapainoilua mahdollittoman ja mahdollisen välillä. Taloudellisten intressien ja luonnonsuojelun välinen ristiriita on yksi selkeimmin tätä kenttää jakavista tekijöistä, sillä hakkuumäärien kasvattaminen samanaikaisesti suojelutason kohentamisen kanssa on käytännössä hyvin haastavaa, ellei mahdotonta. Valtio-omisteisena organisaationa myös politiikka ja siellä vallitsevat eturistiriidat ja muutokset valtasuhteissa aiheuttavat painetta Metsähallituksen toimintaan omistajanohjauksen kautta.

Tutkimuksen johtopäätöksenä kyseenalaistetaan yleisesti Metsähallituksen vastuullisuuskuvaa julkisissa keskusteluissa. Tutkimuksen tuloksista on johdettavissa päätelmä, jonka mukaan Metsähallituksen vastuullisuus on dynaamista ja Rytteriä (2006, 169) lainaten riippuvaista pitkälti siitä millaisia reunaehtoja toiminnalle halutaan kulloinkin asettaa. Löydettyjen legitimointistrategioiden, kuten taloudellisia hyötyjä painottavan rationalisoinnin ja ylemmältä taholta tulevan auktorisoivan toimintavelvoitteen perusteella Metsähallituksen vastuullisuudesta piirtyy käsitys vahvasti taloudelliseen näkökulmaan nojavana rakenteena. Taloudellisen näkökulman korostuminen on ymmärrettävää sillä, metsäteollisuudella ja sitä kautta Metsähallituksella valtion metsien käyttäjänä on keskeinen rooli ajateltaessa valtion taloutta. Tutkimuksesta nousseiden tuloksien perusteella taloudelliset kannustimet nousivat tärkeään asemaan toiminnan onnistumista määriteltäessä. Lisääntynyt huoli metsien monimuotoisuuden hupenemisesta ja luontokadosta ovat kuitenkin vaikuttaneet yleisön asenteiden muutokseen ja sitä kautta niihin painopisteisiin, jotka vaikuttavat, miten metsät nähdään ja koetaan osana yhteiskuntaa tänä päivänä. Asenteiden muutos näkyy hakkuiden julkisena vastustamisena, sillä taloudellisia tai valtion ylimpään johtoon nojaavia perusteluita ei hyväksytä, kun vastapuolella on Suomen metsien tulevaisuus. Valkeapään ja Karppisen (2013) tukevat tätä päätelmää todeten, että metsiin liittyvät muut arvot ovat vahvistuneet taloudellisten päämäärien rinnalla.

Painetta hakkuiden suuntaan aiheuttaa myös EU-tasolla tehdyt päätökset metsäkadon lopettamisesta, joihin Suomi jäsenmaana on sitoutunut. Tiukennetut tavoitteet metsien tulevaisuuden käyttömahdollisuuksien suhteen ajavat Metsähallituksen nykyisen toiminnan ahtaalle. Rytterin (2006,169) mainitsemien reunaehtojen näkökulmasta ajateltuna Metsähallitus on useiden eri sidosryhmien ristiriitaisten odotuksien ja vaatimusten vaikutuksen alaisena, mikä tekee Metsähallituksen vastuullisuudesta muuttuvan ja epäselvän kokonaisuuden. Tätä päätelmää tukee

Hahnin ym. (2015, 298) havainto vastuullisuuden kompleksisuudesta johtuen eri vastuullisuuden osa-alueiden epätasapainosta.

Giddingsin ym. (2002) heikko ja vahva vastuullisuus jakoa ajateltaessa tämän tutkimuksen johtopäätöksenä muodostuu kuva Metsähallituksen vastuullisuudesta heikon vastuullisuuden määritelmän mukaisena kokonaisuutena. Tämä ilmenee selkeimmin taloudellisten argumenttien vahvana perusteluna hakkuita legitimoitaessa sekä Metsähallituksen edustajien kompromissi myönteisyytenä talouden hyväksi keskusteluissa tiettyjen alueiden suojelutarpeista. Giddingsin ym. (2002) mukaan heikko vastuullisuus esitetään useissa organisaatioissa erillisinä ekologisina, sosiaalisina ja taloudellisina osa-alueina keskinäisen riippuvuuden muodostaman kokonaisuuden sijaan. Tämä ilmenee siten, että ekologisia ja sosiaalisia puolia hyödynnetään taloudellisen menestyksen saavuttamiseksi. Ristiriitaisuuksien ilmetessä nämä kaksi näkökulmaa on helpommin jätettävissä pois kokonaisuudesta. Tämä samainen ilmiö toistuu Metsähallituksen kohdalla. Vastuullisuuden epätasapaino nähdään tässä tutkimuksessa suurimpana metsätalouden ja luonnonsuojelun välisen ristiriidan aiheuttajana. Hahn ym. (2015, 312) esittävät ratkaisuksi eri vastuullisuuden osa-alueiden välisten jännitteiden tarkastelua ja niihin puuttumista, jonkun tietyn osa-alueen kokonaan sivuuttamisen sijaan. Tutkimuksen tuloksia peilattaessa tämä ajattelu voisi toimia myös Metsähallituksen kohdalla.

Metsähallituksen hakkuutoimintaan kohdistuvat paineet ovat kovat niin yleisön kuin valtion suunnalta. Herää kysymys, onko Metsähallituksen edes mahdollista toimia vastuullisesti ja hyvin vallitsevien rakenteiden ja odotusten puristuksessa. Pitäisikö tavoiteasetantaa keventää talouden osalta ja painottaa enemmän suojelunäkökulmaa. Metsähallituksen rooli valtion metsien suojelussa ja luontokadon pysäyttämisessä on kiistaton. Halutessaan Metsähallitus voisi konkreettisesti vaikuttaa valtion metsien nykytilaan ja tulevaisuuteen. Ristiriidan ratkaisemiseksi tarvittaisiin kuitenkin suurten poliittisten linjojen ja rakenteiden uudistamista sekä Metsähallituksen tehtävien painotusten muuttamista. On helppo todeta, että liiketoiminnan, hallinnollisten ja yhteiskunnallisten tehtävien yhdistäminen on haastavaa, sillä asetetut tavoitteet haraavat toisiaan vastaan. Kuitenkin varsinaisten ratkaisujen löytäminen tuntuu jäävän julkisuudessa käytävän debatin ja arvolutautuneen keskustelun jalkoihin. Ilmaston muutoksen kiihtyessä ja luonnonmonimuotoisuuden huetessa suojelun kustannukset tai Metsähallituksen oma tärkeysjärjestys eivät saisi olla este suojelutoimien toteutumiselle. Raition ja Harkin (2014) mukaan myös valtion budjetointiprosessin luonne heikentää eduskunnan päätöksentekovaltaa koskien julkisia metsiä, mikä näkyi aineistossa ohjaavilta ministeriöiltä tuleviin velvoitteisiin vetoamisena.

Metsähallituksen toiminta heijastelee ympäröivän yhteiskunnan muutoksia ja poliittisia odotuksia, mikä näkyi myös tunnistettujen legitimointistrategioiden painopisteissä ja niissä argumenteissa, joiden avulla toimintaa perustellaan. Metsähallituksen toiminnasta keskusteltaessa luonnonsuojelun ja talouden ristiriidasta on puhuttu pitkään, mutta vielä tänäkään päivänä ongelmaan ei ole löytynyt yhtä selkeää ratkaisua (Rytteri 2006, 167-169.) Tämän tutkimuksen tuloksia ajateltaessa tärkeää olisikin pohtia syvemmin suhtautumistamme metsiin rajattomana luonnonvarana. Niin kauan, kun suhtautuminen valtion hallinnossa ja poliittisessa keskustelussa tukee Giddingsin ym. (2002) määrittelemää heikon vastuullisuuden ajattelua, kohdistuvat hakkuut myös monimuotoisuuden kannalta kriittisille alueille. Suomen metsien tulevaisuus kulminoituu kysymykseen, mitä pidetään tärkeänä ja kenen toimesta. Tämän kysymyksen määrittelyssä valtiolla ja poliittisella koneistolla on keskeinen rooli, sillä Metsähallituksen toiminta heijastelee valtion sen hetkistä roolia ja tahtotilaa eri tarpeiden yhteensovittamisessa.

5.4 Jatkotutkimusehdotukset

Jatkotutkimusehdotuksena tämän tutkimuksen myötä syntyi ajatus legitimointistrategioiden hierarkian tutkimuksesta. Olisi kiinnostavaa selvittää, onko legitimointistrategioiden välillä eroja vaikuttavuuden suhteen. Tämän tutkimuksen tuloksia ajateltaessa huomionarvioista on, että tietyt legitimointistrategiat ilmenivät aineistosta useammin kuin toiset. Onko tiettyjen legitimointistrategioiden suosiminen tarkoituksenmukaista tavoiteltaessa vahvaa oikeutusta ja hyväksyntää toiminnalle. Toinen kiinnostava jatkotutkimusaihe olisi de-legitimaation tutkiminen Metsähallituksen hakkuiden kautta. Kiinnostavaa olisi selvittää, mitä kielellisiä valintoja voitaisiin tunnistaa puhuttaessa hakkuiden de-legitimaatiosta ja vaikuttavatko taustalla samat lainalaisuudet kuin hakkuiden legitimoinnissa. Metsähallituksen hakkuiden de-legitimaatiosta syntyviä tuloksia voitaisiin verrata tämän tutkimuksen päätelmiin, jolloin hakkuiden legitimaatiosta ilmiönä saataisiin piirrettyä tarkempi ja kokonaisvaltaisempi kuva. Vertailevan tutkimuksen avulla olisi mahdollista myös hahmottaa tarkemmin Metsähallituksen vastuullisuus käsityksen perustaa.

6 LÄHDELUETTELO

Alvesson M. & Kärreman, D. (2011). Decolonizing Discourse: Critical Reflections on Organizational Discourse Analysis. *Human relations (New York)*, 1121–1146. <https://journals-sagepub-com.libproxy.tuni.fi/doi/pdf/10.1177/0018726711408629>

Bansal, P. & Song, H.-C. (2017). Similar But Not the Same: Differentiating Corporate Sustainability from Corporate Responsibility. *The Academy of Management annals*, 105–149. <https://web-s-ebshost-com.libproxy.tuni.fi/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=0&sid=659af4b5-799c-4f20-9721-be7671972c93%40redis>

Brown, N. & Deegan, C. (1998). The Public Disclosure of Environmental Performance Information-a Dual Test of Media Agenda Setting Theory and Legitimacy Theory. *Accounting and business research*, 21–41. <https://www-tandfonline-com.libproxy.tuni.fi/doi/pdf/10.1080/00014788.1998.9729564?needAccess=true&>

Carter, C. & Rogers, D. (2008). A Framework of Sustainable Supply Chain Management: Moving Toward New Theory. *International journal of physical distribution & logistics management*, 360–387. <https://www-emerald-com.libproxy.tuni.fi/insight/content/doi/10.1108/09600030810882816/full/pdf>

Dearing J. & Rogers E. (1996). Agenda-Setting. *Communication concepts 6*. Thousand Oaks: Sage.

Erkama, N. & E. Vaara. (2010). Struggles Over Legitimacy in Global Organizational Restructuring: A Rhetorical Perspective on Legitimation Strategies and Dynamics in a Shutdown Case. *Organization studies*, 813–839. <https://journals-sagepub-com.libproxy.tuni.fi/doi/pdf/10.1177/0170840609346924>

Dowling, J., Pfeffer, J. (1975). Organizational legitimacy: Social values and organizational behavior. *Pacific Sociological Review*, 18: 122-136.

Elkington, John (1994) Towards the Sustainable Corporation: Win-Win-Win Business Strategies for Sustainable Development. *California Management Review*, 36, 90-100.

Fairclough, Norman (1995a). *Critical discourse analysis: the critical study of language*. Pearson Education Limited, Essex.

Fairclough, N. (1995b). *Media discourse*. London: Edward Arnold.

Fairclough, Norman. (1992) *Discourse and Social Change*. Cambridge: Polity Press,

Fanelli, A. & Misangyi, V. (2006). Bringing out charisma: CEO charisma and external stakeholders. *Academy of Management Review* Vol. 31, No. 4: 1049-1061. <https://web-p-ebshost-com.libproxy.tuni.fi/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=0&sid=c1f8e487-4cfc-466e-8ef5-daa127c4dff6%40redis>

Gee, J. & Handford, M. (2012). *The Routledge Handbook of Discourse Analysis*. London: Routledge

- Giddings, B., Hopwood, B. & O'Brien, G. (2002). Environment, Economy and Society: Fitting Them Together into Sustainable Development. *Sustainable development (Bradford, West Yorkshire, England)*, 187–196. <https://onlinelibrary-wiley-com.libproxy.tuni.fi/doi/pdfdirect/10.1002/sd.199>
- Gray, R., Kouhy, R. & Lavers, S. (1995). Corporate Social and Environmental Reporting: a Review of the Literature and a Longitudinal Study of UK Disclosure. *Accounting, auditing, & accountability*, 47–77. <https://www-emerald-com.libproxy.tuni.fi/insight/content/doi/10.1108/09513579510146996/full/pdf>
- Hahn, T., Pinkse J., Preuss L. & Figge, F. (2015). Tensions in Corporate Sustainability: Towards an Integrative Framework. *Journal of business ethics*, 297–316. <https://link-springer-com.libproxy.tuni.fi/content/pdf/10.1007/s10551-014-2047-5.pdf>
- Hahn, T., Pinkse J., Preuss L. & Figge, F. (2010). Trade-Offs in Corporate Sustainability: You Can't Have Your Cake and Eat It. *Business strategy and the environment*, 217–229. <https://onlinelibrary-wiley-com.libproxy.tuni.fi/doi/pdfdirect/10.1002/bse.674>
- Hall, S. (1982). The rediscovery of ideology: Return of repressed in media studies. In M. Gurevitch, T. Bennett, J. Curran & J. Woollacott (toim.), *Culture, society and the media*, 56–90. London, UK: Methuen.
- Joutsenvirta, M. (2013). Executive Pay and Legitimacy: Changing Discursive Battles Over the Morality of Excessive Manager Compensation. *Journal of business ethics*, 459–477. <https://link-springer-com.libproxy.tuni.fi/content/pdf/10.1007/s10551-012-1485-1.pdf>
- Joutsenvirta, M. & Vaara, E. (2015). Legitimacy Struggles and Political Corporate Social Responsibility in International Settings: A Comparative Discursive Analysis of a Contested Investment in Latin America. *Organization studies*, 741–777. <https://journals-sagepub-com.libproxy.tuni.fi/doi/pdf/10.1177/0170840615571958>
- Jokinen, A., Juhila, K. & Suoninen, E. (2016). Diskurssianalyysi: teorit, peruskäsitteet ja käyttö. Tampere: Vastapaino
- Kärkkäinen, L. & Koljonen, S. (toim.). 2021. Arvio EU:n biodiversiteettistrategian 2030 vaikutuksista Suomessa. Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 75/2021. Luonnonvarakeskus. Helsinki. 359
https://jukuri.luke.fi/bitstream/handle/10024/547941/lukeluobio_75_2021.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Laine, M., Tregidga, H. & Unerman, J. (2021). *Sustainability Accounting and Accountability*. 3rd ed. Milton: Taylor & Francis Group,
- Lamertz, K & Baum, J. (1998). The Legitimacy of Organizational Downsizing in Canada: An Analysis of Explanatory Media Accounts. *Canadian Journal of Administrative Sciences* 15(1): 93-107. <https://onlinelibrary-wiley-com.libproxy.tuni.fi/doi/pdfdirect/10.1111/j.1936-4490.1998.tb00154.x>
- Lindblom, C. (1994). The implications of organisation legitimacy for corporate social performance and disclosure. *Critical Perspectives on Accounting Conference*, New York.

Lehto, K. & Vinnari, E. (2019). Merenkulun valtiontukien strateginen legitimointi. *Hallinnon Tutkimus* 38 (1), 21–33.

Maguire, S., & Hardy, C. (2009). Discourse and Deinstitutionalization: The Decline of DDT. *Academy of Management journal*, 148–178. <https://web-p-ebSCOhost-com.libproxy.tuni.fi/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=0&sid=ffba263a-2633-4020-bfbb-d551da447b65%40redis>

Maurer, J. (1971). *Readings in organizational theory: Open system approaches*. New York: Random House.

Meriläinen, S., Tienari, J., Thomas, R. & Davies, A. (2004). Management consultant talk: A cross-cultural comparison of normalizing discourse and resistance. *Organization*, 11: 539–564. <https://journals-sagepub-com.libproxy.tuni.fi/doi/pdf/10.1177/1350508404044061>

McCombs, M., Shaws, D. (1972). The Agenda-setting function of the mass media. *Public Opinion Quarterly*, 36., 176–187.

Parker, I. (1992). *Discourse dynamics: Critical analysis for social and individual psychology*. London: Routledge.

Peda, Peeter, and Eija Vinnari. (2020). The Discursive Legitimation of Profit in Public-Private Service Delivery. *Critical perspectives on accounting* 69, 102088–. <https://www.sciencedirect-com.libproxy.tuni.fi/science/article/pii/S1045235418301308?via%3Dihub>

Pfeffer, J. (1981). Management as symbolic action: The creation and maintenance of organizational paradigms. In L. L. Cummings & B. M. Staw (toim.), *Research in organizational behavior*, vol. 13: 1-52. Greenwich: JAI Press.

Pfeffer, J. & Salancik, G. (1978). *The external control of organizations: A resource dependence perspective*. New York: Harper & Row

Portney, K. (2015). *Sustainability*. Cambridge, Massachusetts: The MIT Press,

Purvis, B., Yong, M. & Robinson, D. (2018). Three Pillars of Sustainability: In Search of Conceptual Origins. *Sustainability science*, 681–695. <https://link.springer.com/content/pdf/10.1007/s11625-018-0627-5.pdf>

Raitio, K. & Harkki, S. (2014) The Disappearing Chain of Responsibility: Legitimacy Challenges in the Political Governance of Finnish Forest and Park Service. *Land use policy* 39, 281–291. <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0264837714000283>

Rantala, T. (2011). Democratic Legitimacy of the Forest Sector and Nature Conservation Decision-Making in Finnish Print Media Discussion. *Silva fennica (Helsinki, Finland : 1967)* <https://www.silvafennica.fi/pdf/article35.pdf>

Rohweder, L. (2004). *Yritysvastuu – kestävä kehitys organisaatiossa*. WS Bookwell Oy. Porvoo.

- Rojo, L., & van Dijk, T. (1997) "There was a problem, and it was solved!" Legitimizing the expulsion of 'illegal' migrants in Spanish parliamentary discourse *Discourse and Society*, 8 (4) , pp. 523-566
- Ruusuvuori, J., Nikander, P. & Hyvärinen, M. (2010). Haastattelun analyysi. Tampere: Vastapaino
- Rytteri, T. (2006) Metsän haltija: metsähallituksen yhteiskunnallinen vastuu vuosina 1859-2005. Helsinki: Suomen tiedeseura.
- Saaranen-Kauppinen, A. & Puusniekka, A. (2006). Diskurssianalyysi. *KvaliMOTV - Menetelmäopetuksen tietovaranto*. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto. https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/kvali/L7_3_6_1.html
- Saarikoski, H. Mustajoki, J. & Marttunen, M. (2013). Participatory Multi-Criteria Assessment as 'opening up' Vs. 'closing down' of Policy Discourses: A Case of Old-Growth Forest Conflict in Finnish Upper Lapland. *Land use policy* 32, 329–336. <https://www-sciencedirect-com.libproxy.tuni.fi/science/article/pii/S026483771200213X>
- Suchman, M. (1995): Managing Legitimacy: Strategic and Institutional Approaches. *The Academy of Management review*, 571–. <https://web-p-ebSCOhost-com.libproxy.tuni.fi/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=0&sid=4ab343ee-9fd7-40f0-8b72-eacc5ffe451a%40redis>
- Vaara, E. & Tienari, J. A (2008). Discursive Perspective on Legitimation Strategies in Multinational Corporations. *The Academy of Management review*, 985–993. <https://web-s-ebSCOhost-com.libproxy.tuni.fi/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=0&sid=a3b0bf62-46fc-4987-82d6-eaec7b79332%40redis>
- Vaara, E., Tienari, J. & Laurila, J. (2006). Pulp and paper fiction: On the discursive legitimation of global industrial restructuring. *Organization Studies*, 27(6), 789–813. <https://journals-sagepub-com.libproxy.tuni.fi/doi/pdf/10.1177/0170840606061071>
- Valkeapää, A. Karppinen, H. (2013) Citizens' View of Legitimacy in the Context of Finnish Forest Policy. *Forest policy and economics* 28, 52–59. <https://www-sciencedirect-com.libproxy.tuni.fi/science/article/pii/S1389934113000099>
- Van Dijk, T. (1990). *News as discourse*. Hillsdale: Lawrence Erlbaum.
- Van Leeuwen, T. (2007). Legitimation in discourse and communication. *Discourse & Communication*, 1(1), 91–112. <https://doi.org/10.1177/1750481307071986>
- Van Leeuwen, T. (2008). *Discourse and practice: New tools for critical discourse analysis*. New York: Oxford University Press
- Wodak, R. (1996). *Disorders of Discourse*. London: Longman
- Zuckerman, E. (1999). The Categorical Imperative: Securities Analysts and the Illegitimacy Discount. *The American journal of sociology*, 1398–1438. <https://www-journals-uchicago-edu.libproxy.tuni.fi/doi/pdfplus/10.1086%2F210178>

Internet -lähteet

World Commission on Environment and Development (1987). *Our Common Future*, Oxford University Press, New York, NY. haettu osoitteesta: <https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/5987our-common-future.pdf> 17.2.2022

IPCC (2022, 130). haettu osoitteesta: https://www.ipcc.ch/report/ar6/wg2/downloads/report/IPCC_AR6_WGII_FinalDraft_Chapter02.pdf 30.3.2022

European Commission (2020). EU Biodiversity Strategy For 2030 – Bringing nature back into our lives. haettu osoitteesta: <https://eurlex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/?qid=1590574123338&uri=CELEX:52020DC0380> 30.3.2022

Kärkkäinen, L. & Koljonen, S. (toim.). 2021. Arvio EU:n biodiversiteettistrategian 2030 vaikutuksista Suomessa. Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 75/2021. Luonnonvarakeskus. Helsinki. 359
haettu osoitteesta: https://jukuri.luke.fi/bitstream/handle/10024/547941/luke-luobio_75_2021.pdf?sequence=1&isAllowed=y 23.3.2022

Luke (2019). Metsien suojelu 1.1.2019. haettu osoitteesta: <https://www.luke.fi/fi/tilastot/metsien-suojelu/metsien-suojelu-112019> 10.10.2021

Luke (2022). Metsien monimuotoisuus. haettu osoitteesta: <https://www.luke.fi/tietoa-luonnonvaroista/metsa/metsien-monimuotoisuus/> 2.1.2022

Maa- ja Metsätalousministeriö (2021a). haettu osoitteesta <https://mmm.fi/metsat/suomen-metsavarat-11.9.2021>

Maa- ja Metsätalousministeriö (2021b) haettu osoitteesta <https://mmm.fi/metsat/metsahallinto-23.9.2021>

Maa ja Metsätalousministeriö (2022a). haettu osoitteesta <https://mmm.fi/metsat/metsatalous/metsat-ja-ilmastonmuutos/metsien-hiilinielut-4.4.2022>

Maa- ja metsätalousministeriö (2022b). haettu osoitteesta <https://mmm.fi/metsat/metsatalous-27.3.2022>

Maa- ja metsätalousministeriö (2022c). haettu osoitteesta: <https://mmm.fi/metso-ohjelma> 31.3.2022

Metsähallitus (2022a). haettu osoitteesta: <https://www.metsa.fi/metsahallitus/nain-toimimme/historia/> 20.11.2021

Metsähallitus (2022b). haettu osoitteesta: <https://www.metsa.fi/metsahallitus/nain-toimimme/> 7.1.2022

Metsähallitus (2022c). haettu osoitteesta: <https://www.metsa.fi/metsahallitus/nain-toimimme/vastuualueet/> 20.1.2022

Metsähallitus (2022d). haettu osoitteesta <https://www.metsa.fi/metsahallitus/nain-toimimme/vastuualueet/metsatalous-oy/> 7.1.2022

Metsähallitus (2022e). haettu osoitteesta: <https://www.metsa.fi/luonto-ja-kulttuuriperinto/luonnonmonimuotoisuus/monimuotoisuusindeksi/> 8.1.2022

Metsähallitus (2022 f). haettu osoitteesta: <https://www.metsa.fi/metsahallitus/nain-toimimme/hallinto-ja-johtaminen/> 8.1.2022

Metsähallitus (2022g). haettu osoitteesta: <https://www.metsa.fi/metsahallitus/vastuullisuus/> 8.1.2022

Metsähallitus (2022h). haettu osoitteesta: <https://www.metsa.fi/metsahallitus/nain-toimimme/strategia-ja-vastuullisuusohjelma/> 8.1.2022

Metsänhoidonsuositukset (2021). haettu osoitteesta: <https://metsanhoidonsuositukset.fi/fi/useinkysytyt-kysymykset-metsanhoidon-suosituksista> 31.3.2022

Metsähallitus vuosikertomus (2021). haettu osoitteesta: <https://julkaisut.metsa.fi/assets/pdf/mh-vuosittaiset/mhvuosikertomus2021.pdf> 20.1.2022

Suomen Metsäyhdistys (2015). Suomi 100 vuotta: Suomalainen onni asuu metsässä. haettu osoitteesta: <https://smy.fi/suomi100/> 22.9.2021

Valtioneuvosto (2022). haettu osoitteesta: <https://valtioneuvosto.fi/-/1410837/ipcc-n-raportti-ilmastonmuutos-on-vaikuttanut-vakavalla-tavalla-luontoon-ja-ihmisiin-vaikutukset-jakautuvat-epatasaisesti> 30.3.2021

WWF (2021). haettu osoitteesta <https://wwf.fi/alueet/suomen-metsat/> 14.10.2021

Yle Uutiset (2019). Vielä niitä mäntyjä humisee – Osaran aukeat ovat nyt hiilinielu ja puuvaranto Pohjoisen metsäteollisuudelle. haettu osoitteesta: <https://yle.fi/uutiset/3-10945278> 14.12.2021

Yle Uutiset (2021). Luonnon suojelun lisääminen uhkaa metsäteollisuuden puunsaantia – Tutkija: Jo nyky hakkuita ja luonnonsuojelua vaikea yhdistää. haettu osoitteesta <https://yle.fi/uutiset/3-12089636> 10.10.2021

Yk-liitto (2022). haettu osoitteesta <https://www.ykliitto.fi/yk-teemat/kestavan-kehityksen-tavoitteet> 7.3.2022

LIITE

Luettelo artikkeleista:

- Aamulehti (20.9.2017). Metsähallitus hakkasi satavuotiasta metsää varuskunnan alueella – "Puhdas vahinko". haettu osoitteesta: <https://www.aamulehti.fi/uutiset/art-2000007273614.html> 20.12.2021
- Aamulehti (27.12.2017). Ei enää suojelurahoja Metsähallitukselle – Lapin matkailun kasvu pelastaa puuta: "Ymmärrämme alueita, joissa matkailun merkitys on hyvin suuri". haettu osoitteesta: <https://www.aamulehti.fi/talous/art-2000007562815.html> 20.12.2021
- Aamulehti (26.11.2021). Parkanossa hakattiin yli 100 vuotta vanhaa metsää, kunnes hakkuiden vastustajien tulo keskeytti työt – tästä kiistassa on kyse. haettu osoitteesta: <https://www.aamulehti.fi/pirkanmaa/art-2000008435312.html> 20.12.2021
- Helsingin Sanomat (30.1.2013). Metsähallitus aloitti hakkuut kiistellyssä Yli-Vuokissa, haettu osoitteesta: <https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000002609662.html> 20.12.2021
- Helsingin Sanomat (8.3.2013). Hyrynsalmi menetti virkistysmetsän. haettu osoitteesta: <https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000002618819.html> 21.12.2021
- Helsingin Sanomat (22.1.2014). Metsähallitus kaavailee laajoja hakkuuta Teijon retkeilyalueelle. haettu osoitteesta: <https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000002704113.html> 20.12.2021
- Helsingin Sanomat (9.2.2015). Ympäristöjärjestöt ihmeissään: Valtio suojelee hakkuuaukkoja ja vanhoja suojelualueita. haettu osoitteesta: <https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000002799586.html> 19.12.2021
- Helsingin Sanomat (27.9.2017). "Loukkaus Suomen luontoa kohtaan" – Metsähallitus haluaa hakata 200 hehtaaria vanhaa luonnonmetsää retkeilyalueelta, hakkuista nousemassa ilmiriita. haettu osoitteesta: <https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000005385382.html> 19.12.2021
- Helsingin Sanomat (29.12.2020). Oulujärven saaret taas hakkuu-uhan alla: Metsähallitus haluaa hakata retkeilysaarten luonnonmetsää, haettu osoitteesta: <https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000007709158.html> 19.12.2021
- Helsingin Sanomat (22.3.2021). Evon retkeilyalueelle suunnitellaan kansallispuistoa, Metsähallitus hakkasi metsään aukon – "Ihan hölmöä", sanoo ympäristöjärjestö. haettu osoitteesta: <https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000007875108.html> 19.12.2021
- Helsingin Sanomat (23.3.2021). Metsähallitus keskeytti kiistellyt hakkuut Evon retkeilyalueella: "Totta kai yleisön palautteella on merkitystä", haettu osoitteesta: <https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000007876731.html> 19.12.2021
- Helsingin Sanomat (21.10.2021). "Nyt hakkaillaan viimeisiä rippeitä". haettu osoitteesta: <https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000008314536.html> 19.12.2021
- Helsingin Sanomat (3.3.2022). Tutkijan arvio: Suurin este metsien luontokadon pysäyttämisessä on Suomen valtio. haettu osoitteesta: <https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000008621562.html> 3.3.2022

Kauppalehti (22.7.2021). Metsähallitus luopui Osaran aukeista – ”Aukon koolla ei ole suosituksiin tai metsälakiin pohjautuvaa määräystä”. haettu osoitteesta:

<https://www.kauppalehti.fi/uutiset/metsahallitus-luopui-osaran-aukeista-aukon-koolla-ei-ole-suositukseen-tai-metsalakiin-pohjautuvaa-maaraysta/76a2595e-ca47-4ffb-a4a1-64ba23244f98>

3.1.2022

Kauppalehti (11.10.2021). Metsähallitus perusti kolme suurta koealuetta – ”Paine tällaisten kokeiden tekemiseen tulee ulkopuolelta”. haettu osoitteesta:

<https://www.kauppalehti.fi/uutiset/metsahallitus-perusti-kolme-suurta-koealuetta-paine-tallaisten-kokeiden-tekemiseen-tulee-ulkopuolelta/6a21ea2b-7752-4eac-a0e3-4a85d1c2d0e9>

3.1.2022

Maaseudun Tulevaisuus (4.11.2013). HS: Historiallinen polkureitti vahingoittui hakkuissa

Kainuussa. haettu osoitteesta: <https://www.maaseuduntulevaisuus.fi/hs-historiallinen-polkureitti-vahingoittui-hakkuissa-kainuussa-1.50257>

20.12.2021

Maaseudun Tulevaisuus (10.3.2021). Metsähallituksen hakkuut vähenivät viime vuonna, kansallispuistoissa ja eräluvista ennennäkemätön ryntäys. haettu osoitteesta:

<https://www.maaseuduntulevaisuus.fi/metsa/artikkeli-1.1338975>

20.12.2021

Suomenluonto (26.4.2019). Poromiehet keskeyttivät Metsähallituksen hakkuut Enontekiöllä. haettu osoitteesta: <https://suomenluonto.fi/uutiset/poromiehet-keskeyttivat-metsahallituksen-hakkuut-enontekiolla/>

3.1.2022

Yle Uutiset (6.12.2011). Valtio suojelee yksityismetsiä ja hakkaa omiaan: Järjetöntä?. haettu

osoitteesta: <https://yle.fi/uutiset/3-5463871>

21.12.2021

Yle Uutiset (3.1.2012). Metsähallitus suunnittelee hakkuita Manamansaloon. haettu osoitteesta:

<https://yle.fi/uutiset/3-5059251>

21.12.2021

Yle Uutiset (23.9.2012). Metsähallitusta moititaan arvometsien hakkaamisesta. haettu osoitteesta:

<https://yle.fi/uutiset/3-6305786>

21.12.2021

Yle Uutiset (3.1.2013). Matkailu- ja luontoväki kauhistelee Metsähallituksen Kuusamon Kitkajoen

hakkuita. haettu osoitteesta: <https://yle.fi/uutiset/3-6471848>

21.12.2021

Yle Uutiset (23.3.2013). Vanhojen metsien toivotaan säästyvän hakkuilta. haettu osoitteesta:

<https://yle.fi/uutiset/3-6545711>

21.12.2021

Yle Uutiset (7.10.2013). Metsähallitus keskeytti hakkuut Luolavaarassa tutkinnan ajaksi. haettu

osoitteesta: <https://yle.fi/uutiset/3-6868498>

21.12.2021

Yle Uutiset (9.5.2017). Inarin hakkuista versosi kiivas somesavotta. haettu osoitteesta:

<https://yle.fi/uutiset/3-9603348>

21.12.2021

Yle Uutiset (29.9.2017). Luonnonkauniit Oulujärven saaret kiistan keskellä – Metsähallitus hamuaa

puuta, luontoväki pelkää hakkuiden laajenevan. haettu osoitteesta: <https://yle.fi/uutiset/3-9853713>

21.12.2021

Yle Uutiset (7.11.2017). Oulujärven retkeilysaarten kiistellyt hakkuut toistaiseksi jäissä – tutkijat

löysivät ikimetsästä erittäin uhanalaisen käävän. haettu osoitteesta: <https://yle.fi/uutiset/3-9913270>

21.12.2021

Yle Uutiset (24.10.2018) Miksi Metsähallitus hakkaa keskeneräistä metsää, ihmettelevät monet metsäomistajat – syynä laskentakaava ja tulospaineet. haettu osoitteesta: <https://yle.fi/uutiset/3-10473646> 14.10.2021

Yle Uutiset (18.11.2020). Valtion kokoinen hakkuuaukko, haettu osoitteesta: <https://yle.fi/uutiset/3-11632010> 11.10.2021

Yle Uutiset (19.11.2020). Ministeri Leppä kiistää väitteet valtion vanhojen metsien hakkuista, ministeri Mikkonen: "Jos tällaisia kohteita löytyy, ne pitää saada suojelun piiriin". haettu osoitteesta: <https://yle.fi/uutiset/3-11654450> 14.10.2021

Yle Uutiset (11.12.2020). Konfliktikartoituksen tulos: Metsähallitus suunnittelee Ylä-Lapin hakkuut nyt porotalouden ehdoilla - paliskunnat odottavat todellisia tekoja. haettu osoitteesta: <https://yle.fi/uutiset/3-11690681> 14.10.2021

Yle Uutiset (9.12.2020). Avohakkuiden kieltämistä vaativa kansalaisaloite repi kiistan maaperän sitomasta hiilestä – Luonnonvarakeskuksen professori vetoaa tutkimustulokseen, jota ei ole julkaistu missään. haettu osoitteesta: <https://yle.fi/uutiset/3-11679429> 14.10.2021

Yle Uutiset (22.3.2021). Metsähallitus keskeyttää kiistellyt hakkuut Evon retkeilyalueella - ministerien näkemyserot selvät, ympäristöjärjestöt takajaloillaan. haettu osoitteesta: <https://yle.fi/uutiset/3-11851164> 11.10.2021

Yle Uutiset (22.6.2021). Aalistunturille ehdotetaan uutta kansallispuistoa – Metsähallitus suunnittelee hakkuita alueella. haettu osoitteesta: <https://yle.fi/uutiset/3-11987468> 14.10.2021

Yle Uutiset (15.9.2021). Suojellun metsän avohakkuusta nousi meteli Lieksassa – luontokartoittajan mukaan arvokkaita Natura-alueita tuhotaan hakkuilla myös muualla. haettu osoitteesta: <https://yle.fi/uutiset/3-12094493> 14.10.2021

Yle Uutiset (14.10.2021). Metsäkiista levisi Suomussalmella myös tutkimusmetsään – saako jatkuvaa kasvatusta tutkia missä vain?, haettu osoitteesta: <https://yle.fi/uutiset/3-12137453> 14.10.2021

Yle Uutiset (5.11.2021). Luonnonsuojeluliitto vaatii Riuttaskorven hakkuiden keskeyttämistä – Metsähallitus aikoo jatkaa metsätaloutta. haettu osoitteesta: <https://yle.fi/uutiset/3-12176452> 21.12.2021

Yle Uutiset (26.11.2021). Luonnonsuojelijat keskeyttivät Metsähallituksen hakkuut Parkanossa: valtion rahallinen hyöty hakkuista jää pieneksi, mutta niitä jatketaan. haettu osoitteesta: <https://yle.fi/uutiset/3-12205165> 14.10.2021

